

Saturs

II *Nelegislatīvi akti*

TIESĪBU AKTI, KO PIENĒM STRUKTŪRAS, KURAS IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM

- ★ Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 16 – Vienotie noteikumi par apstiprinājumiem: I. mehānisko transportlīdzekļu drošības jostām, ierobežotājsistēmām, bērna ierobežotājsistēmām un ISOFIX bērna ierobežotājsistēmām – II. ar drošības jostām, drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmām, ierobežotājsistēmām, bērna ierobežotājsistēmām, ISOFIX bērna ierobežotājsistēmām un *i-Size* bērna ierobežotājsistēmām aprīkoti transportlīdzekļi [2015/2059] 1

II

(Nelegislatīvi akti)

TIESĪBU AKTI, KO PIENĒM STRUKTŪRAS, KURAS IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās datums jāpārbauda ANO EEK statusa dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama tīmekļa vietnē <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 16 – Vienotie noteikumi par apstiprinājumiem:

I. mehānisko transportlīdzekļu drošības jostām, ierobežotājsistēmām, bērna ierobežotājsistēmām un *ISOFIX* bērna ierobežotājsistēmām

II. ar drošības jostām, drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmām, ierobežotājsistēmām, bērna ierobežotājsistēmām, *ISOFIX* bērna ierobežotājsistēmām un *i-Size* bērna ierobežotājsistēmām aprīkotiem transportlīdzekļiem [2015/2059]

Ar visiem grozījumiem līdz

06. grozījumu sērijas 5. papildinājumam – spēkā stāšanās datums: 2014. gada 10. jūnijs

SATURA RĀDĪTĀJS

NOTEIKUMI

1. Darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Marķējumi
5. Apstiprinājums
6. Specifikācijas
7. Testi
8. Prasības par uzstādīšanu transportlīdzeklī
9. Ražošanas atbilstība
10. Sankcijas par ražošanas neatbilstību
11. Transportlīdzekļa tipa vai drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipa apstiprinājuma modifikācijas un paplašināšana
12. Pilnīga ražošanas izbeigšana
13. Instrukcijas
14. Par apstiprinājuma testu veikšanu atbildīgo tehnisko dienestu, kā arī tipa apstiprināšanas iestāžu nosaukumi un adreses
15. Pārejas noteikumi

PIELIKUMI

- 1.A Paziņojums par transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašināšanu, atteikšanu, atsaukšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu attiecībā uz drošības jostu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 16

- 2.B Paziņojums par mehāniskā transportlīdzekļa pieaugušo pasažieru drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašināšanu, atteikšanu, atsaukšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 16
2. Apstiprinājuma marķējumu paraugi
 3. Spriegotājmehānisma izturīguma testa iekārtas diagramma
 4. Tādas iekārtas diagramma, kas izmantojama, lai testētu spriegotāju ar avārijas bloķēšanu
 5. Puteklizturības testa iekārtas diagramma
 6. Ratiņu, sēdekļa, stiprinājumu un apturēšanas ierīces apraksts
 7. Manekena apraksts
 8. Ratiņu palēninājuma vai paātrinājuma līknes kā laika funkcijas apraksts
 9. Instrukcijas
 10. Kopējās sprādzes tests
 11. Abrazīvā nodiluma un mikroslīdēšanas tests
 12. Korozijas tests
 13. Testu secība
 14. Ražošanas atbilstības kontrole
 15. H punkta un rumpja faktiskā leņķa noteikšanas procedūra mehānisko transportlīdzekļu sēdvietām
 16. Drošības jostas uzstādīšana, norādot drošības jostas un spriegotāja tipu
 17. Prasības attiecībā uz pieaugušo pasažieru drošības jostu un ierobežotājsistēmu uzstādīšanu mehānisko transportlīdzekļu sēdekļos, kas vērsti uz priekšu, un attiecībā uz ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu un i-Size bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanu
 18. Drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmas testi

1. DARBĪBAS JOMA

Šie noteikumi attiecas uz:

- 1.1. M, N, O, L₂, L₄, L₅, L₆, L₇ un T kategorijas transportlīdzekļiem⁽¹⁾ saistībā ar tādu drošības jostu un ierobežotājsistēmu uzstādīšanu, kurus uz priekšu, uz aizmuguri vai uz sānu vērsto sēdekļos sēdošām pieaugušām personām paredzēts lietot atsevišķi, t. i., kā individuālus piederumus;
- 1.2. drošības jostām un ierobežotājsistēmām, kuras uz priekšu, uz aizmuguri vai uz sānu vērsto sēdekļos sēdošām pieaugušām personām paredzēts lietot atsevišķi, t. i., kā individuālus piederumus, un kuras paredzēts uzstādīt M, N, O, L₂, L₄, L₅, L₆, L₇ un T kategorijas transportlīdzekļos¹;

⁽¹⁾ Kā definētas Konsolidētajā rezolūcijā par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3.) (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3, 2. punkts) – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

- 1.3. M_1 and N_1 kategorijas transportlīdzekļiem¹ saistībā ar bērna ierobežotājsistēmu, *ISOFIX* bērna ierobežotājsistēmu un *i-Size* bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanu;
- 1.4. M_1 kategorijas transportlīdzekļiem saistībā ar drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu (¹);
- 1.5. pēc ražotāja pieprasījuma šie noteikumi attiecas arī uz tādu bērna ierobežotājsistēmu un *ISOFIX* bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanu, kuras paredzēts uzstādīt M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļos¹;
- 1.6. pēc ražotāja pieprasījuma šie noteikumi attiecas arī uz drošības jostām, kuras paredzēts uzstādīt uz sānu vērstos sēdekļos M_3 kategorijas transportlīdzekļos (II, III un B klase¹);
- 1.7. pēc ražotāja pieprasījuma šie noteikumi attiecas arī uz *i-Size* bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanu, ja transportlīdzekļa ražotājs ir paredzējis *i-Size* sēdvietas.

2. DEFINĪCIJAS

2.1. Drošības josta (josta)

Siksnu komplekts ar sprādzi, regulētājierīcēm un fiksatoriem, kas piestiprināms mehāniskā transportlīdzekļa iekšpusē un paredzēts, lai pasargātu tā lietotāju no traumām, ierobežojot viņa ķermeņa kustības spēju sadursmes gadījumā vai transportlīdzeklim strauji palēninoties. Šādu komplektu parasti sauc par “drošības jostas komplektu”, un šis termins aptver arī enerģijas absorbcijas un drošības jostas spriegošanas ierīces.

Komplektu var testēt un apstiprināt kā drošības jostas komplektu vai kā ierobežotājsistēmu.

2.1.1. Klēpja drošības josta

Divpunktu drošības josta, kas aizsprādzēta šķērso lietotāja iegurņa priekšpusi.

2.1.2. Diagonālā drošības josta

Drošības josta, kas aizsprādzēta pa diagonāli šķērso krūškurvja priekšpusi no gurna līdz pretējās puses plecam.

2.1.3. Trīspunktu drošības josta

Drošības josta, kas būtībā sastāv no klēpja siksnas un diagonālās siksnas.

2.1.4. S veida drošības josta

Drošības jostu komplekts, kas nav trīspunktu drošības josta vai klēpja drošības josta.

2.1.5. Četrpunktu drošības josta

S veida drošības jostu komplekts, kas sastāv no klēpja drošības jostas un plecu siksnām; četrpunktu drošības jostu var apgādāt ar papildu kājstarpes siksnu komplektu.

2.2. Drošības jostas tips

Dažādu “tipu” drošības jostas ir drošības jostas, kas būtiski atšķiras viena no otras; atšķirīgi var būt jo īpaši šādi elementi:

2.2.1. cietās daļas (sprādze, fiksatori, spriegotājs utt.);

2.2.2. siksnu materiāls, auduma faktūra, izmēri un krāsa; vai

2.2.3. drošības jostas komplekta ģeometrija.

2.3. Sikсна

Elastīga detaļa, kas konstruēta tā, lai noturētu ķermeni un pārnestu spriegojumu uz siksnas stiprinājumiem.

(¹) Pienākumi saskaņā ar Nolīgumu, kuram pievienoti šie noteikumi, neliedz Japānai noteikt, ka N_1 kategorijas transportlīdzekļiem, kam piešķirts tipa apstiprinājums atbilstoši šiem noteikumiem, jāatbilst spēkā esošajām valsts prasībām par drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmām.

- 2.4. Sprādze
Ātri atverama ierīce, kas nodrošina, ka drošības josta var noturēt lietotāju. Sprādze, izņemot četrpunktu drošības jostas sprādzi, var ietvert drošības jostas regulētājerīci.
- 2.5. Drošības jostas regulētājerīce
Ierīce, ar ko drošības jostu var pielāgot konkrētam lietotājam un sēdekļa novietojumam. Regulētājerīce var būt sprādzes vai spriegotāja daļa vai jebkura cita drošības jostas sastāvdaļa.
- 2.6. Priekšspriegotājs
Papildu vai integrēta ierīce, kas savēl drošības jostas siksnu, lai mazinātu drošības jostas nokarāšanos sadursmes laikā.
- 2.7. "Atskaites zona" ir telpa starp divām vertikālām garenvirziena plaknēm, kuras ir 400 mm attālumā viena no otras un kuras ir simetriskas attiecībā pret H punktu; šo telpu definē Noteikumu Nr. 21 1. pielikumā aprakstītās belzeņa iekārtas rotācija no vertikāla stāvokļa uz horizontālu. Iekārtu novieto tā, kā aprakstīts minētajā Noteikumu Nr. 21 pielikumā, un neregulē tā, lai maksimālais garums būtu 840 mm.
- 2.8. "Drošības spilvena komplekts" ir ierīce, ko uzstāda, lai mehāniskos transportlīdzekļos papildinātu drošības jostas un ierobežotājsistēmas, t. i., sistēma, kas tad, ja transportlīdzekli ietekmē spēcīgs trieciens, automātiski atver elastīgu iekārtu, kura paredzēta, lai ar tajā esošas gāzes kompresiju mazinātu to, cik nopietni transportlīdzeklī esošas personas ķermeņa daļa vai daļas saskaras ar salona detaļām.
- 2.9. "Pasažiera drošības spilvens" ir drošības spilvena komplekts, kas paredzēts, lai frontālā sadursmē aizsargātu sēdvietā, izņemot vadītāja sēdvietu, esošu(-as) personu(-as).
- 2.10. "Bērna ierobežotājsistēma" ir drošības ierīce, kas definēta Noteikumos Nr. 44 vai Noteikumos Nr. 129.
- 2.11. "Uz aizmuguri vērsts" nozīmē pavērstu virzienā, kas ir pretējs parastajam transportlīdzekļa braukšanas virzienam.
- 2.12. Fiksatori
Drošības jostas komplekta daļas, tostarp vajadzīgās nostiprināšanas sastāvdaļas, ar kurām drošības jostas komplektu var savienot ar drošības jostas stiprinājumiem.
- 2.13. Enerģijas absorbcijas ierīce
Ierīce, kas konstruēta, lai tā viena pati vai kopā ar siksnu izkliedētu enerģiju, un kas ir drošības jostas komplekta sastāvdaļa.
- 2.14. Spriegotājs
Ierīce, kurā daļēji vai pilnībā ievieto drošības jostas siksnu.
- 2.14.1. Nebloķējamais spriegotājs (1. tips)
Spriegotājs, no kura ar nelielu ārēju spēku siksnu izvelk visā garumā un ar kuru nav iespējams regulēt izvilktās siksnas garumu.
- 2.14.2. Manuāli atbloķējams spriegotājs (2. tips)
Spriegotājs, kura atbloķēšana lietotājam jāizdara manuāli, lai siksnu izvilktu vēlamajā garumā, un kurš automātiski bloķējas, kad minēto darbību pārtrauc.
- 2.14.3. Spriegotājs, kas bloķējas automātiski (3. tips)
Spriegotājs, kas drošības jostas siksnu ļauj izvilkt vajadzīgajā garumā un kas tad, kad sprādze aiztaisīta, automātiski pielāgo siksnas garumu tās lietotājam. Siksnas tālāka izvilšana nav iespējama bez lietotāja apzinātas darbības.

- 2.14.4. Spriegotājs ar avārijas bloķēšanu (4. tips)
Spriegotājs, kas parastos braukšanas apstākļos neierobežo drošības jostas lietotāja kustības brīvību. Šai ierīcei ir garuma regulētājkomponenti, kas automātiski pielāgo siksnu drošības jostas lietotājam, un bloķēšanas mehānisms, kurš aktivizējas avārijas situācijā šādos gadījumos:
- 2.14.4.1. transportlīdzekļa palēnināšanās (vienkāršā jutība);
- 2.14.4.2. transportlīdzekļa palēnināšanās, siksnas kustības vai jebkura cita automātiska līdzekļa kombinācija (daudzkāršā jutība).
- 2.14.5. Spriegotājs ar avārijas bloķēšanu un paaugstinātu reakcijas sliekšni (4N veids)
2.14.4. punktā definētais spriegotāja tips, kuram ir īpašas papildu īpašības attiecībā uz izmantošanu M_2 , M_3 , N_1 , N_2 un N_3 kategorijas transportlīdzekļos (¹).
- 2.14.6. Drošības jostas augstuma regulētājierīce
Ierīce, ar ko drošības jostas augšējā stiprinājuma augstumu var pielāgot konkrētam lietotājam un sēdekļa novietojumam. Šādu ierīci var uzskatīt par drošības jostas daļu vai drošības jostas stiprinājuma daļu.
- 2.15. Drošības jostas stiprinājumi
Transportlīdzekļa vai sēdekļa konstrukcijas daļas vai citas transportlīdzekļa daļas, kurām piestiprina drošības jostu komplektus.
- 2.16. Transportlīdzekļa tips attiecībā uz drošības jostām un ierobežotājsistēmām
Mehāniskie transportlīdzekļi, kas neatšķiras tādos būtiskos aspektos kā korpusa gabarīti, kontūras un materiāli, kas izmantoti transportlīdzekļu konstrukcijā vai sēdekļu konstrukcijā vai citās tā transportlīdzekļa daļās, kurā uzstādītas drošības jostas un ierobežotājsistēmas.
- 2.17. Ierobežotājsistēma
Sistēma konkrētam transportlīdzekļa tipam vai transportlīdzekļa ražotāja definētam un tehniskā dienesta akceptētam tipam, kas ietver sēdekli un jostu, kura ar piemērotiem līdzekļiem ir iestiprināta transportlīdzeklī un kura papildus ietver visus elementus, kas paredzēti, lai pasargātu tā lietotāju no traumām, ierobežojot viņa ķermeņa kustības spēju, transportlīdzeklī strauji palēninoties.
- 2.18. Sēdeklis
Konstrukcija, kas kopā ar pārvalku veido vai neveido vienotu konstrukciju ar transportlīdzekļa konstrukciju un nodrošina sēdvietu vienam pieaugušam cilvēkam. Ar šo terminu apzīmē gan atsevišķu sēdekli, gan sola daļu, kas paredzēta vienai personai.
- 2.18.1. "Priekšējais pasažieru sēdeklis" ir jebkurš sēdeklis, kura "priekšējais H punkts" ir vertikālajā šķērsplaknē, kas iet caur vadītāja R punktu, vai tās priekšā.
- 2.18.2. "Uz priekšu vērsts sēdeklis" ir sēdeklis, ko var izmantot, transportlīdzeklī pārvietojoties, un kas ir vērsts uz transportlīdzekļa priekšpusi tādējādi, ka sēdekļa vertikālā simetrijas plakne ar transportlīdzekļa vertikālo simetrijas plakni veido leņķi, kas mazāks par $+10^\circ$ vai -10° .
- 2.18.3. "Uz aizmuguri vērsts sēdeklis" ir sēdeklis, ko var izmantot, transportlīdzeklī pārvietojoties, un kas ir vērsts uz transportlīdzekļa aizmuguri tādējādi, ka sēdekļa vertikālā simetrijas plakne ar transportlīdzekļa vertikālo simetrijas plakni veido leņķi, kas mazāks par $+10^\circ$ vai -10° .

(¹) Kā noteikts Konsolidētās rezolūcijā par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3.) (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3, 2. punkts, www.unece.org/trans/main/wp29/wgs/wp29gen/wp29resolutions.html)

- 2.18.4. "Uz sāniem vērsts sēdekļis" ir sēdekļis, ko var izmantot, transportlīdzeklim pārvietojoties, un kas ir vērsts uz transportlīdzekļa sāniem tādējādi, ka sēdekļa vertikālā simetrijas plakne veido 90° ($\pm 10^{\circ}$) leņķi ar transportlīdzekļa vertikālo simetrijas plakni.
- 2.19. Sēdekļu grupa
Vai nu sēdekļi solu veidā, vai atsevišķi sēdekļi, kas novietoti blakus (t. i., nostiprināti tā, ka viena sēdekļa priekšējie stiprinājumi ir rindā ar pārējo sēdekļu priekšējiem vai aizmugurējiem stiprinājumiem vai atrastos starp tiem) un nodrošina sēdvietu vienam vai vairākiem pieaugušiem cilvēkiem.
- 2.20. Sols
Konstrukcija, kurai ir pārvalks un kas nodrošina sēdvietu vismaz diviem pieaugušiem cilvēkiem.
- 2.21. Sēdekļa regulēšanas sistēma
Visu to ierīču kopums, ar ko sēdekļa vai tā daļu stāvokli var pielāgot transportlīdzeklī esošas personas ķermenim; konkrēti, ar to var veikt šādas darbības:
- 2.21.1. garenisku pārvietošanu;
- 2.21.2. vertikālu pārvietošanu;
- 2.21.3. leņķisku pārvietošanu.
- 2.22. Sēdekļa stiprinājums
Sistēma, ar ko sēdekļa komplektu nostiprina transportlīdzekļa konstrukcijā, un tā ietver attiecīgās transportlīdzekļa konstrukcijas daļas.
- 2.23. Sēdekļa tips
Sēdekļi, kas neatšķiras šādos būtiskos aspektos:
- 2.23.1. sēdekļa konstrukcijas forma, izmēri un materiāli;
- 2.23.2. sēdekļa regulēšanas un bloķēšanas sistēmu veidi un izmēri;
- 2.23.3. sēdekļa drošības jostas stiprinājumu, sēdekļa stiprinājumu, kā arī ar tiem saistīto transportlīdzekļa konstrukcijas daļu veids un izmēri.
- 2.24. Sēdekļa pārvietošanas sistēma
Ierīce, ar ko sēdekli vai kādu tā daļu var leņķiski vai gareniski pārvietot bez fiksēta starpstāvokļa (lai atvieglotu pasažieru iekāpšanu).
- 2.25. Sēdekļa bloķēšanas sistēma
Ierīce, kas nodrošina sēdekļa un tā daļu fiksēšanu kādā no izmantošanas stāvokļiem.
- 2.26. Iegremdēta sprādzes atvēršanas poga
Tāda sprādzes atvēršanas poga, kas neļauj atvērt sprādzi ar lodi, kuras diametrs ir 40 mm.
- 2.27. Neiegremdēta sprādzes atvēršanas poga
Tāda sprādzes atvēršanas poga, kas ļauj atvērt sprādzi ar lodi, kuras diametrs ir 40 mm.

- 2.28. Spriegojuma samazināšanas ierīce
Ierīce, kas iekļauta spriegotājā un automātiski samazina siksnas spriegojumu, kad drošības josta tiek aizsprādzēta. Drošības jostu atsprādzējot, ierīce automātiski izslēdzas.
- 2.29. "ISOFIX" ir sistēma bērna ierobežotājsistēmu savienošanai ar transportlīdzekļiem, kurai ir divi stingri transportlīdzekļa stiprinājumi, divi atbilstoši stingri fiksatori uz bērna ierobežotājsistēmas, un ierīce bērna ierobežotājsistēmas gareniskās rotācijas ierobežošanai.
- 2.30. "ISOFIX bērna ierobežotājsistēma" ir bērna ierobežotājsistēma, kura atbilst Noteikumu Nr. 44 vai Noteikumu Nr. 129 prasībām un kura jāpiestiprina ISOFIX stiprinājumu sistēmai atbilstīgi Noteikumu Nr. 14 prasībām.
- 2.31. "ISOFIX vieta" ir sistēma, kurā iespējams uzstādīt:
- a) universālu, uz priekšu vērstu ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 44;
 - b) vai daļēji universālu, uz priekšu vērstu ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 44;
 - c) vai daļēji universālu, uz aizmuguri vērstu ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 44;
 - d) vai daļēji universālu, uz sāniem vērstu ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 44;
 - e) vai konkrētam transportlīdzeklim paredzētu ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 44;
 - f) vai *i-Size* bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 129;
 - g) vai konkrētam transportlīdzeklim paredzētu ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 129.
- 2.32. "ISOFIX stiprinājumu sistēma" ir sistēma, kuru veido divi ISOFIX apakšējie stiprinājumi, kas atbilst Noteikumu Nr. 14 prasībām, un kura paredzēta ISOFIX bērna ierobežotājsistēmas piestiprināšanai kopā ar pretrotācijas ierīci.
- 2.33. "ISOFIX apakšējais stiprinājums" ir viens stingrs, apaļš, horizontāls stienis 6 mm diametrā, kas ir saistīts ar transportlīdzekli vai sēdekļa konstrukciju, kam piestiprina un kas fiksē ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu ar ISOFIX fiksatoriem.
- 2.34. "Pretrotācijas ierīce":
- a) ISOFIX universālās bērna ierobežotājsistēmas pretrotācijas ierīce sastāv no ISOFIX augšējās siksnas;
 - b) daļēji universālās ISOFIX bērna ierobežotājsistēmas pretrotācijas ierīces daļas ir augšējā siksnā, transportlīdzekļa panelis vai atbalsta stienis, kas paredzēts ierobežotājsistēmas rotācijas samazināšanai frontālā trieciena laikā;
 - c) *i-Size* bērna ierobežotājsistēmas pretrotācijas ierīce sastāv no augšējās siksnas vai atbalsta stieņa, kas paredzēts ierobežotājsistēmas rotācijas samazināšanai frontālā trieciena laikā;
 - d) universālajām un daļēji universālajām ISOFIX un *i-Size* bērna ierobežotājsistēmām pats transportlīdzekļa sēdeklis nav pretrotācijas ierīce.
- 2.35. "ISOFIX augšējās siksnas stiprinājums" ir ierīce, kas atbilst Noteikumu Nr. 14 prasībām, piemēram, stienis, kas atrodas noteiktā zonā un paredzēts ISOFIX augšējās siksnas savienotājsistēmas piestiprināšanai un tās ierobežojošā spēka pārvešanai uz transportlīdzekļa konstrukciju.
- 2.36. "Vadības ierīce" ir paredzēta, lai palīdzētu personai, kas uzstāda ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu, fiziski vadot ISOFIX bērna ierobežotājsistēmas ISOFIX fiksatorus, pareizi savienojot tos ar ISOFIX apakšējiem stiprinājumiem, lai atvieglotu saslēgšanu.
- 2.37. "ISOFIX marķējuma zīme" ir marķējums, kas informē personu, kas vēlas uzstādīt ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu, par ISOFIX vietām transportlīdzeklī un par katras attiecīgās ISOFIX stiprinājumu sistēmas stiprinājumu vietām.

- 2.38. "Bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīce" (CRF) ir ietaise, kas atbilst vienai no septiņām ISOFIX izmēru klasēm, kas definētas šo noteikumu 17. pielikuma 2. papildinājuma 4. punktā, konkrētāk, kuras izmēri doti minētā 4. punkta 1.–7. attēlā. Saskaņā ar šiem noteikumiem minētās bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces(CRF) izmanto, lai pārbaudītu, kāda izmēra klases ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu var uzstādīt uz ISOFIX stiprinājumu vietām transportlīdzeklī. Viena no CRF, tā saucamā ISO/F2 (B), kas redzama iepriekš minētā 4. punkta 2. attēlā, tiek izmantota arī Noteikumos Nr. 14, lai pārbaudītu visu ISOFIX stiprinājumu sistēmu atrašanās vietu un piekļuves iespējas šai sistēmai.
- 2.39. "i-Size balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamais tilpums" ir tilpums, kas nodrošina ar izmēriem saistītu un ģeometrisku saderību starp i-Size bērna ierobežotājsistēmas balsta pamatni un transportlīdzekļa i-Size sēdvietu.
- 2.40. "i-Size sēdvietā" ir sēdvietā, kurā, ja to paredzējis transportlīdzekļa ražotājs, ir paredzēts ievietot i-Size bērna ierobežotājsistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 129, un kura atbilst šo noteikumu prasībām.
- 2.41. "Drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēma" ir sistēma, kas paredzēta, lai brīdinātu vadītāju, ja viņš nelieto drošības jostu. Sistēmu veido neaizsprādzētas drošības jostas detektors un divu līmeņu – pirmā un otrā līmeņa – brīdinājums vadītājam.
- 2.42. "Vizuāls brīdinājums" ir brīdinājums, izmantojot vizuālu signālu (gaismu, mirgojošu gaismu vai vizuālu simbolu vai ziņojumu).
- 2.43. "Akustisks brīdinājums" ir brīdinājums, izmantojot skaņas signālu.
- 2.44. "Pirmā līmeņa brīdinājums" ir vizuāls brīdinājums, kas tiek aktivizēts, ja aizdedzes slēdzis ir ieslēgts (neatkarīgi no tā, vai dzinējs ir vai nav iedarbināts), bet vadītāja drošības josta nav aizsprādzēta. Papildus pēc izvēles var izmantot akustisku brīdinājumu.
- 2.45. "Otrā līmeņa brīdinājums" ir vizuāls un akustisks brīdinājums, kas tiek aktivizēts, ja vadītājs darbina transportlīdzekli, neaizsprādzējot drošības jostu.
- 2.46. "Neaizsprādzēta drošības josta" pēc ražotāja izvēles nozīmē, ka nav saslēgta vadītāja drošības jostas sprādze vai no spriegotāja izvilktais siksnas garums nepārsniedz 100 mm.
- 2.47. "Normāls transportlīdzekļa ekspluatācijas režīms" ir transportlīdzekļa kustība virzienā uz priekšu ar ātrumu, kas pārsniedz 10 km/h.
3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
- 3.1. Transportlīdzekļa tips
- 3.1.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz drošības jostu un ierobežotājsistēmu uzstādīšanu iesniedz transportlīdzekļa ražotājs vai viņa pienācīgi pilnvarots pārstāvis.
- 3.1.2. Tam pievieno turpmāk minētos dokumentus trīs eksemplāros un šādas ziņas:
- 3.1.2.1. transportlīdzekļa vispārējās konstrukcijas rasējumus atbilstīgā mērogā, kas parāda drošības jostu atrašanās vietas, un detalizētus drošības jostu un to punktu rasējumus, kuriem tās pievienotas;
- 3.1.2.2. izmantoto materiālu specifikāciju, kas var ietekmēt drošības jostu izturību;
- 3.1.2.3. drošības jostu tehnisko aprakstu;
- 3.1.2.4. gadījumos, kad drošības jostas ir piestiprinātas sēdekļa konstrukcijai;
- 3.1.2.5. transportlīdzekļa tipa sīku aprakstu attiecībā uz sēdekļu un sēdekļa stiprinājumu, kā arī to regulēšanas un bloķēšanas sistēmas konstrukciju;
- 3.1.2.6. sēdekļu, to stiprinājumu pie transportlīdzekļa un to regulēšanas un bloķēšanas sistēmas rasējumus atbilstīgā mērogā un pietiekami detalizētus.

- 3.1.3. Tehniskajam dienestam, kas atbild par apstiprinājuma testu veikšanu, pēc ražotāja izvēles iesniedz apstiprināmā transportlīdzekļa tipa reprezentatīvu paraugu vai transportlīdzekļa daļas, ko tehniskais dienests atzinis par vajadzīgām apstiprinājuma testiem.
- 3.2. Drošības jostas tips
- 3.2.1. Apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz drošības jostas tipu iesniedz tirdzniecības zīmes turētājs vai viņa pienācīgi pilnvarots pārstāvis. Ierobežotājsistēmu gadījumā apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz ierobežotājsistēmas tipu iesniedz tirdzniecības zīmes turētājs vai viņa pārstāvis vai tā transportlīdzekļa ražotājs vai viņa pārstāvis, kurā ierobežotājsistēma tiks uzstādīta.
- 3.2.2. Tam pievieno:
- 3.2.2.1. drošības jostas tipa tehnisko aprakstu, precīzi norādot izmantotās siksnas un cietās daļas un pievienojot jostu veidojošo daļu rasējumus; rasējumos norāda apstiprinājuma numuram paredzēto vietu un papildu simbolu(-us) attiecībā uz apstiprinājuma marķējuma apli. Aprakstā norāda apstiprinājumam iesniegtā parauga krāsu un precīzē, kāda(-u) tipa(-u) transportlīdzekļiem šā tipa drošības jostas ir paredzētas. Spriegotāju gadījumā sniedz devēju uzstādīšanas norādījumus; attiecībā uz priekšspriegotājiem vai sistēmām sniedz pilnīgu konstrukcijas un darbības tehnisko aprakstu, tostarp attiecīgā gadījumā par devēja darbību, aprakstot aktivizēšanas metodi un jebkuru nepieciešamo metodi, lai izvairītos no nejaušas aktivizēšanas. Attiecībā uz ierobežotājsistēmu aprakstā iekļauj: atbilstoša mēroga rasējumus, kuros ataino transportlīdzekļa konstrukciju, sēdekļa konstrukciju, regulēšanas sistēmu un fiksatorus un pietiekami precīzi norāda sēdekļa stiprinājumu un drošības jostas stiprinājumu atrašanās vietas; to izmantoto materiālu specifikāciju, kas var ietekmēt sēdekļa stiprinājumu un drošības jostas stiprinājumu izturību, kā arī sēdekļa stiprinājumu un drošības jostu stiprinājumu tehnisko aprakstu. Ja drošības jostu ir paredzēts piestiprināt transportlīdzekļa konstrukcijai ar drošības jostas augstuma regulētājerīci, tehniskajā aprakstā norāda, vai šo ierīci uzskata vai neuzskata par drošības jostas daļu;
- 3.2.2.2. sešus drošības jostas tipa paraugus, no kuriem viens ir atsauces paraugs;
- 3.2.2.3. desmit metrus katra veida siksnas, kas izmantota konkrētā tipa drošības jostā;
- 3.2.2.4. tehniskajam dienestam, kas veic tipa apstiprinājuma testus, ir tiesības pieprasīt papildu paraugus.
- 3.2.3. Attiecībā uz ierobežotājsistēmām tehniskajam dienestam, kas veic apstiprinājuma testus, iesniedz divus 3.2.2.2. un 3.2.2.3. punktā noteiktos drošības jostu paraugus, un – pēc ražotāja izvēles – vai nu apstiprināmā transportlīdzekļa tipa reprezentatīvu paraugu, vai transportlīdzekļa daļu vai daļas, ko tehniskais dienests atzinis par vajadzīgām, lai varētu veikt apstiprinājuma testus ierobežotājsistēmu pārbaudīšanai.
4. MARĶĒJUMI
- Drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipa paraugi, ko saskaņā ar 3.2.2.2., 3.2.2.3. un 3.2.2.4. punkta noteikumiem iesniedz apstiprinājuma saņemšanai, ir skaidri un nedzēšami marķēti ar ražotāja nosaukumu, iniciāļiem vai tirdzniecības nosaukumu vai tirdzniecības zīmi.
5. APSTIPRINĀJUMS
- 5.1. Tipa apstiprinājuma sertifikātam pievieno sertifikātu, kas atbilst 5.1.1. vai 5.1.2. punktā norādītajam paraugam:
- 5.1.1. 1.A pielikums 3.1. punktā minētajiem pieteikumiem;
- 5.1.2. 1.B pielikums 3.2. punktā minētajiem pieteikumiem.
- 5.2. Transportlīdzekļa tips
- 5.2.1. Ja saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprināšanai iesniegtais transportlīdzeklis atbilst visām 8. punkta un šo noteikumu 15. un 16. pielikuma prasībām, piešķir šā transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu.

- 5.2.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 06, kas atbilst 06. grozījumu sērijai) norāda grozījumu sēriju, kura ietver jaunākos būtiskākos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti uz apstiprinājuma izsniegšanas brīdi. Viena un tā pati nolīguma puse nepiešķir vienu un to pašu numuru citam transportlīdzekļa tipam, kā noteikts 2.16. punktā.
- 5.2.3. Par transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašināšanu, atteikšanu vai atsaukšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar šiem noteikumiem 1958. gada nolīguma pusēm, kas piemēro šos noteikumus, paziņo, izmantojot veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1.A pielikumā.
- 5.2.4. Katram transportlīdzeklim, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam transportlīdzekļa tipam, redzamā un viegli pieejamā vietā, kas norādīta uz apstiprinājuma veidlapas, piestiprina starptautisku apstiprinājuma marķējumu, ko veido:
- 5.2.4.1. aplis, kurā ir burts "E", kam seko tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu (1);
- 5.2.4.2. šo noteikumu numurs, aiz tā burts "R", domuzīme un apstiprinājuma numurs pa labi no 5.2.4.1. punktā paredzētā apla.
- 5.2.5. Ja transportlīdzeklis atbilst apstiprinātajam transportlīdzekļa tipam saskaņā ar vienu vai vairākiem citiem noteikumiem, kas pievienoti nolīgumam, valstī, kas piešķirusi apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, 5.2.4.1. punktā paredzētais simbols nav jāatkārto; tādā gadījumā visu to noteikumu papildu numurus un simbolus, saskaņā ar ko apstiprinājums ir piešķirts valstī, kas ir piešķirusi apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, novieto vertikālās kolonnās pa labi no 5.2.4.1. punktā paredzētā simbola.
- 5.2.6. Apstiprinājuma marķējums ir skaidri salasāms un neizdzēšams.
- 5.2.7. Apstiprinājuma marķējums atrodas ražotāja piestiprinātās transportlīdzekļa datu plāksnītes tuvumā vai uz tās.
- 5.3. Drošības jostas tips
- 5.3.1. Ja drošības jostas tipa paraugi, kas iesniegti saskaņā ar 3.2. punkta noteikumiem, atbilst šo noteikumu 4., 5.3. un 6. punkta prasībām, tam piešķir apstiprinājumu.
- 5.3.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 06, kas atbilst 06. grozījumu sērijai) norāda grozījumu sēriju, kura ietver jaunākos būtiskākos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti uz apstiprinājuma izsniegšanas brīdi. Viena un tā pati nolīguma puse nedrīkst piešķirt tādu pašu numuru citam drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipam.
- 5.3.3. Par drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašināšanu vai atteikšanu saskaņā ar šiem noteikumiem 1958. gada nolīguma pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo, izmantojot veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1.B pielikumā.
- 5.3.4. Papildus iepriekš 4. punktā paredzētajam marķējumam katrai drošības jostai, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam tipam, piemērotā vietā piestiprina šādus elementus:
- 5.3.4.1. starptautisku apstiprinājuma marķējumu, ko veido:
- 5.3.4.1.1. aplis, kurā ir burts "E", kam seko tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu (2);
- 5.3.4.1.2. apstiprinājuma numurs;
- 5.3.4.2. šādu(-us) papildu simbolu(-us):
- 5.3.4.2.1. burtu "A" trīspunktu drošības jostai, burtu "B" klēpja drošības jostai un burtu "S" īpaša veida drošības jostām;
- 5.3.4.2.2. simbolus, kas minēti 5.3.4.2.1. punktā, papildina ar šādiem papildu marķējumiem:

(1) 1958. gada nolīguma pušu pazīšanas numuri ir doti Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 3. pielikumā, dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 3, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

(2) Sk. zemsvītras piezīmi šo noteikumu 5.2.4.1. punkta.

- 5.3.4.2.2.1. burtu "e" drošības jostai ar enerģijas absorbcijas ierīci;
- 5.3.4.2.2.2. burtu "r" drošības jostai ar spriegotāju, kam seko izmantotā spriegotāja simbols (1, 2, 3, 4 vai 4N) saskaņā ar šo noteikumu 2.14. punktu, un burtu "m", ja izmantotais spriegotājs ir spriegotājs ar avārijas bloķēšanu un daudzkārtīgu jutību;
- 5.3.4.2.2.3. burtu "p" drošības jostām ar priekšspriegotāju;
- 5.3.4.2.2.4. burtu "t" drošības jostai ar spriegotāju, kas ietver spriegojuma samazināšanas ierīci;
- 5.3.4.2.2.5. ar 4N veida spriegotāju aprīkotām drošības jostām norāda arī simbolu, kas sastāv no taisnstūra ar pārsvītrotu M_1 kategorijas transportlīdzekli, norādot, ka šī tipa spriegotāja izmantošana šīs kategorijas transportlīdzekļos ir aizliegta;
- 5.3.4.2.2.6. ja drošības jostu apstiprina, ievērojot šo noteikumu 6.4.1.3.3. punktu, to marķē ar vārdu "AIRBAG" taisnstūrī;
- 5.3.4.2.3. ja drošības josta ir ierobežotājsistēmas daļa, pirms 5.3.4.2.1. punktā minētā simbola pievieno burtu "Z".
- 5.3.5. Šo noteikumu 2. pielikuma 2. punktā sniegti apstiprinājuma marķējuma izvietojuma paraugi.
- 5.3.6. Noteikumu 5.3.4. punktā minētās ziņas ir skaidri salasāmas un neizdzēšamas, un tās var pastāvīgi piestiprināt vai nu ar etiķeti, vai ar tiešu marķējumu. Etiķete vai marķējums ir nodilumizturīgs.
- 5.3.7. Noteikumu 5.3.6. punktā minētās etiķetes var izdot vai nu tipa apstiprināšanas iestāde, kas ir piešķirusi apstiprinājumu, vai ražotājs, ja tas saņēmis minētās iestādes atļauju.
6. SPECIFIKĀCIJAS
- 6.1. Vispārīgas specifikācijas
- 6.1.1. Visi paraugi, kas iesniegti saskaņā ar 3.2.2.2., 3.2.2.3. un 3.2.2.4. punktu, atbilst šo noteikumu 6. punktā izklāstītajām specifikācijām.
- 6.1.2. Drošības josta vai ierobežotājsistēma ir projektēta un konstruēta tā, lai, pareizi uzstādīta un transportlīdzeklī esošas personas pienācīgi izmantota, tā darbotos apmierinoši un mazinātu miesas bojājumu risku avārijas gadījumā.
- 6.1.3. Drošības jostas siksnas nedrīkst iņemt bīstamu konfigurāciju.
- 6.1.4. Materiālus ar poliamīda 6 īpašībām attiecībā uz ūdens noturēšanas spēju ir aizliegts izmantot visās mehāniskajās daļās, kurās šāda parādība var negatīvi ietekmēt to darbību.
- 6.2. Cietās daļas
- 6.2.1. Vispārīgi noteikumi
- 6.2.1.1. Drošības jostas cietajām daļām, piemēram, sprādzēm, regulētājierīcēm, fiksatoriem un līdzīgām daļām, nav asu malu, kas var radīt siksnu nodilumu vai bojājumu to nolietojuma dēļ.
- 6.2.1.2. Visas drošības jostas komplekta daļas, uz kurām var iedarboties korozija, ir pret to pienācīgi aizsargātas. Pēc 7.2. punktā paredzētā korozijas testa lietpratīgs vērotājs ar neapbruņotu aci nevar saskatīt pazīmes, kas liecina par nolietojumu, kurš apdraud ierīces pienācīgu darbību, vai par vērtīgu koroziju.
- 6.2.1.3. Cietās daļas, kas paredzētas enerģijas absorbēšanai vai slodzes uztveršanai vai pārvadei, nav trauslas.

- 6.2.1.4. Drošības jostas cietās daļas un plastmasas daļas ir izvietotas un uzstādītas tā, lai parastos mehāniskā transportlīdzekļa darbības apstākļos tās nevarētu iesprūst zem bīdāma sēdekļa vai transportlīdzekļa durvīs. Ja kāda no daļām neatbilst iepriekšminētajām prasībām, to testē attiecībā uz izturību pret aukstumu, kā noteikts 7.5.4. punktā. Ja pēc testa cieto detaļu plastmasas virsmā vai aiztures ierīcēs ir redzamas plaisas, tad šīs plastmasas daļas noņem un turpina pārbaudīt pārējā komplekta drošumu. Ja pārējais komplekts joprojām ir drošs vai ja tajā nav redzamas plaisas, to pārbauda vēlreiz, lai noskaidrotu, vai tas atbilst 6.2.2., 6.2.3. un 6.4. punkta prasībām.
- 6.2.2. Sprādze
- 6.2.2.1. Sprāzdes konstrukcija ir tāda, lai to nevarētu nepareizi izmantot. Tas cita starpā nozīmē, ka sprādzi nav iespējams atstāt daļēji slēgtā stāvoklī. Sprāzdes atvēršanas paņēmieni ir nepārprotami skaidrs. Sprāzdes daļām, kas var saskarties ar lietotāja ķermeni, laukums ir vismaz 20 cm² un platums vismaz 46 mm, mērot tos plaknē, kura nav tālāk kā 2,5 mm no saskares virsmas. Attiecībā uz četrpunktu drošības jostu sprādzēm iepriekšējo prasību uzskata par izpildītu, ja sprāzdes un lietotāja ķermeņa saskares virsma ir no 20 līdz 40 cm².
- 6.2.2.2. Sprādze paliek aiztaisīta jebkurā transportlīdzekļa stāvoklī, arī tad, ja tā nav nospriegota. Sprādzi nav iespējams atvērt netišām, nejauši vai ar spēku, kas mazāks par 1 daN. Sprādze ir viegli izmantojama un satverama; neesot zem spriegojuma un zem turpmāk 7.8.2. punktā noteiktā spriegojuma lietotājs to var atvērt ar vienas rokas vienu vienkāršu vienvirziena kustību; turklāt drošības jostu komplektu gadījumā, kas paredzēti lietošanai priekšējos sānu sēdekļos, izņemot četrpunktu drošības jostas, lietotājs to var saslēgt ar vienas rokas vienkāršu vienvirziena kustību. Sprādzi atver, nospiežot pogu vai tamlīdzīgu ierīci. Virsma, kam pieliek minēto spiedienu, ir ar šādiem izmēriem, ja poga ir atvēršanas pozīcijā un ja to projicē plaknē, kas ir perpendikulāra pogas kustības sākotnējam virzienam: attiecībā uz iegremdētām pogām – ar vismaz 4,5 cm² laukumu un vismaz 15 mm platumu; attiecībā uz neiegremdētām pogām – ar vismaz 2,5 cm² laukumu un vismaz 10 mm platumu. Šis laukums ir sarkanā krāsā. Citas sprāzdes daļas nedrīkst būt šādā krāsā. Kad sēdekļi ir aizņemti, jebkurā sprāzdes daļā ir atļauta sarkana brīdinājuma gaisma, ja tā nodziest pēc tam, kad sēdētājs ir piesprādzējies.
- 6.2.2.3. Sprādze, ko testē saskaņā ar 7.5.3. punktu, darbojas normāli.
- 6.2.2.4. Sprādze spēj izturēt atkārtotu izmantošanu, un pirms 7.7. punktā minētā dinamiskā testa sprādzei izdarīti 5 000 atvēršanas un aizvēršanas cikli normālos lietošanas apstākļos. Attiecībā uz četrpunktu drošības jostu sprādzēm šo testu var izdarīt, ja visas mēlītes nav ievietotas.
- 6.2.2.5. Spēks, kas vajadzīgs, lai atvērtu sprādzi turpmāk 7.8. punktā paredzētajā testā, nepārsniedz 6 daN.
- 6.2.2.6. Sprāzdes stiprību pēc vajadzības testē saskaņā ar 7.5.1. un attiecīgā gadījumā 7.5.5. punkta prasībām. Sprādze nedrīkst salūzt, būtiski deformēties vai atdalīties noteiktās slodzes radītā spriegojuma dēļ.
- 6.2.2.7. Sprādzēm, kuru sastāvā ir divām ierīcēm kopīga sastāvdaļa, ja abu ierīču sprāzdes var uzstādīt izmantošanai kopā ar tām atbilstīgo daļu, tad 7.7. un 7.8. punktā minētos stiprības un atvēršanas testus izdara attiecībā uz abiem iespējamajiem uzstādīšanas veidiem.
- 6.2.3. Drošības jostas regulētājierīce
- 6.2.3.1. Drošības josta, lietotājam to uzliekot, regulējas automātiski, lai pielāgotos viņam, vai ir tāda, ka sēdošam lietotājam ir viegli sasniedzama manuāla regulētājierīce, un ir ērti un viegli lietojama. Tā ļauj arī savilkt drošības jostu ar vienu roku, lai to pielāgotu lietotāja ķermeņa izmēram un transportlīdzekļa sēdekļa stāvoklim.

- 6.2.3.2. Divus katras drošības jostas regulētājierīces paraugus testē saskaņā ar 7.3. punkta prasībām. Siksnas izslidējums vienam regulētājierīces paraugam nepārsniedz 25 mm, un visu regulētājierīču pieļautais kopējais siksnas izslidējums nepārsniedz 40 mm.
- 6.2.3.3. Visu regulētājierīču stiprību testē saskaņā ar 7.5.1. punktu. Tās nedrīkst salūzt vai atdalīties noteiktās slodzes radītā spriegojuma dēļ.
- 6.2.3.4. Veicot testu saskaņā ar 7.5.6. punktu, manuālas ierīces darbināšanai vajadzīgais spēks nepārsniedz 5 daN.
- 6.2.4. Fiksatori un drošības jostas augstuma regulētājierīces
Fiksatoru stiprību testē, kā noteikts 7.5.1. un 7.5.2. punktā. Faktisko drošības jostas augstuma regulētājierīču stiprību testē, kā noteikts šo noteikumu 7.5.2. punktā, ja tās nav testētas transportlīdzeklī, piemērojot Noteikumus Nr. 14 (redakcijā ar jaunākajiem grozījumiem) par drošības jostu stiprinājumiem. Šī daļa nedrīkst salūzt vai atdalīties noteiktās slodzes radītā spriegojuma dēļ.
- 6.2.5. Spriegotāji
Spriegotāji atbilst turpmāk norādītajām prasībām, tostarp iztur stiprības testus, kas paredzēti 7.5.1. un 7.5.2. punktā. (Šīs prasības neattiecas uz spriegotājiem bez bloķēšanas.)
- 6.2.5.1. Manuāli atbloķējami spriegotāji
- 6.2.5.1.1. Sikсна drošības jostas komplektam, kas aprīkots ar manuāli atbloķējamu spriegotāju, starp spriegotāja bloķēšanas pozīcijām nepārvietojas vairāk kā par 25 mm.
- 6.2.5.1.2. Drošības jostas komplekta sikсна izvīrās no manuāli atbloķējama spriegotāja 6 mm robežās no tās maksimālā garuma, ja siksnai piemēro spriegojumu, kas ir ne mazāks par 1,4 daN un ne lielāks par 2,2 daN parastajā izvilkšanas virzienā.
- 6.2.5.1.3. Siksnu atkārtoti izvelk no spriegotāja un ļauj tai atkal savilkties, līdz tai izdarīti 5 000 cikli, un to veic saskaņā ar 7.6.1. punktā aprakstīto metodi. Pēc tam spriegotājam veic 7.2. punktā aprakstīto korozijas testu un testē tā izturību pret putekļiem, kā aprakstīts 7.6.3. punktā. Pēc tam spriegotājam apmierinošā veidā jāiztur vēl 5 000 izvilkšanas un ievilkšanas ciklu tests. Pēc iepriekšminētajiem testiem spriegotājs darbojas pareizi un vēl aizvien atbilst 6.2.5.1.1. un 6.2.5.1.2. punkta prasībām.
- 6.2.5.2. Spriegotāji, kas bloķējas automātiski
- 6.2.5.2.1. Sikсна drošības jostas komplektam, kas aprīkots ar spriegotāju, kurš bloķējas automātiski, starp spriegotāja bloķēšanas pozīcijām nepārvietojas vairāk kā par 30 mm. Ja drošības jostas lietotājs pavirzās atpakaļ, josta vai nu paliek sākotnējā stāvoklī, vai automātiski atgriežas tajā, kad drošības jostas lietotājs vēlāk pavirzās uz priekšu.
- 6.2.5.2.2. Ja spriegotājs ir klēpja drošības jostas daļa, tad siksnas savilkšanās spēks nav mazāks par 0,7 daN, to mērot jostas brīvajā posmā starp manekenu un spriegotāju, kā noteikts 7.6.4. punktā.
- Ja spriegotājs ir rumpja augšdaļas siksnas daļa, siksnas savilkšanās spēks nav mazāks par 0,1 daN un lielāks par 0,7 daN, mērot līdzīgi.
- 6.2.5.2.3. Siksnu atkārtoti izvelk no spriegotāja un ļauj tai atkal savilkties, līdz tai izdarīti 5 000 cikli, un to veic saskaņā ar 7.6.1. punktā aprakstīto metodi. Pēc tam spriegotājam izdara 7.2. punktā aprakstīto korozijas testu, tad testē tā izturību pret putekļiem, kā aprakstīts 7.6.3. punktā. Pēc tam spriegotājam apmierinošā veidā jāiztur vēl 5 000 izvilkšanas un ievilkšanas ciklu tests. Pēc iepriekšminētajiem testiem spriegotājs darbojas pareizi un vēl aizvien atbilst 6.2.5.2.1. un 6.2.5.2.2. punkta prasībām.
- 6.2.5.3. Spriegotāji ar avārijas bloķēšanu
- 6.2.5.3.1. Spriegotājs ar avārijas bloķēšanu pēc testēšanas saskaņā ar 7.6.2. punktu atbilst turpmāk izklāstītajiem nosacījumiem. Attiecībā uz vienkāršu jutību atbilstīgi šo noteikumu 2.14.4.1. punktam spēkā ir tikai specifikācijas par transportlīdzekļa palēnināšanos.

- 6.2.5.3.1.1. Tas ir bloķējies, kad transportlīdzekļa palēninājums sasniedz 0,45 g ⁽¹⁾ vērtību attiecībā uz 4. veida spriegotājiem vai 0,85 g attiecībā uz 4N veida spriegotājiem.
- 6.2.5.3.1.2. Tas nebloķējas, ja siksnas paātrinājums, ko mēra siksnas attīšanas virzienā, ir mazāks par 0,8 g attiecībā uz 4. veida spriegotājiem vai mazāks par 1,0 g attiecībā uz 4.N veida spriegotājiem.
- 6.2.5.3.1.3. Tas nebloķējas, kad devēju sasver leņķi, kas nepārsniedz 12° leņķi jebkurā virzienā no uzstādīšanas stāvokļa, ko norādījis ražotājs.
- 6.2.5.3.1.4. Tas bloķējas, kad devēju sasver leņķi, kas ir vismaz 27° 4. veida spriegotājiem vai vismaz 40° 4N veida spriegotājiem jebkurā virzienā no uzstādīšanas stāvokļa, ko norādījis ražotājs.
- 6.2.5.3.1.5. Ja spriegotāja darbība ir atkarīga no ārēja signāla vai enerģijas avota, ierīces konstrukcija nodrošina automātisku spriegotāja bloķēšanos signāla vai enerģijas avota zuduma vai pārtraukuma gadījumā. Tomēr šī prasība nav jāizpilda, ja spriegotājs ir ar daudzkāāršo jutību, ar nosacījumu, ka tikai viena jutība ir atkarīga no ārēja signāla vai enerģijas avota un signāla vai enerģijas avota zudumu vadītājam norāda ar vizuālu un/vai akustisku paņēmieni.
- 6.2.5.3.2. Kad izdara testēšanu saskaņā ar 7.6.2. punktu, spriegotājs ar avārijas bloķēšanu un daudzkāāršo jutību, tostarp siksnas jutību, atbilst iepriekšminētajām prasībām un arī bloķējas, ja siksnas paātrinājums, mērot siksnas attīšanas virzienā, ir vismaz 3,0 g.
- 6.2.5.3.3. Visos iepriekš 6.2.5.3.1. un 6.2.5.3.2. punktā minētajos testos siksnas posma garums, ko var izvilkt pirms spriegotāja bloķēšanās, nepārsniedz 50 mm, ko mēra no 7.6.2.1. punktā noteiktās garuma atzīmes. Testā, kas minēts 6.2.5.3.1.2. punktā, bloķēšanās nenotiek, kamēr nav izvilkt 50 mm garš siksnas posms, mērot no 7.6.2.1. punktā noteiktās garuma atzīmes.
- 6.2.5.3.4. Ja spriegotājs ir klēpja drošības jostas daļa, tad siksnas savilkšanās spēks nav mazāks par 0,7 daN, to mērot jostas brīvajā posmā starp manekenu un spriegotāju, kā noteikts 7.6.4. punktā.

Ja spriegotājs ir rumpja augšdaļas siksnas daļa, tad siksnas savilkšanās spēks nav mazāks par 0,1 daN un lielāks par 0,7 daN, to mērot līdzīgi, izņemot drošības jostu, kas aprīkota ar spriegojuma samazināšanas ierīci; tādā gadījumā minimālo savilkšanās spēku var samazināt līdz 0,05 daN tikai tad, ja šī ierīce ir darbības režīmā. Ja sikсна iet caur vadīklu vai trīsi, tad savilkšanās spēku mēra siksnas brīvajā posmā starp manekenu un vadīklu vai trīsi.

Ja komplektā ietilpst tāda ierīce ar manuālu vai automātisku vadību, kas novērš siksnas pilnīgu savilkšanos, tad, vērtējot šīs prasības, šo ierīci nedarbina.

Ja komplektā ir spriegojuma samazināšanas ierīce, iepriekš aprakstīto siksnas savilkšanās spēku mēra ar ierīci darbības režīmā un bezdarbības režīmā, kad šīs prasības novērtē pirms un pēc izturīguma testiem atbilstīgi 6.2.5.3.5. punktam.

- 6.2.5.3.5. Siksnu atkārtoti izvelk no spriegotāja un ļauj tai atkal savilkties, līdz tai izdarīti 40 000 cikli, un to veic saskaņā ar 7.6.1. punktā aprakstīto metodi. Pēc tam spriegotājam izdara 7.2. punktā aprakstīto korozijas testu, tad testē tā izturību pret putekļiem, kā aprakstīts 7.6.3. punktā. Spriegotājam veic vēl 5 000 ciklus (kopā 45 000), kuru rezultātiem jābūt apmierinošiem.

Ja komplektā ir spriegojuma samazināšanas ierīce, iepriekšminētos testus veic ar nosacījumu, ka spriegojuma samazināšanas ierīce ir darbības režīmā un bezdarbības režīmā.

⁽¹⁾ g = 9,81 m/s².

Pēc iepriekšminētajiem testiem spriegotājs darbojas pareizi un vēl aizvien atbilst 6.2.5.3.1., 6.2.5.3.3. un 6.2.5.3.4. punkta prasībām.

- 6.2.5.4. Spriegotājiem pēc izturīguma testa atbilstīgi 6.2.5.3.5. punktam un nekavējoties pēc savilkšanās spēka mērīšanas atbilstīgi 6.2.5.3.4. punktam ir jāatbilst abām nākamajām specifikācijām:
- 6.2.5.4.1. ja spriegotājus, izņemot spriegotājus, kas bloķējas automātiski, testē atbilstīgi 7.6.4.2. punktam, tie spēj nodrošināt, ka josta nav vaļīga attiecībā pret rumpi, un
- 6.2.5.4.2. ja sprādzi attaisa, lai atbrīvotu mēlīti, spriegotājam pašam jāspēj pilnībā ievilkt siksnu.
- 6.2.6. Priekšspriegotājs
- 6.2.6.1. Pēc tam, kad priekšspriegotājs pakļauts korozijas testam saskaņā ar 7.2. punktu, tam jādarbojas normāli (ieskaitot trieciena devēju, kas ir pievienots ierīcei ar oriģinālajām kontaktdakšām, cauri neplūstot strāvai).
- 6.2.6.2. Pārbauda, vai nejauša ierīces darbība nevar lietotājam radīt miesas bojājumus.
- 6.2.6.3. Pirotehniski priekšspriegotāji:
- 6.2.6.3.1. pēc tam, kad priekšspriegotājs iesniegts kondicionēšanai saskaņā ar 7.9.1. punktu, tā darbība nedrīkst aktivizēties temperatūras iedarbībā un ierīcei jādarbojas normāli;
- 6.2.6.3.2. veic piesardzības pasākumus, lai novērstu karstu gāzu izspiešanu, ko rada blakus esošu viegli uzliesmojošu materiālu aizdegšanās.
- 6.3. Siksnas
- 6.3.1. Vispārīgi noteikumi
- 6.3.1.1. Siksnas ir tādas, lai visā platumā nodrošinātu cik iespējams vienmērīgu spiediena sadali uz drošības jostas lietotāja ķermeni un lai tās nesavērtos pat spriegojuma ietekmē. Tām piemīt spēja absorbēt un izkliedēt enerģiju. Siksnu malas ir apstrādātas tā, lai lietojot tās neizārdītos.
- 6.3.1.2. Siksnas platums, ja pielikta slodze 980 daN + 100 – 0 daN, nav mazāks par 46 mm. Šo izmēru nosaka saskaņā ar 7.4.3. punktā noteikto testu, pie iepriekš minētās slodzes apturot testēšanas iekārtu⁽¹⁾.
- 6.3.2. Stiprība pēc kondicionēšanas telpās
- Diviem siksnas paraugiem, kas kondicionēti atbilstīgi 7.4.1.1. punktam, siksnas pārraušanas slodze, kuru nosaka saskaņā ar 7.4.2. punktu, nav mazāka kā 1 470 daN. Pārraušanas slodze lieluma atšķirība abiem paraugiem nav lielāka par 10 % no lielākās izmēritās pārrāvuma slodzes.
- 6.3.3. Stiprība pēc kondicionēšanas īpašos apstākļos
- Diviem siksnas paraugiem, kas kondicionēti atbilstīgi kādai no 7.4.1. punkta daļām (izņemot 7.4.1.1. punktu), siksnas pārraušanas slodze nav mazāka kā 75 % no vidējās slodzes, ko nosaka 6.3.2. punktā minētajā testā, un nav mazāka kā 1 470 daN. Testus izdarošais tehniskais dienests var iztikt bez viena vai vairākiem šiem testiem, ja izmantotā materiāla sastāvs vai jau pieejamā informācija minētos testus padara nevajadzīgus.
- 6.4. Drošības jostas komplekts vai ierobežotājsistēma
- 6.4.1. Dinamiskais tests
- 6.4.1.1. Drošības jostas komplektam vai ierobežotājsistēmai izdara dinamisko testu atbilstīgi 7.7. punktam.

⁽¹⁾ Tests nav veikts austām siksnām ar rievotu struktūru, kurās izmantoti ļoti izturīgi poliestera diegi, jo šīs siksnas slodzes ietekmē kļūst platākas. Tādos gadījumos platums bez slodzes ir ≥ 46 mm.

- 6.4.1.2. Dinamisko testu izdara diviem drošības jostas komplektiem, kam iepriekš nav pielikta slodze, izņemot tos drošības jostas komplektus, kas ir ierobežotājsistēmu sastāvdaļa, jo tad dinamisko testu izdara ierobežotājsistēmām, kuras paredzētas noteikta veida sēdekļiem un kurām iepriekš nav pielikta slodze. Testējamo drošības jostas komplektu sprādzes atbilst 6.2.2.4. punktā noteiktajām prasībām. Ja testē drošības jostas ar spriegotājiem, spriegotājam pirms tam ir izdarīts 7.6.3. punktā noteiktais tests attiecībā uz izturību pret putekļiem; turklāt, ja drošības jostas vai ierobežotājsistēmas ir aprīkotas ar priekšspriegotājiem, kas ietver pirotehniskus līdzekļus, ierīci pirms tam kondicionē, kā noteikts 7.9.1. punktā.
- 6.4.1.2.1. Drošības jostām ir izdarīts 7.2. punktā noteiktais korozijas tests, pēc tam sprādzēm izdara papildu 500 atvēršanas un aizvēršanas ciklus normālas lietošanas apstākļos.
- 6.4.1.2.2. Drošības jostām ar spriegotājiem pirms tam izdara 6.2.5.2. vai 6.2.5.3. punktā paredzētos testus. Tomēr, ja spriegotājam jau ir izdarīts korozijas tests saskaņā ar 6.4.1.2.1. punkta noteikumiem, šis tests nav jāatkārto.
- 6.4.1.2.3. Ja drošības jostu paredzēts izmantot ar drošības jostas augstuma regulētājerīci, kas iepriekš definēta 2.14.6. punktā, izdarot testu, ierīce ir noregulēta visnelabvēlīgākajā(-ajās) pozīcijā(-ās), ko izvēlējies par testēšanu atbildīgais tehniskais dienests. Tomēr, ja drošības jostas augstuma regulētājerīce ietver drošības jostas stiprinājumu, kas apstiprināts saskaņā Noteikumiem Nr. 14, par testēšanu atbildīgais tehniskais dienests pēc saviem ieskatiem var piemērot 7.7.1. punkta noteikumus.
- 6.4.1.2.4. Drošības jostai ar priekšspriegotāju 6.4.1.3.2. punktā norādīto minimālo pārvietojumu var samazināt uz pusi. Šajā testā priekšspriegotājs ir darbības režīmā.
- 6.4.1.2.5. Drošības jostai ar spriegojuma samazināšanas ierīci pirms dinamiskā testa veic izturīguma testu ar šo ierīci darbības režīmā atbilstīgi 6.2.5.3.5. punktam. Dinamisko testu tad izdara ar spriegojuma samazināšanas ierīci darbības režīmā.
- 6.4.1.3. Testa laikā jāievēro šādas prasības:
- 6.4.1.3.1. neviena daļa drošības jostas komplektā vai ierobežotājsistēmā, kas notur transportlīdzeklī esošu personu, nesalūst, un neviena sprādze vai bloķēšanas sistēma, vai pārvietošanas sistēma neatveras vai neatbrīvojas, un
- 6.4.1.3.2. ja testē klēpja drošības jostas, manekena pārvietojums uz priekšu iegurņa augstumā ir no 80 līdz 200 mm. Ja testē citu veidu drošības jostas, pārvietojums uz priekšu ir no 80 līdz 200 mm iegurņa augstumā un no 100 līdz 300 mm krūškurvja augstumā. Četrpunktu drošības jostai iepriekš noteiktos minimālos pārvietojumus var samazināt uz pusi. Šie pārvietojumi ir pārvietojumi attiecībā pret mērīšanas punktiem, kas norādīti šo noteikumu 7. pielikuma 6. attēlā;
- 6.4.1.3.3. drošības jostām, ko paredzēts izmantot priekšējās sānu sēdvietās, kuras aizsargā drošības spilvens to priekšā, krūškurvja atskaites punkta pārvietojums drīkst pārsniegt iepriekš 6.4.1.3.2. punktā minēto pārvietojumu, ja tā ātrums pie šīs vērtības nepārsniedz 24 km/h.
- 6.4.1.4. Ja testē ierobežotājsistēmu, prasības ir šādas:
- 6.4.1.4.1. krūškurvja atskaites punkta pārvietojums drīkst pārsniegt 6.4.1.3.2. punktā minēto pārvietojumu tad, ja ar aprēķiniem vai papildu testos iespējams pierādīt, ka neviena dinamiskajā testā izmantotā manekena rumpja vai galvas daļa nesaskartos ar priekšā esošu cietu transportlīdzekļa daļu, izņemot krūškurvja saskari ar stūres iekārtu, ja šī iekārta atbilst Noteikumu Nr. 12 prasībām un ja saskare notiek ātrumā, kas nepārsniedz 24 km/h. Šajā novērtējumā pieņem, ka sēdeklis atrodas 7.7.1.5. punktā minētajā stāvoklī;
- 6.4.1.4.2. transportlīdzekļos, kuros izmanto šādas ierīces, pārvietošanas un bloķēšanas sistēmas, kas ļauj visos sēdekļos esošajām personām izkļūt no transportlīdzekļa, pēc dinamiskā testa joprojām ir iespējams darbināt ar roku.

6.4.1.5. Atkāpjoties no iepriekš minētā, attiecībā uz ierobežotājsistēmu pārvietojumi drīkst pārsniegt 6.4.1.3.2. punktā noteikto, ja uz sēdekļa uzstādīto augšējo stiprinājumu attiecas Noteikumu Nr. 14 7.4. punktā paredzētā atkāpe.

6.4.2. Stiprība pēc abrazīvās kondicionēšanas

6.4.2.1. Abiem paraugiem, kas kondicionēti atbilstīgi 7.4.1.6. punktam, pārraušanas izturību novērtē saskaņā ar 7.4.2. un 7.5. punktu. Tā ir vismaz 75 % no vidējās pārraušanas izturības, ko nosaka abrazīvi neapstrādātu siksnu testos, un nav mazāka kā testējamiem izstrādājumiem paredzētā minimālā slodze. Pārraušanas izturības lieluma atšķirība abiem paraugiem nepārsniedz 20 % no lielākās izmērītās pārraušanas izturības. Pārraušanas izturības testu, kurā izmanto 1. un 2. veida procedūru, veic tikai siksna paraugiem (7.4.2. punkts). Pārraušanas izturības testu, kurā izmanto 3. veida procedūru, veic siksnei un attiecīgajam metāla komponentam (7.5. punkts).

6.4.2.2. Drošības jostas komplekta daļas, kas abrazīvi jāapstrādā, norādītas turpmāk tabulā, un procedūru veidi, kas var būt tām piemēroti, norādīti ar "x". Katrai procedūrai izmanto jaunu paraugu.

	1. procedūra	2. procedūra	3. procedūra
Fiksators	—	—	x
Vadīkla vai trīsis	—	x	—
Sprādzes cilpa	—	x	x
Regulētājierīce	x	—	x
Siksnei piešūtās daļas	—	—	x

7. TESTI

7.1. To paraugu izlietojums, kas iesniegti drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipa apstiprinājumam (sk. šo noteikumu 13. pielikumu)

7.1.1. Sprādzes pārbaudei, sprādzes testam zemā temperatūrā, nepieciešamības gadījumā turpmāk 7.5.4. punktā paredzētajam testam zemā temperatūrā, sprādzes izturīguma testam, drošības jostas korozijas testam, spriegotāja darbības testiem, dinamiskajam testam un sprādzes atvēršanas testam pēc dinamiskā testa vajadzīgas divas drošības jostas vai ierobežotājsistēmas. Vienu no šiem diviem paraugiem izmanto drošības jostas vai ierobežotājsistēmas pārbaudei.

7.1.2. Sprādzes pārbaudei un sprādzes, fiksatoru stiprinājumu, drošības jostas regulētājierīču un nepieciešamības gadījumā spriegotāju izturības testam vajadzīga viena drošības josta vai ierobežotājsistēma.

7.1.3. Sprādzes pārbaudei, mikroslīdēšanas testam un abrazīvā nodiluma testam vajadzīgas divas drošības jostas vai ierobežotājsistēmas. Drošības jostas regulētājierīces darbības testu izdara vienam no šiem diviem paraugiem.

7.1.4. Siksna paraugu izmanto pārraušanas izturības testā. Daļu šā parauga glabā tik ilgi, kamēr ir spēkā apstiprinājums.

7.2. Korozijas tests

7.2.1. Pilnu drošības jostas komplektu, kā paredzēts šo noteikumu 12. pielikumā, ievieto testa kamerā. Ja komplekta sastāvā ir spriegotājs, tad siksnu izvelk visā garumā, izņemot 300 ± 3 mm. Ja neskaita īsus pārtraukumus, kas var būt vajadzīgi, piemēram, lai pārbaudītu un atjaunotu sāls šķīduma daudzumu, šķīduma iedarbības tests ilgst 50 stundas.

7.2.2. Pēc minētā iedarbības testa beigām komplektu saudzīgi izmazgā vai izskalo tīrā tekošā ūdenī, kura temperatūra nepārsniedz 38 °C, lai tādējādi atbrīvotos no sāls nogulsniem, kas var būt izveidojušās, un ļauj tam 24 stundas žūt istabas temperatūrā, lai pēc tam pārbaudītu saskaņā ar 6.2.1.2. punktu.

- 7.3. Mikroslīdēšanas tests (sk. šo noteikumu 11. pielikuma 3. attēlu)
- 7.3.1. Paraugus, kam izdarāms mikroslīdēšanas tests, pirms testēšanas vismaz 24 stundas tur vidē, kuras temperatūra ir 20 ± 5 °C un gaisa relatīvais mitrums ir 65 ± 5 %. Testu izdara 15 līdz 30 °C temperatūrā.
- 7.3.2. Nodrošina, lai regulētājierīces brīvais posms būtu vērsts uz augšu vai uz leju no izmēģinājumu stenda, kā tas ir transportlīdzeklī.
- 7.3.3. Siksnas posma zemākajai daļai pieliek 5 daN lielu slodzi. Pārējo daļu kustina turp un atpakaļ, un kustības kopējā amplitūda ir 300 ± 20 mm (sk. attēlu).
- 7.3.4. Ja siksnai ir brīvs gals, ko izmanto par rezerves siksnu, tad to nedrīkst nekādā veidā nostiprināt vai saspraust ar noslogoto siksnas posmu.
- 7.3.5. Nodrošina, lai izmēģinājumu stendā siksnā ar izliekumu nokarātos no regulētājierīces tā, kā tas ir transportlīdzeklī. Izmēģinājumu stendam pielikto 5 daN slodzi virza vertikāli un tā, lai nepieļautu sloga šūpošanos un drošības jostas savērpšanos. Fiksatoru nostiprina pie 5 daN sloga tā, kā tas ir transportlīdzeklī.
- 7.3.6. Pirms testa faktiskā sākuma izdara 20 ciklu sēriju, lai pienācīgi iestrādātu automātisko savilkšanās sistēmu.
- 7.3.7. Izdara 1 000 ciklu sēriju ar frekvenci 0,5 cikli sekundē un kopējo amplitūdu 300 ± 20 mm. Slodzi, kuras lielums ir 5 daN, pieliek tikai tajā laikā, kas atbilst 100 ± 20 mm nobīdei pusē no katra laikposma.
- 7.4. Siksnu kondicionēšana un pārraušanas izturības tests (statiskais)
- 7.4.1. Siksnu kondicionēšana pārraušanas izturības testam
- No 3.2.2.3. punktā minētās siksnas ņem paraugus, un tos kondicionē šādi.
- 7.4.1.1. Kondicionēšana temperatūrā un higrometrija
- Siksnu kondicionē saskaņā ar standartu ISO 139 (2005), izmantojot standarta atmosfēru vai alternatīvo standarta atmosfēru. Ja testu neizdara tūlīt pēc kondicionēšanas, paraugu līdz testa sākumam ievieto hermētiski noslēgtā traukā. Pārraušanas slodzi nosaka piecu minūšu laikā pēc siksnas izņemšanas no kondicionējošās vides vai trauka.
- 7.4.1.2. Kondicionēšana gaismā
- 7.4.1.2.1. Piemēro Ieteikuma ISO 105-BO2 (1994/Amd2:2000) noteikumus. Siksnu tur gaismā tik ilgi, cik vajadzīgs, lai standartzilā krāsviela Nr. 7 izbalotu līdz 4. pustoniem pelēkās krāsas skalā.
- 7.4.1.2.2. Pēc minētās iedarbības siksnu kondicionē, kā aprakstīts 7.4.1.1. punktā. Ja testu neizdara tūlīt pēc kondicionēšanas, paraugu līdz testa sākumam ievieto hermētiski noslēgtā traukā. Pārraušanas slodzi nosaka piecu minūšu laikā pēc siksnas izņemšanas no kondicionējošās iekārtas.
- 7.4.1.3. Kondicionēšana aukstumā
- 7.4.1.3.1. Siksnu kondicionē, kā aprakstīts 7.4.1.1. punktā.
- 7.4.1.3.2. Pēc tam siksnu 1,5 stundas tur uz plakanas virsmas aukstuma kamerā, kurā gaisa temperatūra ir -30 ± 5 °C. Tad to satin, un tīstoklim uzliek 2 kg smagu slogu, kas iepriekš atdzesēts līdz -30 ± 5 °C. Kad siksnā 30 minūtes bijusi zem sloga tajā pašā aukstuma kamerā, slogu noņem, un 5 minūšu laikā pēc siksnas izņemšanas no aukstuma kameras nosaka pārraušanas slodzi.

- 7.4.1.4. Kondicionēšana karstumā
- 7.4.1.4.1. Siksnu trīs stundas tur karsēšanas kamerā, kurā temperatūra ir 60 ± 5 °C un gaisa relatīvais mitrums 65 ± 5 %.
- 7.4.1.4.2. Pārraušanas slodzi nosaka piecu minūšu laikā pēc siksnas izņemšanas no karsēšanas kameras.
- 7.4.1.5. Ūdens iedarbība
- 7.4.1.5.1. Siksnu uz trim stundām pilnībā iegremdē destilētā ūdenī, kura temperatūra ir 20 ± 5 °C un kuram pievienots neliels daudzums mitrinātāja. Drīkst izmantot jebkuru mitrinātāju, kas ir derīgs šķiedrai, kuru testē.
- 7.4.1.5.2. Pārraušanas slodzi nosaka 10 minūšu laikā pēc siksnas izņemšanas no ūdens.
- 7.4.1.6. Abrazīvā kondicionēšana
- 7.4.1.6.1. Abrazīvo kondicionēšanu veic visām ierīcēm, kurās sikсна saskaras ar kādu drošības jostas cieto daļu, izņemot visas regulētājierīces, kurām abrazīvās kondicionēšanas 1. procedūra (7.4.1.6.4.1. punkts) nav jāizdara, ja mikroslīdēšanas testā (7.3. punkts) konstatē, ka siksnas izslīdējums ir mazāks par pusi no paredzētā attāluma. Kondicionēšanas ierīces uzstādījumā siksnas un kontaktaukuma relatīvo stāvokli saglabā gandrīz nemainīgu.
- 7.4.1.6.2. Paraugus kondicionē, kā aprakstīts 7.4.1.1. punktā. Apkārtējā temperatūra abrazīvās apstrādes procedūras laikā ir no 15 līdz 30 °C.
- 7.4.1.6.3. Tabulā norādītas vispārīgās prasības attiecībā uz katru abrazīvās apstrādes procedūru.

	Slodze daN	Frekvence Hz	Ciklu skaits	Nobīde mm
1. procedūra	2,5	0,5	5 000	300 ± 20
2. procedūra	0,5	0,5	45 000	300 ± 20
3. procedūra (*)	0 līdz 5	0,5	45 000	—

(*) Sk. 7.4.1.6.4.3. punktu.

Šīs tabulas piektajā slejā norādītā nobīde raksturo siksnai piemērotās turp un atpakaļ kustības amplitūdu.

- 7.4.1.6.4. Īpašas kondicionēšanas procedūras
- 7.4.1.6.4.1. 1. procedūra. To piemēro, ja sikсна slīd caur regulētājierīci.

Vienam siksnas galam vertikāli pieliek pastāvīgu 2,5 daN slodzi, otru siksnas galu piestiprina pie ierīces, kas siksnu kustina horizontāli turp un atpakaļ.

Regulētājierīci novieto uz horizontālās siksnas tā, lai sikсна paliktu noslogota (sk. šo noteikumu 11. pielikuma 1. attēlu).

- 7.4.1.6.4.2. 2. procedūra. To piemēro, ja sikсна, slīdot caur cieto daļu, maina virzienu.

Šā testa laikā leņķi, ko veido abi siksnas gali viens pret otru, ir tādi, kā parādīts šo noteikumu 11. pielikuma 2. attēlā.

Testa laikā pieliek pastāvīgu 0,5 daN lielu slodzi.

Ja sikсна, slīdot caur cieto daļu, maina virzienu vairāk nekā vienu reizi, slodzi var palielināt virs 0,5 daN, lai sasniegtu paredzēto 300 mm siksnas kustību caur šo cieto daļu.

7.4.1.6.4.3. 3. procedūra. To piemēro, ja sikсна ir piešūta vai līdzīgā veidā piestiprināta pie cietās daļas.

Kopējā turp un atpakaļ kustība ir 300 ± 20 mm, un 5 daN lielo slodzi pieliek tikai tik ilgu laiku, kas atbilst 100 ± 20 mm nobīdei pusē no katra laikposma (sk. šo noteikumu 11. pielikuma 3. attēlu).

7.4.2. Siksnas pārraušanas izturības tests (statiskais tests)

7.4.2.1. Testu ikreiz izdara diviem jauniem siksnas paraugiem, kas ir pietiekami gari un kondicionēti saskaņā ar 7.4.1. punkta noteikumiem.

7.4.2.2. Katru siksnu satver stiepes stiprības testa iekārtas spailēs. Spaiļu konstrukcija ir tāda, lai nepieļautu siksnas pārtrūkšanu pie tām vai to tuvumā. Pārvietošanas ātrums ir aptuveni 100 mm/min. Parauga brīvā daļa, kas atrodas starp iekārtas spailēm, testa sākumā ir $200 \text{ mm} \pm 40 \text{ mm}$ gara.

7.4.2.3. Pēc tam spriegojumu palielina, līdz sikсна pārtrūkst, un reģistrē pārraušanas slodzi.

7.4.2.4. Ja sikсна izslīd vai pārtrūkst pie spailēm vai līdz 10 mm attālumā no tām, tad testa rezultāts nav derīgs, un testu veic vēlreiz, ņemot jaunu paraugu.

7.4.3. Platums pie slodzes

7.4.3.1. Testu ikreiz izdara diviem jauniem siksnas paraugiem, kas ir pietiekami gari un kondicionēti saskaņā ar 7.4.1. punkta noteikumiem.

7.4.3.2. Katru siksnu satver stiepes stiprības testa iekārtas spailēs. Spaiļu konstrukcija ir tāda, lai nepieļautu siksnas pārtrūkšanu pie tām vai to tuvumā. Pārvietošanas ātrums ir aptuveni 100 mm/min. Parauga brīvā daļa, kas atrodas starp iekārtas spailēm, testa sākumā ir $200 \text{ mm} \pm 40 \text{ mm}$ gara.

7.4.3.3. Kad slodze sasniedz $980 \text{ daN} + 100 - 0 \text{ daN}$, testēšanas iekārtu aptur un piecās sekundēs veic mērījumus. Šis tests un stiepes stiprības tests jāveic atsevišķi.

7.5. Cietas daļas ietverošu drošības jostas komplekta sastāvdaļu tests

7.5.1. Sprādzi un regulētājierīci pievieno stiepes stiprības testa iekārtai ar drošības jostas komplekta daļām, kurām tās parasti piestiprinātas, un tad slodzi palielina līdz 980 daN.

Testējot četrpunktu drošības jostas, sprādzi pievieno testa mehānismam ar siksnām, kas piestiprinātas sprādzei un mēlītei vai divām mēlītēm, kuras ir aptuveni simetriskas attiecībā pret sprādzes ģeometrisko centru. Ja sprādze vai regulētājierīce ir ietverta fiksatorā vai trīspunktu drošības jostas kopīgā sastāvdaļā, tad sprādzi vai regulētājierīci testē kopā ar fiksatoru saskaņā ar 7.5.2. punktu, izņemot spriegotājus ar vadīklu vai trīsi augšējā drošības jostas stiprinājumā, kad slodze būs 980 daN un bloķēšanas brīdī uz tītavas esošās siksnas garums ir cik iespējams tuvs 450 mm no siksnas gala.

7.5.2. Fiksatorus un visas drošības jostas augstuma regulētājierīces testē tā, kā aprakstīts 7.5.1. punktā, bet slodze šajā gadījumā ir 1 470 daN, to piemērojot atbilstīgi 7.7.1. punkta otrajam teikumam – visnelabvēlīgākajos apstākļos, kādi varētu rasties transportlīdzeklī, kurā ir pareizi uzstādīta attiecīgā drošības josta. Testējot spriegotājus, siksnu pilnībā notin no tītavas.

7.5.3. Divus pilnus drošības jostas komplekta paraugus uz divām stundām ievieto aukstuma kamerā – 10 ± 1 °C temperatūrā. Tūlīt pēc izņemšanas no kameras ar rokām saslēdz sprādzes salāgojamās daļas.

- 7.5.4. Divus pilnus drošības jostas komplekta paraugus uz divām stundām ievieto aukstuma kamerā – 10 ± 1 °C temperatūrā. Pēc tam testējamās cietās daļas un plastmasas daļas pārmaiņus izvieto uz plakana tērauda virsmas, kas kopā ar paraugiem bijusi ievietota aukstuma kamerā un kas novietota uz vismaz 100 kg smaga, blīva, cieta bloka horizontālās virsmas; 30 sekunžu laikā pēc testējamo daļu izņemšanas no aukstuma kameras uz tām no 300 mm augstuma ļauj nokrist 18 kg smagam tērauda gabalam. Šis 18 kg masas iedarbības plaknes cietība ir vismaz 45 HRC, bet virsma izliekta ar 10 mm rādiusu šķērsvirzienā un 150 mm rādiusu garenvirzienā pa masas centra līniju. Vienu paraugu testē tā, ka izliektā stieņa ass sakrīt ar siksnas asi, un otru paraugu testē 90° leņķī pret siksnu
- 7.5.5. Sprādzes, kam ir divām drošības jostām kopīgas daļas, noslogo tā, lai modelētu lietošanas apstākļus transportlīdzeklī, kurā sēdekļi ir noregulēti vidējā stāvoklī. Katrai siksnai vienlaikus pieliek 1 470 daN slodzi. Slodzes pielikšanas virzienu nosaka atbilstīgi 7.7.1. punktam. Šim testam piemērota iekārta ir attēlota šo noteikumu 10. pielikumā.
- 7.5.6. Kad testē manuālu regulētājiēri, siksnu vienā paņēmienā ar ātrumu aptuveni 100 mm/s izvelk caur minēto ierīci, ievērojot parastos lietošanas apstākļus, un pēc tam, kad izvilkti pirmie 25 mm siksnas, ar precizitāti 0,1 daN izmēra maksimālo spēku. Testu izdara abos siksnas kustības virzienos caur regulētājiēri, un līdz mērījumu veikšanai jāizdara 10 šādi cikli.
- 7.6. Papildu testi drošības jostām ar spriegotājiem
- 7.6.1. Spriegotājmehānisma izturīgums
- 7.6.1.1. Siksnu izvelk un ļauj tai atkal savilkties tik daudz ciklu, cik vajadzīgs, ar ātrumu, kas nepārsniedz 30 ciklus minūtē. Spriegotājiem ar avārijas bloķēšanu katru piekto ciklu papildina ar parāvienu, lai spriegotājs bloķētos.
- Parāvienus izdara vienādā daudzumā katrā no piecām dažādām siksnas izvilkuma pakāpēm, proti, tad, kad no spriegotāja izvilkti 90, 80, 75, 70 un 65 % no siksnas kopgaruma. Tomēr, ja paraugā ir vairāk nekā 900 mm siksnas, minētos procentuālos daudzumus nosaka attiecībā pret 900 mm no siksnas beigām, ko var izvilkt no spriegotāja.
- 7.6.1.2. Šā pielikuma 7.6.1.1. punktā paredzētajiem testiem piemērota iekārta ir attēlota šo noteikumu 3. pielikumā.
- 7.6.2. Bloķēšanas procedūra spriegotājiem ar avārijas bloķēšanu
- 7.6.2.1. Spriegotāja bloķēšanas testē stāvoklī, kad neattītās siksnas garums ir 300 ± 3 mm.
- 7.6.2.1.1. No spriegotāja, kura bloķēšanas aktivizē siksnas kustība, siksnu izvelk virzienā, kādā parasti notiek siksnas izvilkšana, ja spriegotājs ir uzstādīts transportlīdzeklī.
- 7.6.2.1.2. Spriegotāju jutību uz transportlīdzekļa palēninājumu testē iepriekš minētajā siksnas izvilkuma stāvoklī gar divām savstarpēji perpendikulārām asīm, kas ir horizontālas, ja transportlīdzeklī spriegotājs ir uzstādīts tā, kā norādījis drošības jostas ražotājs. Ja šis stāvoklis nav norādīts, testēšanas iestāde konsultējas ar drošības jostas ražotāju. Vienu no šiem asu virzieniem tehniskais dienests, kas izdara apstiprinājuma testu, izraugās tā, lai radītu visnelabvēlīgākos apstākļus attiecībā uz bloķēšanas mehānisma aktivizēšanu.
- 7.6.2.2. Šā pielikuma 7.6.2.1. punktā paredzētajiem testiem piemērota iekārta ir aprakstīta šo noteikumu 4. pielikumā. Visu šādu iekārtu konstrukcija nodrošina, ka vajadzīgo paātrinājumu sasniedz, pirms siksnas ir izvilktas no spriegotāja vairāk par 5 mm, un ka izvilkšanas vidējais paātrinājuma palielinājums ir vismaz 55 g/s⁽¹⁾ un maksimāli 150 g/s⁽¹⁾, testējot jutību uz siksnas kustību, un vismaz 25 g/s⁽¹⁾ un maksimāli 150 g/s, testējot jutību uz transportlīdzekļa palēnināšanos.

(1) 9,81 m/s²

7.6.2.3. Lai pārbaudītu atbilstību 6.2.5.3.1.3. un 6.2.5.3.1.4. punkta prasībām, spriegotāju uzstāda uz horizontālas virsmas, kuru pēc tam sasver ar ātrumu, kas nepārsniedz 2° sekundē, līdz spriegotājs bloķējas. Testu atkārto ar sasvēršanu citos virzienos, lai pārlicinātos, ka prasības tiek izpildītas.

7.6.3. Izturība pret putekļiem

7.6.3.1. Spriegotāju ievieto testa kamerā, kā aprakstīts šo noteikumu 5. pielikumā. Spriegotāja stāvoklis ir tāds pats kā tad, ja tas ir uzstādīts transportlīdzeklī. Putekļu daudzums testa kamerā atbilst 7.6.3.2. punkta prasībām. No spriegotāja izvelk 500 mm garu siksnas posmu un atstāj izvilkto, izņemot tad, kad tiek veikti 10 pilni šīs siksnas izvilšanas un savilkšanās cikli vienas vai divu minūšu laikā pēc katras putekļu sajaukšanas reizes. Piecas stundas ik pēc 20 minūtēm putekļus sajauc, piecas sekundes pūšot sausu un smērvielu nesaturošu saspiestu gaisu, kura relatīvais spiediens ir $5,5 \times 10^5 \pm 0,5 \times 10^5$ Pa, caur atveri ar diametru $1,5 \pm 0,1$ mm.

7.6.3.2. Šā pielikuma 7.6.3.1. punktā aprakstītajā testā izmantotie putekļi sastāv no aptuveni 1 kg sausa kvarca. Daļiņu izmēra sadalījums ir šāds:

a) tādas, kas iet caur 150 μ m atveri, kuru veidojošās stieples diametrs ir 104 μ m: 99 līdz 100 %;

b) tādas, kas iet caur 105 μ m atveri, kuru veidojošās stieples diametrs ir 64 μ m: 76 līdz 86 %;

c) tādas, kas iet caur 75 μ m atveri, kuru veidojošās stieples diametrs ir 52 μ m: 60 līdz 70 %.

7.6.4. Savilkšanās spēks

7.6.4.1. Savilkšanās spēku mēra, izmantojot drošības jostas komplektu, kas aplikts manekenam kā 7.7. punktā paredzētajā dinamiskajā testā. Siksnas spriegojumu mēra cik iespējams tuvu (tomēr nepieskaroties) saskares punktiem ar manekenu, kamēr siksnas tiek ievilkta ar ātrumu aptuveni 0,6 m minūtē. Ja drošības josta ir ar spriegojuma samazināšanas ierīci, savilkšanās spēku un siksnas spriegojumu mēra ar spriegojuma samazināšanas ierīci gan darbības režīmā, gan bezdarbības režīmā.

7.6.4.2. Pirms 7.7. punktā paredzētā dinamiskā testa sēdošo manekenu, kas apgērbts kokvilnas krekļā, sasver uz priekšu, kamēr 350 mm siksnas tiek izvilkti no spriegotāja, un tad atbrīvo sākotnējā stāvoklī.

7.7. Drošības jostas komplekta vai ierobežotājsistēmas dinamiskais tests

7.7.1. Drošības jostas komplektu uzstāda uz ratiņiem ar šo noteikumu 6. pielikumā noteikto sēdekli un stiprinājumu. Ja tomēr drošības jostas komplekts ir paredzēts īpašam transportlīdzeklī vai īpaša tipa transportlīdzekļiem, tad attālumus starp manekenu un stiprinājumiem nosaka dienests, kurš izdara testus, un to dara vai nu saskaņā ar uzstādīšanas instrukcijām, kuras piegādātas kopā ar drošības jostu, vai saskaņā ar transportlīdzekļa ražotāja sniegtajiem datiem. Ja drošības josta ir aprīkota ar drošības jostas augstuma regulētājierīci, kā definēts iepriekš 2.14.6. punktā, ierīces stāvoklis un nostiprināšanas veids ir tāds pats kā transportlīdzekļa konstrukcijā.

Tādā gadījumā, ja dinamiskais tests izdarīts transportlīdzekļa tipam, tas nav jāatkārto citiem transportlīdzekļa tipiem, ja katrs stiprinājuma punkts ir tuvāk nekā 50 mm no testējamās drošības jostas atbilstīgā stiprinājuma punkta. Alternatīva ir tāda, ka ražotāji var noteikt hipotētiskas stiprinājumu pozīcijas testēšanai, lai iekļautu reālo stiprinājuma vietu maksimālo skaitu.

7.7.1.1. Ja drošības josta vai ierobežotājsistēma ir tāda komplekta daļa, uz kuru kā ierobežotājsistēmu attiecas tipa apstiprinājuma pieteikums, tad šo drošības jostu uzmontē, kā noteikts 7.7.1. punktā, vai uz tās transportlīdzekļa konstrukcijas daļas, kur to parasti ierīko, un minēto daļu nekustīgi piestiprina testa ratiņiem, kā aprakstīts 7.7.1.2. līdz 7.7.1.6. punktā.

Ja drošības jostā vai ierobežotājsistēmā ar priekšspriegotājiem ir izmantotas sastāvdaļas, kas nav ietvertas pašā drošības jostas komplektā, drošības jostas komplektu kopā ar vajadzīgajām transportlīdzekļa papildu daļām uzmontē testa ratiņiem tā, kā noteikts 7.7.1.2. līdz 7.7.1.6. punktā.

Ja šīs ierīces nav iespējams testēt uz testa ratiņiem, tad ar parasto frontālā trieciena testu, ko izdara ar ātrumu 50 km/h saskaņā ar ISO procedūru 3560 (1975), ražotājs var pierādīt, ka ierīce atbilst noteikumu prasībām.

- 7.7.1.2. Paņēmiens, ko izmanto, lai nostiprinātu transportlīdzekli testa laikā, nav tāds, ar ko padara stiprākus sēdekļu vai drošības jostu stiprinājumus, vai tāds, kas mazina konstrukcijas normālo deformēšanos. Transportlīdzekļa priekšējo daļu neizmanto, ja tā, ierobežojot manekena (izņemot pēdas) kustību uz priekšu, mazinātu slodzi, ko testā pieliek ierobežotājsistēmai. No konstrukcijas izņemtās daļas var aizstāt ar līdzvērtīgas stiprības daļām, ja vien tās netraucē manekena kustību uz priekšu.
- 7.7.1.3. Stiprinājuma ierīci uzskata par apmierinošu, ja tā nekādi neietekmē zonu, kas aptver visu konstrukcijas platumu, un ja transportlīdzeklis vai konstrukcija ir bloķēta vai fiksēta priekšpusē vismaz 500 mm attālumā no ierobežotājsistēmas stiprinājuma. Aizmugurē konstrukciju nostiprina tādā attālumā aiz stiprinājumiem, kas ir pietiekams, lai nodrošinātu 7.7.1.2. punkta prasību izpildi.
- 7.7.1.4. Transportlīdzekļa sēdekļus noregulē un izvieto tādā vadīšanas vai braukšanas pozīcijā, kuru tehniskais dienests, kas izdara apstiprinājuma testus, uzskata par visnelabvēlīgāko stiprības ziņā un kura ir saderīga ar manekena novietojumu transportlīdzeklī. Sēdekļu pozīciju norāda ziņojumā. Ja sēdekļa atzveltnē ir regulējama, tad to iestata ražotāja noteiktajā stāvoklī, vai, ja šādu norādījumu nav, tā, lai faktiskais leņķis būtu cik iespējams tuvu 25° leņķim attiecībā uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem un cik iespējams tuvu 15° leņķim attiecībā uz visu pārējo kategoriju transportlīdzekļiem.
- 7.7.1.5. Lai novērtētu 6.4.1.4.1. punkta prasību izpildi, pieņem, ka sēdekļi atrodas vistālāk uz priekšu izvirsītājā vadīšanas vai braukšanas pozīcijā, kas ir piemērota manekena izmēriem.
- 7.7.1.6. Visus vienas grupas sēdekļus testē vienlaikus.
- 7.7.1.7. Četrpunktu drošības jostas sistēmas dinamiskos testus izdara bez kājstarpes siksnas (komplekta), ja tāda ir.
- 7.7.2. Drošības jostas komplektu šo noteikumu 7. pielikumā aprakstītajam manekenam apliek, kā aprakstīts turpmāk. Starp manekena muguru un sēdekļa atzveltni novieto 25 mm biezu dēli. Drošības jostu stingri savēl ap manekenu. Pēc tam dēli izņem un manekenu novieto tā, lai tā mugura visā garumā saskartos ar sēdekļa atzveltni. Pārbauda, vai sprādzes abu daļu savienošanas veida dēļ nemazinās bloķēšanas drošums.
- 7.7.3. Siksnu brīvie gali sniedzas pietiekami tālu aiz regulētājierīcēm, lai ņemtu vērā iespējamo izslīdēšanu.
- 7.7.4. Palēninājuma un paātrinājuma ierīces
Pieteikuma iesniedzējs izvēlas vienu no divām turpmāk minētajām ierīcēm.
- 7.7.4.1. Palēninājuma testēšanas ierīce
Ratiņus dzen uz priekšu tā, lai trieciena brīdī to brīvrites ātrums būtu 50 km/h \pm 1 km/h un lai manekens neizkustētos. Ratiņu bremzēšanas ceļš ir 40 cm \pm 5 cm. Palēnināšanās laikā ratiņi paliek horizontālā stāvoklī. Ratiņu palēnināšanos panāk ar šo noteikumu 6. pielikumā aprakstīto iekārtu vai kādu citu ierīci, ar kuru var iegūt līdzvērtīgus rezultātus. Minētā iekārta atbilst turpmāk izklāstītajām izpildījuma prasībām.

Palēninājuma līknei ratiņiem, kas slogoti ar inertu masu tā, lai kopā iegūtu $455 \text{ kg} \pm 20 \text{ kg}$ drošības jostu testiem un $910 \text{ kg} \pm 40 \text{ kg}$ ierobežotājsistēmu testiem, kur ratiņu un transportlīdzekļa konstrukcijas nominālmasa ir 800 kg , jāiekļaujas 8. pielikuma diagrammā redzamajā iesvītotajā laukumā. Vajadzības gadījumā ratiņu un tiem pievienotās transportlīdzekļa konstrukcijas nominālmasu var vienu vai vairākas reizes palielināt par 200 kg , un šādā gadījumā ikreiz papildus pievieno arī 28 kg inertās masas. Ratiņu, transportlīdzekļa konstrukcijas un inertās masas kopējā masa nekādā gadījumā neatšķiras no kalibrēšanas testos noteiktās nominālvērtības par vairāk kā $\pm 40 \text{ kg}$. Apturēšanas ierīces kalibrēšanas laikā ratiņu ātrums ir $50 \text{ km/h} \pm 1 \text{ km/h}$ un bremzēšanas ceļš ir $40 \text{ cm} \pm 2 \text{ cm}$.

7.7.4.2. Paātrinājuma testa ierīce

Ratiņus dzen uz priekšu tā, lai to kopējā ātruma maiņa ΔV būtu $51 \text{ km/h} \pm_0^+ \text{ km/h}$. Paātrinājuma laikā ratiņi paliek horizontālā stāvoklī. Ratiņu paātrināšanos panāk ar iekārtu, kas atbilst turpmāk izklāstītajām izpildījuma prasībām.

Ar inertu masu slogotu ratiņu paātrinājuma līkne iekļaujas 8. pielikuma diagrammā redzamajā iesvītotajā laukumā un paliek virs segmenta ar koordinātām 10 g , 5 ms un 20 g , 10 ms . Trieciena sākumu (T_0) paātrinājuma līmenim $0,5 \text{ g}$ nosaka saskaņā ar standartu ISO 17373 (2005). Ratiņu, transportlīdzekļa konstrukcijas un inertās masas kopējā masa nekādā gadījumā neatšķiras no kalibrēšanas testos noteiktās nominālvērtības par vairāk kā $\pm 40 \text{ kg}$. Paātrinājuma testēšanas ierīces kalibrēšanas laikā ratiņu kopējā ātruma maiņa ΔV ir $51 \text{ km/h} \pm_0^+ \text{ km/h}$.

Arī tad, ja ir izpildītas iepriekš minētās prasības, 6. pielikuma 1. punktā norādītā (ar sēdekli aprīkoti) ratiņu masa, ko izmanto tehniskais dienests, pārsniedz 380 kg .

7.7.5. Mēra ratiņu ātrumu tieši pirms trieciena (tikai palēninājuma ratiņiem, lai aprēķinātu apstāšanās attālumu), ratiņu paātrinājumu vai palēninājumu, manekena pārvietojumu uz priekšu un krūskurvja ātrumu pie krūskurvja pārvietojuma 300 mm .

Ātruma maiņu aprēķina, integrējot reģistrēto ratiņu paātrinājumu vai palēninājumu.

Ratiņu ātruma maiņas pirmo $50 \text{ km/h} \pm_0^+ \text{ km/h}$ sasniegšanai vajadzīgo attālumu var aprēķināt, divreiz integrējot reģistrēto ratiņu palēninājumu.

7.7.6. Lai noteiktu, vai ir radušies defekti vai bojājumi, pēc trieciena drošības jostas komplektu vai ierobežotājsistēmu un tās cietās daļas pārbauda vizuāli, neatverot sprādzi. Ierobežotājsistēmai pēc trieciena pārbauda arī to, vai transportlīdzekļa konstrukcijas daļās, kas piestiprinātas ratiņiem, ir radusies redzama paliekoša deformācija. Šādas deformācijas ņem vērā aprēķinos, ko izdara saskaņā ar 6.4.1.4.1. punktu.

7.7.7. Ja testēšana ir veikta, izmantojot lielāku ātrumu, un/vai ja paātrinājuma līkne ir pārsniegusi iesvītotā laukuma augšējo robežu, bet drošības josta atbilst prasībām, testu uzskata par apmierinošu.

7.8. Sprādzes atvēršanas tests

7.8.1. Šajā testā izmanto drošības jostas komplektus vai ierobežotājsistēmas, kam jau ir izdarīts dinamiskais tests atbilstīgi 7.7. punktam.

7.8.2. Drošības jostas komplektu noņem no testa ratiņiem, neatverot sprādzi. Sprādzei pieliek slodzi ar tiešo vilci, izmantojot siksnas, kas tai ir piesietas, tā, lai uz visām siksnām iedarbotos $\frac{60}{n} \text{ daN}$ liels spēks. (Kur n ir aizvērtai sprādzei piesaistīto siksnu skaits). Ja sprādze ir pievienota cietai daļai, tad slodzi pieliek tādā pašā leņķī, kādu dinamiskā testa laikā veido sprādze un cietā daļa. Ar ātrumu $400 \pm 20 \text{ mm/min}$ sprādzes atvēršanas pogas ģeometriskajam centram pieliek slodzi fiksētas ass virzienā, kas paralēla pogas kustības sākotnējam virzienam. Kad pieliek sprādzes atvēršanai vajadzīgo spēku, sprādze atrodas uz cietā balsta. Iepriekš minētā slodze nepārsniedz 6.2.2.5. punktā noteikto ierobežojumu. Testa komplekta pieskares punkts ir sfērisks, un tā rādiuss ir $2,5 \text{ mm} \pm 0,1 \text{ mm}$. Tā virsma ir no gluda metāla.

- 7.8.3. Izmēra sprādzes atvēršanas spēku un atzīmē visus sprādzes defektus.
- 7.8.4. Pēc sprādzes atvēršanas testa tās drošības jostas komplekta vai ierobežotājsistēmas sastāvdaļas, kam izdarīti 7.7. punktā paredzētie testi, pārbauda un testa ziņojumā atzīmē, cik ļoti drošības jostas komplekts vai ierobežotājsistēma bojāta dinamiskajā testā.
- 7.9. Papildu testi drošības jostām ar priekšspriegotājiem
- 7.9.1. Kondicionēšana
- Priekšspriegotāju var atdalīt no drošības jostas, lai testētu un turētu 24 stundas $60^{\circ} + 5^{\circ}\text{C}$ temperatūrā. Pēc tam temperatūru uz divām stundām paaugstina līdz $100^{\circ} + 5^{\circ}\text{C}$. Pēc tam to 24 stundas tur $-30^{\circ} + 5^{\circ}\text{C}$ temperatūrā. Pēc kondicionēšanas ierīci sasilda līdz apkārtējās vides temperatūrai. Ja tā ir atdalīta, to pievieno drošības jostai.
- 7.10. Testa ziņojums
- 7.10.1. Testa ziņojumā reģistrē visu 7. punktā paredzēto testu rezultātus, jo īpaši:
- testā izmantotās ierīces veidu (palēninājuma vai paātrinājuma ierīce);
 - kopējo ātruma maiņu;
 - ratiņu ātrumu tieši pirms trieciena (tikai palēninājuma ratiņiem);
 - paātrinājuma vai palēninājuma līkni visā ratiņu ātruma maiņas laikā;
 - manekena maksimālo pārvietojumu virzienā uz priekšu;
 - sprādzes novietojumu testa laikā, ja to var mainīt;
 - sprādzes atvēršanas spēku;
 - visus defektus vai bojājumus.

Ja atbilstīgi 7.7.1. punktam nav ievērotas šo noteikumu 6. pielikumā paredzētās prasības attiecībā uz stiprinājumiem, tad testa ziņojumā apraksta, kā uzstādīts drošības jostas komplekts vai ierobežotājsistēma, un norāda svarīgākos leņķus un izmērus.

8. PRASĪBAS PAR UZSTĀDĪŠANU TRANSPORTLĪDZEKLĪ
- 8.1. Drošības jostu un ierobežotājsistēmu aprīkojums
- 8.1.1. Izņemot sēdvietas, ko paredzēts lietot tikai stacionārā transportlīdzeklī, M_1 , M_2 (III vai B klases⁽¹⁾), M_3 (III vai B klases⁹) un N kategorijas transportlīdzekļu sēdekļi ir aprīkoti ar drošības jostām vai ierobežotājsistēmām, kas atbilst šo noteikumu prasībām.

Nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, var likt uzstādīt drošības jostas M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļos, kas klasificēti II klasē.

Drošības jostām un/vai ierobežotājsistēmām, kas uzstādītas I, II vai A klases transportlīdzekļos, kuri pieder pie M_2 vai M_3 kategorijas, jāatbilst šo noteikumu prasībām.

Nolīguma puses saskaņā ar valsts tiesību aktiem var ļaut uzstādīt citādas drošības jostas vai ierobežotājsistēmas nekā tās, uz ko attiecas šie noteikumi, ja tās ir paredzētas invalīdiem.

(¹) Kā noteikts Konsolidētās rezolūcijā par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3.) (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3, 2. punkts, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html)

Šo noteikumu prasības nepiemēro ierobežotājsistēmām, kas atbilst Noteikumu Nr. 107 02. grozījumu sērijas 8. pielikuma prasībām.

I vai A klases transportlīdzekļus, kas klasificēti M_2 vai M_3 kategorijā, var aprīkot ar drošības jostām un/vai ierobežotājsistēmām, kuras atbilst šo noteikumu prasībām.

- 8.1.2. Drošības jostu vai ierobežotājsistēmu veidi katrai sēdvietai, kurā tās jāuzstāda, norādīti 16. pielikumā (kopā ar tiem nedrīkst izmantot ne nebloķējamās drošības jostas spriegotājus (2.14.1. punkts), ne manuāli atbloķējamās drošības jostas spriegotājus (2.14.2. punkts)). Visās sēdvietās, kurām 16. pielikumā norādītas B veida klēpja drošības jostas, ir atļautas Br3 veida klēpja drošības jostas, izņemot, ja lietošanas laikā tās savēlkas tādā mērā, ka ievērojami samazina ērtības pēc normālas piesprādzēšanās.
- 8.1.2.1. Tomēr 16. pielikumā attēlotās N_1 kategorijas transportlīdzekļu sānu sēdvietas, kas nav priekšējās sēdvietas un ir apzīmētas ar simbolu \emptyset , nav atļauts aprīkot ar Br4m vai Br4Nm veida klēpja drošības jostām, ja starp sēdekli un tuvāko transportlīdzekļa sānsienu ir eja, kas paredzēta pasažieru nokļūšanai citās transportlīdzekļa daļās. Telpu starp sēdekli un sānsienu uzskata par eju, ja tad, kad visas durvis ir aizvērtas, attālums starp šo sānsienu un vertikālo garenisko plakni, kas iet caur attiecīgā sēdekļa centrālo līniju (mērot pie R punkta pozīcijas un perpendikulāri transportlīdzekļa gareniskajai vidus plaknei), ir lielāks nekā 500 mm.
- 8.1.3. Ja drošības jostas nav obligātas, pēc ražotāja izvēles var uzstādīt jebkura veida drošības jostas vai ierobežotājsistēmas, kas atbilst šiem noteikumiem. No 16. pielikumā atļautajiem veidiem var uzstādīt A veida drošības jostas kā alternatīvu klēpja drošības jostām sēdvietās, kurām 16. pielikumā norādītas klēpja drošības jostas.
- 8.1.4. Trīspunktu drošības jostās ar spriegotājiem viens no spriegotājiem darbojas vismaz uz diagonālās siksnas.
- 8.1.5. Izņemot M_1 kategorijas transportlīdzekļus, 4. veida spriegotāja (2.14.4. punkts) vietā var atļaut 4N veida spriegotāju ar avārijas bloķēšanu (2.14.5. punkts), ja par testiem atbildīgajiem dienestiem ir pierādīts, ka uzstādīt 4. veida spriegotāju nebūtu praktiski.
- 8.1.6. Priekšējās sānu un priekšējās centra sēdvietās, kas norādītas 16. pielikumā un marķētas ar simbolu *, minētajā pielikumā norādītā veida klēpja drošības jostas uzskata par pietiekamām, ja priekšējais stikls ir ārpus Noteikumu Nr. 21 1. pielikumā definētās atskaites zonas.
- Attiecībā uz drošības jostām priekšējo stiklu uzskata par atskaites zonas daļu, ja tas var nonākt statistiskā saskarē ar testa iekārtu, kad tiek izmantota Noteikumu Nr. 21 1. pielikumā aprakstītā metode.
- 8.1.7. Katrā sēdvietā, kas 16. pielikumā marķēta ar simbolu •, uzstāda 16. pielikumā norādītā veida trīspunktu drošības jostas, izņemot gadījumus, kad izpildās viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem; šādā gadījumā var paredzēt 16. pielikumā norādītā veida divpunktu drošības jostas:
- 8.1.7.1. tieši tās priekšā ir sēdvietā vai citas transportlīdzekļa daļas, kas atbilst Noteikumu Nr. 80 1. papildinājuma 3.5. punktam, vai
- 8.1.7.2. neviena transportlīdzekļa daļa nav atskaites zonā vai, ja transportlīdzeklis ir kustībā, nevar būt atskaites zonā, vai
- 8.1.7.3. transportlīdzekļa daļas, kas ir minētajā atskaites zonā, atbilst enerģijas absorbcijas prasībām, kuras noteiktas Noteikumu Nr. 80 6. papildinājumā.

- 8.1.8. Katrā pasažieru sēdvietā, kurā uzstādīts drošības spilvens, ir brīdinājums sēdvietā neizmantot bērna ierobežotājsistēmu, kas vērsta uz aizmuguri. Informāciju veido vismaz uzlīme, kurā ietvertas skaidras brīdinājuma piktogrammas, kā norādīts turpmāk.

Kopējie izmēri ir vismaz 120 × 60 mm vai līdzvērtīgs laukums.

Minēto uzlīmi var pielāgot, izkārtojuma atšķirībai no minētā piemēra; tomēr teksta saturam jāatbilst iepriekš minētajiem norādījumiem.

- 8.1.9. Ja pasažiera priekšējais sēdekļis aprīkots ar frontālās aizsardzības drošības spilvenu, brīdinājumu pienācīgi piestiprina pasažiera priekšējā saules aizsega katrā pusē tā, lai vismaz viens brīdinājums uz saules aizsega allaž ir redzams neatkarīgi no saules aizsega stāvokļa. Vai arī viens brīdinājums atrodas uz paceltā aizsega redzamās puses un otrs brīdinājums – uz jumta aiz aizsega, lai vismaz viens brīdinājums allaž būtu redzams. Brīdinājuma uzlīmi nav iespējams viegli noņemt no saules aizsega un jumta, nenodarot skaidrus un viegli redzamus bojājumus, kuri paliek uz aizsega vai jumta transportlīdzekļa iekšpusē.

Ja transportlīdzeklim nav ne saules aizsega, ne jumta, brīdinājuma uzlīmi piestiprina vietā, kur tā vienmēr ir labi redzama.

Kas attiecas uz frontālās aizsardzības drošības spilveniem citiem transportlīdzekļa sēdekļiem, brīdinājumam jāatrodas tieši attiecīgā sēdekļa priekšā un tam allaž jābūt skaidri saredzamam ikvienam, kas šajā sēdekļī uzstāda uz aizmuguri vērstu bērna ierobežotājsistēmu. Šā punkta un 8.1.8. punkta prasības neattiecas uz sēdvietām, kas aprīkotas ar ierīci, kura automātiski atslēdz frontālās aizsardzības drošības spilvena komplektu, ja tiek uzstādīta jebkāda uz aizmuguri vērsta bērna ierobežotājsistēma.

- 8.1.10. Sīkāku informāciju ar atsauci uz brīdinājumu ietver transportlīdzekļa īpašnieka rokasgrāmatā; šādu tekstu iekļauj vismaz tās valsts vai valstu oficiālajā(-ās) valodā(-ās), kurā (kurās) transportlīdzekli plānots reģistrēt (piemēram, Eiropas Savienībā, Japānā, Krievijas Federācijā vai Jaunzēlandē):

“NEKAD neizmantojiet uz aizmuguri vērstu bērna ierobežotājsistēmu uz sēdekļa, kas aizsargāts ar tā priekšā novietotu AKTIVIZĒTU DROŠĪBAS SPILVENU! Tas var izraisīt BĒRNA NĀVI vai SMAGUS MIESAS BOJĀJUMUS!”

Tekstu papildina ar brīdinājuma uzlīmi, kas atrodas transportlīdzeklī. Informācija ir viegli atrodama īpašnieka rokasgrāmatā (piemēram, īpaša atsauce uz šo informāciju norādīta pirmajā lappusē, lappuses tabulācijas zīme vai atsevišķs informācijas buklets utt.).

Šā punkta prasības neattiecas uz transportlīdzekļiem, kuros visas pasažieru sēdvietas ir aprīkotas ar ierīci, kas automātiski atslēdz frontālās aizsardzības drošības spilvena komplektu, ja tiek uzstādīta jebkāda uz aizmuguri vērsta bērna ierobežotājsistēma.

- 8.1.11. Ja stacionārā transportlīdzeklī sēdvietas ir iespējams pagriezt vai novietot citā virzienā, 8.1.1. punkta prasības atbilstīgi šiem noteikumiem piemēro tikai tiem virzieniem, kas paredzēti normālam lietošanas režīmam, kad transportlīdzeklis pārvietojas pa ceļu.

8.2. Vispārīgās prasības

- 8.2.1. Atbilstīgi 17. pielikuma 3. papildinājuma 2. tabulai drošības jostas, ierobežotājsistēmas un ISOFIX bērna ierobežotājsistēmas, kā arī atbilstīgi 17. pielikuma 3. papildinājuma 3. tabulai *i-Size* bērna ierobežotājsistēmas savieno ar stiprinājumiem un *i-Size* bērna ierobežotājsistēmas gadījumā atbalsta uz transportlīdzekļa grīdas kontaktvirsmas, kas atbilst Noteikumu Nr. 14 specifikācijām, piemēram, izskata un izmēra raksturlielumu, stiprinājumu skaita un stipruma prasību ziņā.

- 8.2.2. Drošības jostas, ierobežotājsistēmas un bērna ierobežotājsistēmas, ko saskaņā ar 17. pielikuma 3. papildinājuma 1.–3. tabulu iesaka ražotājs, uzstāda tā, lai tās apmierinoši darbojas un samazina miesas bojājumu iespējamību avārijas gadījumā. Konkrēti tās uzstāda tā, lai nodrošinātu turpmāk minēto:

- 8.2.2.1. siksnas nedrīkst veidot bīstamu konfigurāciju;

- 8.2.2.2. līdz minimumam ir samazināta iespējamība, ka pareizi lietota sikсна varētu noslīdēt no lietotāja(-as) pleca, viņam/viņai virzoties uz priekšu;

- 8.2.2.3. līdz minimumam ir samazināta iespējamība, ka sikсна varētu nodilt, saskaroties ar transportlīdzekļa vai sēdekļa konstrukcijas asām daļām vai saskaroties ar tādu bērna ierobežotājsistēmu asām daļām, ko ražotājs iesaka saskaņā ar 17. pielikuma 3. papildinājuma 1.–3. tabulu;

- 8.2.2.4. katrai sēdvietai paredzētās drošības jostas konstrukcija un uzstādīšana ir tāda, lai to varētu viegli aizsniegt un lietot. Turklāt, ja visu sēdekli vai sēdekļa spilvenu un/vai sēdekļa atzveltni var salocīt, lai iekļūtu transportlīdzekļa aizmugurē vai lai pārvadātu preces vai bagāžu, tad pēc salocīšanas un sēdekļu atjaunošanas sēdēšanas pozīcijā šiem sēdekļiem paredzētās drošības jostas ir aizsniedzamas lietošanai vai viena persona var tās viegli izvilkt no sēdekļa apakšas vai aizmugures atbilstīgi instrukcijām transportlīdzekļa lietotāja rokasgrāmatā, un tam nav vajadzīga apmācība vai pieredze.

- 8.2.2.5. Tehniskais dienests pārbauda, vai tad, ja sprādzes mēlīte ir ievietota sprādzē:

- 8.2.2.5.1. drošības jostas iespējamā nokarāšanās netraucē pareizi uzstādīt ražotāja ieteikto bērna ierobežotājsistēmu; un

- 8.2.2.5.2. attiecībā uz trīspunktu drošības jostām vismaz drošības jostas klēpja posmā var radīt 50 N spriegojumu, ja tiek pielikts ārējs spriegojums drošības jostas diagonālajā posmā, kad tā atrodas:

- a) uz desmitgadīga bērna manekena, kas atbilst Noteikumu Nr. 44 8. pielikuma 1. papildinājuma specifikācijām un ir novietots saskaņā ar šo noteikumu 17. pielikuma 4. papildinājumu, vai
- b) uz šo noteikumu 17. pielikuma 1. papildinājuma 1. attēlā redzamās kontrolierīces, kas paredzēta sēdekļiem, uz kuriem var uzstādīt "universālās" kategorijas bērna ierobežotājsistēmas.

8.3. Īpašas prasības par drošības jostās vai ierobežotājsistēmās iestrādātajām cietajām daļām

8.3.1. Cietās daļas, piemēram, sprādzes, regulētājierīces un fiksatori, drošības jostas lietotājam vai citām transportlīdzeklī esošām personām nepalielina miesas bojājumu iespējamību avārijā.

8.3.2. Jostas lietotājs sprādzes atvēršanas ierīci var skaidri ieraudzīt un viegli sasniegt, un tā ir konstruēta tā, lai to nevarētu atvērt netīši vai nejauši. Sprādze turklāt ir novietota tā, lai avārijā to bez grūtībām varētu aizsniegt glābējs, kam jāatbrīvo drošības jostas lietotājs.

Sprādze ir uzstādīta tā, lai lietotājs to spētu atsprādzēt ar vienu vienkāršu labās vai kreisās rokas vienvirziena kustību gan tad, kad tā nav noslogota, gan tad, kad tā notur lietotāja masu.

Priekšējo sānu sēdvietu drošības jostās vai ierobežotājsistēmās, izņemot četrpunktu drošības jostas, sprādzi tādā pašā veidā ir iespējams arī aizsprādzēt.

Pārbauda, vai tad, ja sprādze saskaras ar drošības jostas lietotāju, saskares virsmas platums nav mazāks par 46 mm.

Pārbauda, vai tad, ja sprādze saskaras ar drošības jostas lietotāju, saskares virsma atbilst šo noteikumu 6.2.2.1. punkta prasībām.

8.3.3. Kad drošības jostu apliek, tā vai nu automātiski noregulējas, lai pielāgotos lietotājam, vai ir konstruēta tā, ka drošības jostas lietotājam sēžot ir pieejama ērta un viegli izmantojama manuāla regulētājierīce. Turklāt, lai drošības jostu pielāgotu lietotāja ķermeņa uzbūvei un transportlīdzekļa sēdekļa novietojumam, to ir iespējams savilkt ar vienu roku.

8.3.4. Drošības jostas vai ierobežotājsistēmas ar spriegotājiem uzstāda tā, lai spriegotāji varētu pareizi darboties un efektīvi savilkt siksnu.

8.3.5. Lai informētu transportlīdzekļa lietotāju(-us) par noteikumiem bērna pārvadāšanai, M_1 , M_2 , M_3 un N_1 kategorijas transportlīdzekļi atbilst informācijas prasībām 17. pielikumā. Visus M_1 kategorijas transportlīdzekļus aprīko ar *ISOFIX* stiprinājumu vietām saskaņā ar attiecīgajiem norādījumiem Noteikumos Nr. 14.

Pirmā *ISOFIX* stiprinājumu vieta ļauj uzstādīt vismaz vienu no trim uz priekšu vērstām kontrolierīcēm, kas definētas 17. pielikuma 2. papildinājumā; otrā *ISOFIX* stiprinājumu vieta ļauj uzstādīt vismaz vienu no trim uz aizmuguri vērstām kontrolierīcēm, kas definētas 17. pielikuma 2. papildinājumā. Attiecībā uz otro *ISOFIX* stiprinājumu vietu, ja transportlīdzekļa sēdekļu otrajā rindā transportlīdzekļa konstrukcijas dēļ uz aizmuguri vērstas kontrolierīces uzstādīšana nav iespējama, vienu no sešām kontrolierīcēm ir atļauts uzstādīt jebkurā stiprinājuma vietā transportlīdzeklī.

8.3.6. Visās *i-Size* sēdvietās var uzstādīt *ISOFIX* bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces "ISO/F2X" (B1), "ISO/R2" (D), un tās atbilst prasībai par balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu, kā noteikts 17. pielikuma 2. papildinājumā.

Balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamam tilpumam ir šādi raksturlielumi (sk. arī šo noteikumu 17. pielikuma 2. papildinājuma 8. un 9. attēlu):

a) ierobežojums uz sāniem:

divas plaknes, kas ir paralēlas attiecīgajā sēdvietā uzstādītās bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces garensiskajai vidusplaknei un ir 100 mm attālumā no minētās plaknes;

b) ierobežojums priekšā:

plakne, kas ir perpendikulāra plaknei, ko veido bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces apakšējā virsma, un perpendikulāra bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces gareniskajai vidusplaknei, atrodas 695 mm attālumā no plaknes, kura iet caur *ISOFIX* apakšējo stiprinājumu centra līniju un ir perpendikulāra *CRF* apakšējai virsmai;

c) ierobežojums aizmugurē:

- i) virs bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces apakšējās virsmas līmeņa to nosaka līdz bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces priekšējai virsmai, un
- ii) zem bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces apakšējās virsmas līmeņa to nosaka plakne, kas ir perpendikulāra plaknei, ko veido bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces apakšējā virsma, un kas ir perpendikulāra bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces gareniskajai vidusplaknei, un atrodas 585 mm attālumā no plaknes, kura iet caur *ISOFIX* apakšējo stiprinājumu centra līniju un ir perpendikulāra *CRF* apakšējai virsmai;

d) augstuma ierobežojums:

- i) virs bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces apakšējās virsmas līmeņa to nosaka plakne, kas ir paralēla bērna ierobežotājsistēmas apakšējai virsmai un ir 85 mm virs šīs virsmas, un
- ii) zem bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīces apakšējās virsmas līmeņa to nosaka transportlīdzekļa grīdas augšējā virsma (ieskaitot apdari, paklāju, putas utt.).

Slīpuma leņķis, ko izmanto iepriekš izklāstīto noteikumu ģeometriskai novērtēšanai, atbilst Noteikumu Nr. 14 5.2.3.4. punktam.

Balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamā tilpumā nedrīkst būt citas transportlīdzekļa daļas.

Atbilstību šīm prasībām var pierādīt, veicot fizisku testēšanu vai datorsimulāciju, vai ar reprezentatīviem rasējumiem.

8.4. Drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu aprīkojums

8.4.1. M_1 kategorijas transportlīdzekļu vadītāja sēdvietu⁽¹⁾ aprīko ar drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu, kas atbilst šo noteikumu prasībām. Ja transportlīdzekļa ražotājs aprīko ar drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu citas kategorijas transportlīdzekļa vadītāja sēdvietu, attiecīgo drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu var apstiprināt saskaņā ar šiem noteikumiem⁽²⁾.

8.4.1.1. Nolīguma puses var atļaut deaktivizēt drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu, ja deaktivizēšana atbilst 8.4.2.6. punkta prasībām.

8.4.2. Drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēma

8.4.2.1. Vispārīgās prasības

8.4.2.1.1. Vizuālo brīdinājumu novieto tā, lai dienas gaismā tas vadītājam būtu skaidri redzams un pazīstams, un atšķirams no citiem brīdinājumiem. Ja vizuālajā brīdinājuma signālā ir izmantota sarkanā krāsa, lieto simbolu saskaņā ar EEK Noteikumu Nr. 121 1. tabulas 21. punktu.

(ISO 2575:2000 K.01. punkts) vai

(¹) Kā noteikts Konsolidētās rezolūcijā par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3.) (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3, 2. punkts, www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html)

(²) Lai gan saskaņā ar pašreizējām prasībām ar drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu jāaprīko tikai M_1 kategorijas transportlīdzekļu vadītāja sēdekļi, ir skaidrs, ka šo noteikumu darbības joma tiks attiecināta uz citu kategoriju transportlīdzekļiem un citām sēdvietām. Atzīstot cilvēcisko faktoru un transportlīdzekļu vadītāju stimulu nozīmi, ar turpmākajām šo noteikumu prasībām par drošības jostu lietošanas atgādinājuma sistēmām ir paredzēts panākt brīdinājuma sistēmu saskaņotu konverģenci.

- 8.4.2.1.2. Visuālais brīdinājums ir nepārtraukts vai intermitējošs signāls.
- 8.4.2.1.3. Akustiskais brīdinājums ir nepārtraukts vai intermitējošs skaņas signāls vai balss informācija. Ja izmanto balss informāciju, ražotājs nodrošina, ka brīdinājums ir tās valsts valodā(-ās), kuras tirgū transportlīdzekļi pārdod. Akustiskajam brīdinājumam var būt vairākas pakāpes.
- 8.4.2.1.4. Akustiskais brīdinājums ir tāds, lai vadītājs to varētu viegli pazīt.
- 8.4.2.2. Pirmā līmeņa brīdinājums ir vismaz visuāls brīdinājums, kas tiek aktivizēts uz četrām sekundēm vai ilgāk, ja vadītāja drošības josta nav aizsprādzēta un aizdedzes slēdzis ir ieslēgts.
- 8.4.2.3. Pirmā līmeņa brīdinājuma aktivizēšanu testē saskaņā ar 18. pielikuma 1. punktā aprakstīto testēšanas procedūru.
- 8.4.2.4. Otrā līmeņa brīdinājums ir visuāls un akustisks signāls, kas tiek aktivizēts uz 30 sekundēm vai ilgāk, izņemot gadījumus, kad brīdinājums tiek pārtraukts uz vairāk nekā trim sekundēm, ja drošības josta nav aizsprādzēta, transportlīdzeklis atrodas normālā ekspluatācijas režīmā un ir izpildījies vismaz viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem (vai jebkura šo nosacījumu kombinācija):
- 8.4.2.4.1. nobrauktais attālums pārsniedz attāluma robežvērtību. Robežvērtība nepārsniedz 500 m. Nerēķina attālumu, kad transportlīdzeklis neatrodas normālā ekspluatācijas režīmā;
- 8.4.2.4.2. ātrums pārsniedz ātruma robežvērtību. Robežvērtība nepārsniedz 25 km/h;
- 8.4.2.4.3. laiks (ar iedarbinātu dzinēju) pārsniedz laika robežvērtību. Robežvērtība nepārsniedz 60 sekundes. Nerēķina pirmā līmeņa brīdinājuma laiku un laiku, kad transportlīdzeklis neatrodas normālā ekspluatācijas režīmā.
- 8.4.2.5. Otrā līmeņa brīdinājuma aktivizēšanu testē saskaņā ar 18. pielikuma 2. punktā aprakstīto testēšanas procedūru.
- 8.4.2.6. Drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu var projektēt tā, lai to varētu deaktivizēt.
- 8.4.2.6.1. Ja ir nodrošināta īslaicīga deaktivizēšana, drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmas deaktivizēšanas procedūrai jābūt sarežģītākai nekā drošības jostas piesprādzēšanai un atsprādzēšanai. Ja aizdedze tiek izslēgta uz vairāk nekā 30 minūtēm un pēc tam tiek atkal ieslēgta, īslaicīgi deaktivizētā drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēma no jauna aktivizējas.
- 8.4.2.6.2. Ja ir nodrošināta ilglaicīgas deaktivizācijas iespēja, deaktivizēšanas nolūkā jāveic vairākas secīgas darbības, kuras ir aprakstītas tikai ražotāja tehniskajā rokasgrāmatā un/vai kuru veikšanai nepieciešami instrumenti (mehāniski, elektriski, digitāli utt.), ko nepiegādā kopā ar transportlīdzekli.
9. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
- Ražošanas atbilstības nodrošināšanas procedūras atbilst Nolikuma 2. papildinājumā (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) izklāstītajām procedūrām, ievērojot šādas prasības.
- 9.1. Visi transportlīdzekļa tipi vai drošības jostas, vai ierobežotājsistēmas, kas apstiprinātas saskaņā ar šiem noteikumiem, ir ražotas atbilstīgi apstiprinātajam tipam, izpildot iepriekš 6., 7. un 8. punktā noteiktās prasības.
- 9.2. Ir ievērots šo noteikumu 14. pielikumā izklāstītais prasību minimums attiecībā uz kontroles procedūrām ražošanas atbilstības nodrošināšanai.
- 9.3. Tipa apstiprināšanas iestāde, kas piešķirusi tipa apstiprinājumu, jebkurā laikā drīkst verificēt atbilstības kontroles metodes, ko piemēro katrā ražotnē. Šo verifikāciju parastais biežums ir divas reizes gadā.
10. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- 10.1. Ja neizpilda iepriekš 9.1. punktā noteikto prasību vai ja izvēlētā(-ās) drošības josta(-as) vai ierobežotājsistēma(-as) nav izturējusi(-šas) iepriekš 9.2. punktā paredzētās pārbaudes, transportlīdzekļa, drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipa apstiprinājumu var atsaukt.

- 10.2. Ja nolīguma puse, kura piemēro šos noteikumus, atsauc iepriekš piešķirtu apstiprinājumu, tā, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst paraugam attiecīgi šo noteikumu 1.A vai 1.B pielikumā, nekavējoties informē parējās nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus.
11. TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA VAI DROŠĪBAS JOSTAS VAI IEROBEŽOTĀJSISTĒMAS TIPA APSTIPRINĀJUMA MODIFIKĀCIJAS UN PAPLAŠINĀŠANA
- 11.1. Par visām modifikācijām attiecībā uz transportlīdzekļa tipu, drošības jostām vai ierobežotājsistēmām paziņo tipa apstiprināšanas iestādei, kas ir apstiprinājusi transportlīdzekļa tipu vai drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipu. Šī iestāde var vai nu:
- 11.1.1. uzskatīt, ka veiktajām modifikācijām nav ievērojamas nelabvēlīgas ietekmes un ka jebkurā gadījumā transportlīdzeklis vai drošības josta, vai ierobežotājsistēma joprojām atbilst prasībām, vai
- 11.1.2. pieprasīt vēl vienu testa ziņojumu no tehniskā dienesta, kas ir atbildīgs par testu veikšanu.
- 11.2. Neierobežojot 11.1. punkta prasības, transportlīdzekļa modeli, kura masa braukšanas kārtībā ir mazāka nekā apstiprinājuma testam pakļautā transportlīdzekļa masa, neuzskata par transportlīdzekļa tipa modifikāciju.
- 11.3. Apstiprinājuma piešķiršanu vai atteikšanu, precizējot izmaiņas, paziņo nolīguma pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot šo noteikumu 5.2.3. vai 5.3.3. punktā paredzēto procedūru.
- 11.4. Tipa apstiprināšanas iestāde, kas paplašina apstiprinājumu, piešķir tam sērijas numuru un par to informē pārējās 1958. gada Nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1.A vai 1.B pielikumā.
12. PILNĪGA RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA
- Ja apstiprinājuma turētājs pilnīgi izbeidz saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātas ierīces ražošanu, viņš par to informē tipa apstiprināšanas iestādi, kas piešķir apstiprinājumu. Pēc šāda paziņojuma saņemšanas šī iestāde par to informē citas 1958. gada Nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1.A pielikumā vai 1.B pielikumā.
13. INSTRUKCIJAS
- Ja drošības jostas tipu piegādā atsevišķi no transportlīdzekļa, uz iepakojuma un uzstādīšanas instrukcijās skaidri norāda transportlīdzekļa tipu(-us), kuram tā paredzēta.
14. PAR APSTIPRINĀJUMA TESTU VEIKŠANU ATBILDĪGO TEHNISKO DIENESTU, KĀ ARĪ TIPA APSTIPRINĀŠANAS IESTĀŽU NOSAUKUMI UN ADRESES
1958. gada nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī to tipa apstiprināšanas iestāžu nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumu un kurām jānosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdotu apstiprinājumu, tā paplašinājumu, atteikumu vai atsaukumu.
15. PĀREJAS NOTEIKUMI
- 15.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājumi
- 15.1.1. No 04. grozījumu sērijas 15. papildinājuma oficiālā spēkā stāšanās datuma nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 15. papildinājumu.

- 15.1.2. Divus gadus pēc šo noteikumu 04. sērijas 15. papildinājuma spēkā stāšanās dienas nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja ir izpildītas šo noteikumu prasības, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 15. papildinājumu.
- 15.1.3. Septiņus gadus pēc šo noteikumu 04. grozījumu sērijas 15. papildinājuma spēkā stāšanās dienas nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, var atteikties atzīt apstiprinājums, kas piešķirti, neizpildot šo noteikumu 04. grozījumu sērijas 15. papildinājuma prasības. Tomēr paliek spēkā esošie apstiprinājumi tām transportlīdzekļu kategorijām, izņemot M_1 kategoriju, uz kurām neattiecas šo noteikumu 04. grozījumu sērijas 15. papildinājums, un nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, turpina atzīt šos apstiprinājumus.
- 15.1.3.1. Tomēr no 2000. gada 1. oktobra attiecībā uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, var atteikties atzīt apstiprinājumus, kas nav piešķirti saskaņā ar šo noteikumu 04. grozījumu sērijas 8. papildinājumu, ja nav izpildītas 8.3.5. punktā un 17. pielikumā noteiktās informācijas prasības.
- 15.2. Drošības jostu un drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu uzstādīšana
Šie pārejas noteikumi attiecas tikai uz drošības jostu un drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu uzstādīšanu transportlīdzekļos un nemaina drošības jostas zīmi.
- 15.2.1. No 04. grozījumu sērijas 12. papildinājuma oficiālā spēkā stāšanās datuma nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 12. papildinājumu.
- 15.2.2. Beidzoties 36 mēnešu periodam pēc iepriekš 15.2.1. punktā minētās oficiālās spēkā stāšanās dienas, nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja transportlīdzekļa tips atbilst šo noteikumu prasībām, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 12. papildinājumu.
- 15.2.3. Beidzoties 60 mēnešu periodam pēc iepriekš 15.2.1. punktā minētās oficiālās spēkā stāšanās dienas, nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, var atteikties atzīt apstiprinājumus, kas nav piešķirti saskaņā ar šo noteikumu 04. grozījumu sērijas 12. papildinājumu.
- 15.2.4. No 04. grozījumu sērijas 14. papildinājuma oficiālās spēkā stāšanās dienas nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 14. papildinājumu.
- 15.2.5. No 04. grozījumu sērijas 16. papildinājuma oficiālās spēkā stāšanās dienas nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 16. papildinājumu.
- 15.2.6. Beidzoties 36 mēnešu periodam pēc iepriekš 15.2.4. punktā minētās oficiālās spēkā stāšanās dienas, nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumu tikai tad, ja transportlīdzekļa tips atbilst šo noteikumu prasībām, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 14. papildinājumu.
- 15.2.7. Beidzoties 60 mēnešu periodam pēc iepriekš 15.2.4. punktā minētā oficiālās spēkā stāšanās dienas, nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, var atteikties atzīt apstiprinājumus, kas nav piešķirti saskaņā ar šo noteikumu 04. grozījumu sērijas 14. papildinājumu.
- 15.2.8. Pēc 2006. gada 16. jūlija nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumu tikai tad, ja transportlīdzekļa tips atbilst šo noteikumu prasībām, kuri grozīti ar 04. grozījumu sērijas 16. papildinājumu.
- 15.2.9. Pēc 2008. gada 16. jūlija nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, var atteikties atzīt N_1 kategorijas transportlīdzekļu apstiprinājumus, kas nav piešķirti saskaņā ar šo noteikumu 04. grozījumu sērijas 16. papildinājumu.

- 15.2.10. No 05. grozījumu sērijas oficiālās spēkā stāšanās dienas nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, atsaka piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 05. grozījumu sēriju.
- 15.2.11. Vēlāk nekā pēc 18 mēnešiem no spēkā stāšanās dienas nolīguma puse, kura piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar 05. grozījumu sēriju.
- 15.2.12. Pēc 72 mēnešiem no šo noteikumu 05. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas apstiprinājumi saskaņā ar šiem noteikumiem vairs nav derīgi, izņemot gadījumus, kad transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar 05. grozījumu sēriju.
- 15.2.13. Neskarot 15.2.12. punktu, apstiprinājumi, kas saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām izsniegti citām transportlīdzekļu kategorijām, (izņemot M₁ kategorijas transportlīdzekļus), kuras neietekmē 05. grozījumu sērijas prasības attiecībā uz drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēmu uzstādīšanu, joprojām ir derīgi un nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, turpina tos atzīt.
- 15.2.14. Neskarot 15.2.12. punktu, apstiprinājumi, kas saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām izsniegti transportlīdzekļu kategorijām (izņemot N₂ un N₃ kategorijas transportlīdzekļus), kuras neietekmē 05. grozījumu sērijas 16. pielikuma prasību minimums attiecībā uz drošības jostām un spriegotājiem, joprojām ir derīgi un nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, turpina tos atzīt.
- 15.2.15. Arī pēc 05. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas apstiprinājumi, kas saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām izsniegti sastāvdaļām un atsevišķām tehniskām vienībām, joprojām ir derīgi un nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, turpina tos atzīt un neatsakās piešķirt saskaņā ar šo noteikumu 04. grozījumu sēriju izsniegtu apstiprinājumu paplašinājumus.
- 15.2.16. Neskarot iepriekš minētos pārejas noteikumus, nolīguma pusēm, kas sāk piemērot šos noteikumus pēc 05. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas, nav pienākuma atzīt saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām izsniegtus apstiprinājumus.
- 15.3. No dienas, kad oficiāli stājas spēkā 06. grozījumu sērija, nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 06. grozījumu sēriju.
- 15.3.1. Pēc 24 mēnešiem kopš 06. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja tiek izpildītas prasības, kuras paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar 06. grozījumu sēriju.
- 15.3.2. Pēc 36 mēnešiem kopš 06. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas, nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, var atteikties atzīt apstiprinājumus, kas nav piešķirti atbilstoši šo noteikumu 06. grozījumu sērijai.
- 15.3.3. Arī pēc grozījumu 06. sērijas spēkā stāšanās dienas apstiprinājumi, kas saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām izsniegti sastāvdaļām un atsevišķām tehniskām vienībām, joprojām ir derīgi un nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, turpina tos atzīt un var turpināt piešķirt saskaņā ar 05. grozījumu sēriju izsniegtu apstiprinājumu paplašinājumus.
- 15.3.4. Neskarot 15.3.1. un 15.3.2. punktu, apstiprinājumi, kas saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām izsniegti transportlīdzekļu kategorijām, kuras neietekmē 06. grozījumu sērijas prasības, joprojām ir derīgi, un nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, turpina tos atzīt.
- 15.3.5. Ja laikā, kad nolīguma puses pievienojas šiem noteikumiem, to valsts noteikumos nav paredzētas prasības attiecībā uz saliekamo sēdekļu obligātu aprīkošanu ar drošības jostām, tās var turpināt piešķirt valsts apstiprinājumus transportlīdzekļiem bez šā aprīkojuma un šajā gadījumā šīm autobusu kategorijām nevar piešķirt tipa apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem.

- 15.3.6. Neviena nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsakās piešķirt apstiprinājumus sastāvdaļām saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām, ja drošības jostas ir paredzēts uzstādīt transportlīdzekļos, kas ir apstiprināti pirms attiecīgās grozījumu sērijas.
- 15.3.7. No 06. grozījumu sērijas 5. papildinājuma oficiālās spēkā stāšanās dienas nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 06. grozījumu sērijas 5. papildinājumu.
- 15.3.8. Līdz nav pagājuši 12 mēneši kopš šo noteikumu 06. grozījumu sērijas 5. papildinājuma spēkā stāšanās dienas, nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, var turpināt piešķirt tipa apstiprinājumus saskaņā ar šo noteikumu 06. grozījumu sēriju, neņemot vērā 06. grozījumu sērijas 5. papildinājuma noteikumus.
-

I.A PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....
.....
.....

- par ⁽²⁾: apstiprinājuma piešķiršanu
- apstiprinājuma paplašināšanu
- apstiprinājuma atteikšanu
- apstiprinājuma atsaukšanu
- pilnīgu ražošanas izbeigšanu

transportlīdzekļa tipam attiecībā uz drošības jostu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 16.

Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma Nr.

- 1. Vispārīga informācija
- 1.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):
- 1.2. Tips un vispārīgs komercapraksts:
- 1.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, ja marķējums ir uz transportlīdzekļa:
- 1.3.1. Minētā marķējuma atrašanās vieta:
- 1.4. Transportlīdzekļa kategorija:
- 1.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 1.6. Montāžas rūpnīcas(-u) adrese(-es):
- 1.7. Par testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests:
- 1.8. Testu ziņojuma datums:
- 1.9. Testu ziņojuma numurs:
- 2. Transportlīdzekļa konstrukcijas vispārīgs raksturojums
- 2.1. Transportlīdzekļa parauga fotoattēli un/vai rasējumi:
- 3. Virsbūve
- 3.1. Sēdekļi
- 3.1.1. Skaits:
- 3.1.2. Atrašanās vieta un izkārtojums:
- 3.1.2.1. Sēdvietas(-as), kuras paredzēts izmantot tikai stacionārā transportlīdzeklī:
- 3.1.3. Raksturīgās pazīmes: apraksts un rasējumi
- 3.1.3.1. sēdekļi un to stiprinājumi:
- 3.1.3.2. regulēšanas sistēma:
- 3.1.3.3. pārvietošanas un bloķēšanas sistēmas:
- 3.1.3.4. drošības jostas stiprinājumi, ja tie ietverti sēdekļa konstrukcijā:

3.2. Drošības jostas un/vai citas ierobežotājsistēmas

3.2.1. Drošības jostu un ierobežotājsistēmu skaits un novietojums un sēdekļi, kuriem tās var izmantot:

		Pilns tipa apstiprinājuma marķējums	Variants (attiecīgā gadījumā)	Drošības jostas augstuma regulētājierīce (norādīt ir/nav/pēc izvēles)
Pirmā sēdekļu rinda	R			
	C			
	L			
Otrā sēdekļu rinda	R			
	C			
	L			

(R = labās puses sēdekļi, C = vidējais sēdekļi, L = kreisās puses sēdekļi)

3.2.2. Papildu ierobežotājsistēmu veids un atrašanās vieta (norādīt ir/nav/pēc izvēles)

		Priekšējais drošības spilvens	Sānu drošības spilvens	Drošības jostas priekšspriegotājs
Pirmā sēdekļu rinda	R			
	C			
	L			
Otrā sēdekļu rinda	R			
	C			
	L			

(R = labās puses sēdekļi, C = vidējais sēdekļi, L = kreisās puses sēdekļi)

3.2.3. Drošības jostas stiprinājumu skaits un atrašanās vietas un apliecinājums par atbilstību Noteikumiem Nr. 14 (t.i., tipa apstiprinājuma numurs vai testa ziņojums).

3.3. Vadītāja drošības jostas lietošanas atgādinājuma sistēma (norādīt ir/nav⁽²⁾)

4. Vieta:

5. Datums:

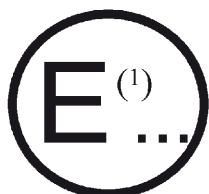
6. Paraksts:

⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (apstiprināšanas prasības skatīt noteikumos).⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot.

I.B PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

par ⁽²⁾: Apstiprinājuma piešķiršanu
 Apstiprinājuma paplašināšanu
 Apstiprinājuma atteikšanu
 Apstiprinājuma atsaukšanu
 Pilnīgu ražošanas izbeigšanu

drošības jostas vai ierobežotājsistēmas tipam mehānisko transportlīdzekļu pieaugušiem pasažieriem saskaņā ar Noteikumiem Nr. 16.

Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma Nr.

1. Ierobežotājsistēma (ar)/trīspunktu drošības jostu/klēpja drošības jostu/īpaša veida drošības jostu/aprīkota (ar) enerģijas absorbētāju/spriegotāju/augšējā stiprinājuma augstuma regulētājierīci ⁽³⁾:
2. Tirdzniecības nosaukums vai preču zīme
3. Ražotāja apzīmējums šā tipa drošības jostai vai ierobežotājsistēmai:
4. Ražotāja nosaukums:
5. Ražotāja pārstāvja (ja ir) nosaukums:
6. Adrese:
7. Iesniegts apstiprināšanai (datums):
8. Par apstiprinājuma testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests:
9. Minētā dienesta izdotā testa ziņojuma datums:
10. Minētā dienesta izdotā testa ziņojuma numurs:
11. Ierīces veids: palēninājuma/paātrinājuma ierīce ⁽²⁾
12. Apstiprinājums piešķirts/atteikts/paplašināts/atsaukts ⁽²⁾ vispārējai izmantošanai/izmantošanai konkrētā transportlīdzeklī vai konkrētu tipu transportlīdzekļos ⁽²⁾ ⁽⁴⁾
13. Marķējuma novietojums un veids:
14. Vieta:
15. Datums:
16. Paraksts
17. Šim paziņojumam pievienots to dokumentu saraksts, kas iesniegti tipa apstiprināšanas iestādēm, kuras piešķirušas apstiprinājumu, un ko var saņemt pēc pieprasījuma.

⁽¹⁾ Tās valsts pazišanas numurs, kura piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (apstiprināšanas prasības skatīt noteikumos).

⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot.

⁽³⁾ Norādīt tipu.

⁽⁴⁾ Ja drošības jostu apstiprina, ievērojot šo noteikumu 6.4.1.3.3. punkta noteikumus, šo drošības jostu uzstāda tikai priekšējā sānu sēdekli, ko aizsargā drošības spilvens tā priekšā, ar nosacījumu, ka attiecīgais transportlīdzeklis apstiprināts atbilstīgi Noteikumu Nr. 94 01. grozījumu sērijai vai to vēlākam spēkā esošam variantam.

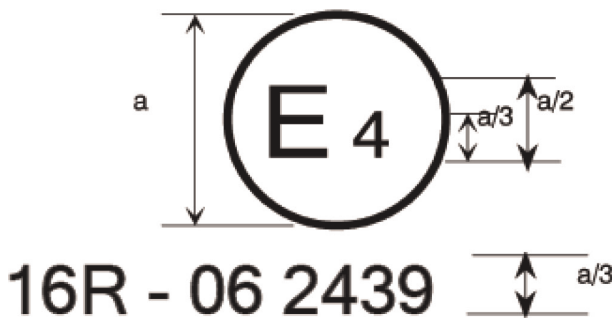
2. PIELIKUMS

APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMU PARAUGI

1. Transportlīdzekļa apstiprinājuma marķējuma izvietojums attiecībā uz drošības jostu uzstādīšanu

A PARAUGS

(skatīt šo noteikumu 5.2.4. punktu)

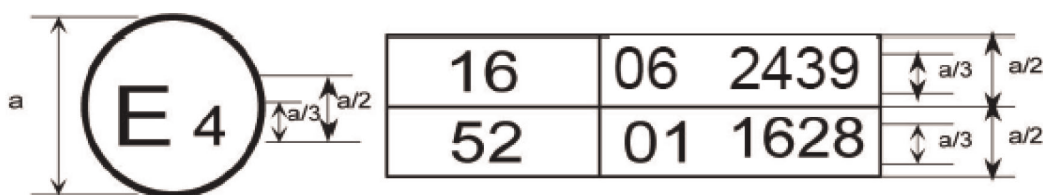

a = vismaz 8 mm

Transportlīdzeklim piestiprinātais apstiprinājuma marķējums liecina, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips attiecībā uz drošības jostām ir apstiprināts Nīderlandē (E4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 16. Apstiprinājuma numurs norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar prasībām Noteikumos Nr. 16, kas grozīti ar 06. grozījumu sēriju.

B PARAUGS

(sk. šo noteikumu 5.2.5. punktu)

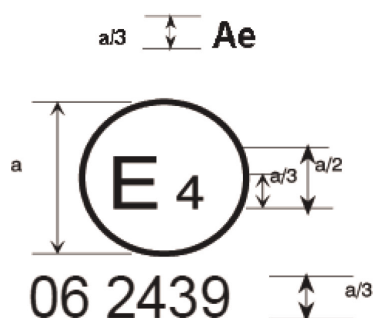

a = vismaz 8 mm

Transportlīdzeklim piestiprinātais apstiprinājuma marķējums liecina, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 16 un Nr. 52 ⁽¹⁾. Apstiprinājuma numura cipari norāda, ka datumos, kad piešķirti attiecīgie apstiprinājumi, Noteikumos Nr. 16 jau bija ietverta 06. grozījumu sērija un Noteikumos Nr. 52 jau bija ietverta 01. grozījumu sērija.

⁽¹⁾ Otrais numurs norādīts tikai kā piemērs.

2. Drošības jostu apstiprinājuma marķējuma izvietojumi (sk. šo noteikumu 5.3.5. punktu)

a = vismaz 8 mm

Drošības josta ar attēloto apstiprinājuma marķējumu ir trīspunktu drošības josta ("A"), kas aprīkota ar enerģijas absorbētāju ("e") un apstiprināta Nīderlandē (E4) ar numuru 062439; apstiprinājuma brīdī noteikumos jau iekļauta 06. grozījumu sērija.

Drošības josta ar attēloto apstiprinājuma marķējumu ir klēpja drošības josta ("B"), kas aprīkota ar daudzkārstās jutības 4. veida spriegotāju (m) un apstiprināta Nīderlandē (E4) ar numuru 062489; apstiprinājuma brīdī noteikumos jau iekļauta 06. grozījumu sērija.

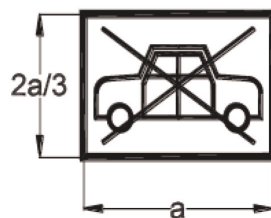
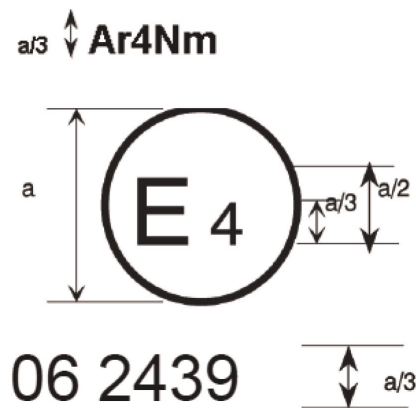
Piezīme. Apstiprinājuma numuru un papildu simbolu(-us) izvieto tuvu aplim un vai nu virs, vai zem burta "E", vai pa kreisi, vai pa labi no šā burta. Apstiprinājuma numura cipari atrodas tajā pašā burta "E" pusē un ir vērsti tajā pašā virzienā. Papildu simbols(-i) atrodas diametrāli pretējā apļa pusē attiecībā pret apstiprinājuma numuru. Apstiprinājuma numuros nelieto romiešu ciparus, lai novērstu to sajaukšanu ar citiem simboliem.

Drošības josta ar attēloto apstiprinājuma marķējumu ir īpaša veida josta ("S"), kas aprīkota ar enerģijas absorbētāju ("e") un apstiprināta Nīderlandē (E4) ar numuru 0622439; apstiprinājuma brīdī noteikumos jau bija iekļauta 06. grozījumu sērija.

Drošības josta ar attēloto apstiprinājuma marķējumu ir ierobežotājsistēmas daļa ("Z"); tā ir īpaša veida drošības josta ("S"), kas aprīkota ar enerģijas absorbētāju ("e"). Tā ir apstiprināta Nīderlandē (E4) ar numuru 0624391; apstiprinājuma brīdī noteikumos jau bija iekļauta 06. grozījumu sērija.

a = vismaz 8 mm

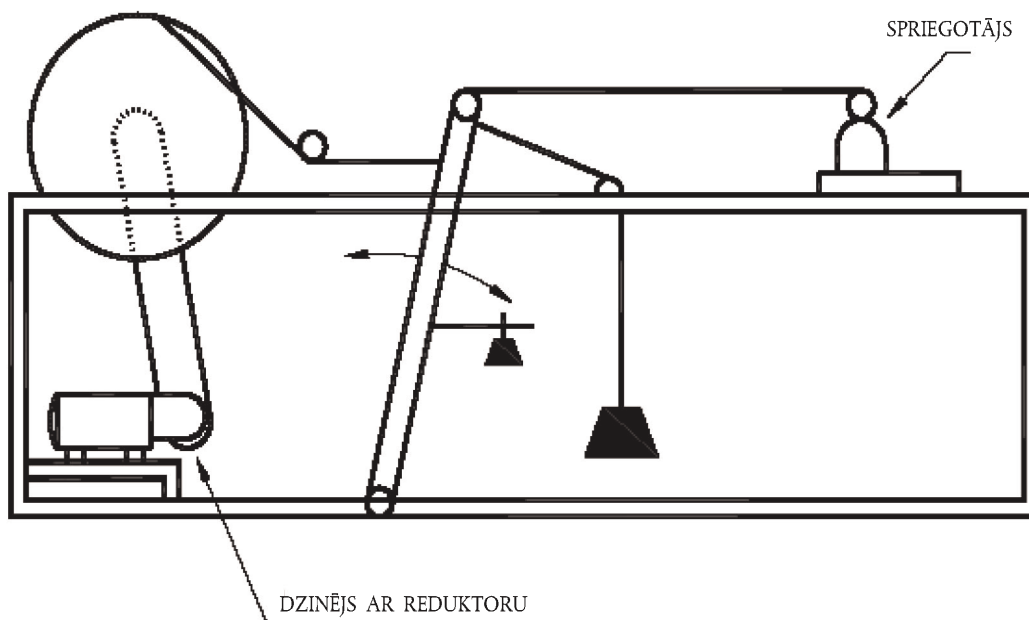
Drošības josta ar šo tipa apstiprinājuma marķējumu ir trīspunktu drošības josta ("A") ar daudzkārsās jutības ("m") 4N veida ("r4N") spriegotāju, kuram tipa apstiprinājums piešķirts Nīderlandē ("E4") ar numuru 062439; apstiprinājuma brīdī noteikumos jau bija iekļauta 06. grozījumu sērija. Šo drošības jostu neuzstāda M₁ kategorijas transportlīdzekļos.

Aer4m**062439****AIRBAG**

Drošības josta ar šo tipa apstiprinājuma marķējumu ir trīspunktu drošības josta ("A"), kas aprīkota ar enerģijas absorbētāju ("e"), kurš apstiprināts kā šo noteikumu 6.4.1.3.3. punkta speciālajām prasībām atbilstošs, un ar daudzkārsās jutības ("m") 4. veida ("r4") spriegotāju, kuram tipa apstiprinājums piešķirts Nīderlandē ("E4") ar apstiprinājuma numuru 062439. Pirmie divi cipari norāda, ka apstiprinājuma brīdī noteikumos jau bija iekļauta 06. grozījumu sērija. Šī drošības josta ir jāuzstāda transportlīdzeklī, kas aprīkots ar drošības spilvenu attiecīgajā sēdvietā.

3. PIELIKUMS

SPRIEGOTĀJMEHĀNISMA IZTURĪGUMA TESTA IEKĀRTAS DIAGRAMMA

4. PIELIKUMS

TĀDAS IEKĀRTAS DIAGRAMMA, KAS IZMANTOJAMA, LAI TESTĒTU SPRIEGOTĀJU AR AVĀRIJAS BLOĶĒŠANU

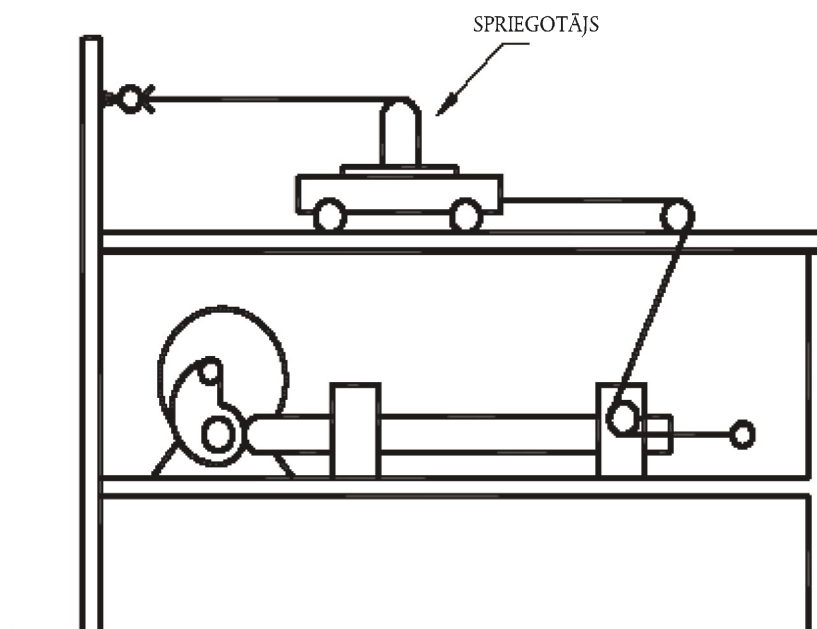
Attēlā redzama šim nolūkam piemērota iekārta, un tā sastāv no ekscentra, kurš darbināms ar motoru un kura darbinātais bīdstienis ar stieplēm pievienots maziem ratiņiem, kas uzlikti uz sliedēm. Ekscentra konstrukcijas un motora ātruma kombinācija ir tāda, lai sasniegtu vajadzīgo paātrinājumu ar pieaugumu, kas paredzēts šo noteikumu 7.6.2.2. punktā, un bīdstieņa gājienu noregulē tā, lai tas pārsniegtu maksimālo pieļaujamo siksas pārvietojumu pirms bloķēšanās.

Uz ratiņiem uzstāda grozāmu turētāju, kas ļauj spriegotāju uzstādīt dažādos stāvokļos attiecībā pret ratiņu kustības virzienu.

Testējot spriegotāju jutību pret siksas pārvietošanos, spriegotāju uzstāda uz piemērotas nekustīgas pamatnes un siksnu pievieno ratiņiem.

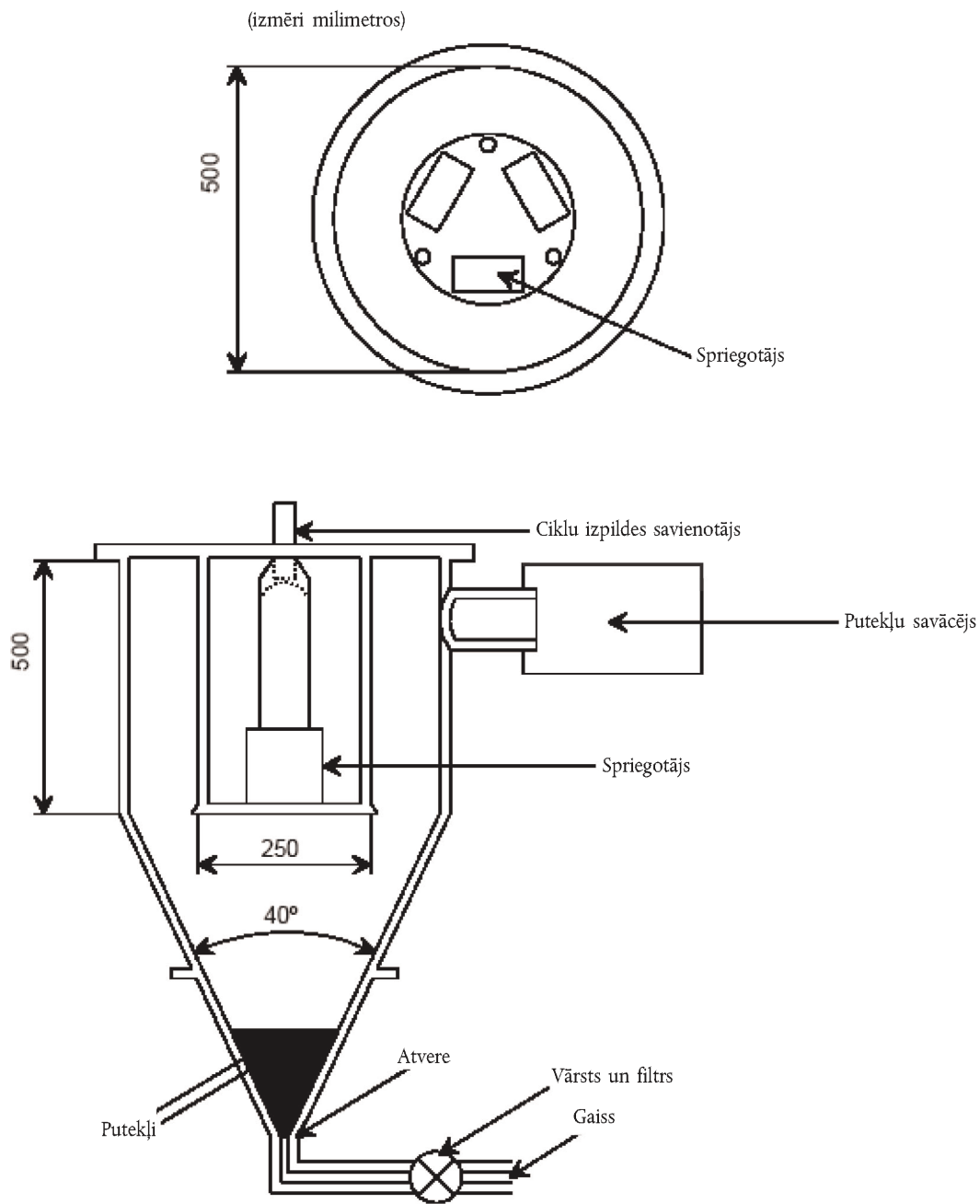
Izdarot iepriekš aprakstītos testus, testa iekārtā uzstāda ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja piegādātās pamatnes un citas detaļas, lai šādi cik iespējams precīzi modelētu ietaisi, ko paredzēts uzstādīt transportlīdzeklī.

Ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis piegādā papildu pamatnes un citas detaļas, kas var būt vajadzīgas, lai modelētu ietaisi, ko paredzēts uzstādīt transportlīdzeklī.

5. PIELIKUMS

PUTEKĻIZTURĪBAS TESTA IEKĀRTAS DIAGRAMMA

6. PIELIKUMS

RATIŅU, SĒDEKĻA, STIPRINĀJUMU UN APTURĒŠANAS IERĪCES APRAKSTS

1. RATIŅI

Drošības jostu testos uz ratiņiem atrodas tikai sēdekļi, un ratiņu masa ir 400 ± 20 kg. Ierobežotājsistēmu testos uz ratiņiem ir nostiprināta transportlīdzekļa konstrukcija, un ratiņu masa ir 800 kg. Tomēr vajadzības gadījumā ratiņu un transportlīdzekļa konstrukcijas kopējo masu var vienu vai vairākas reizes palielināt par 200 kg. Kopējā masa nekādā gadījumā nedrīkst atšķirties no nominālvērtības par vairāk nekā ± 40 kg.

2. SĒDEKĻIS

Izņemot ierobežotājsistēmu testus, sēdekļa konstrukcija ir cieta un ar gludu virsmu. Ievēro šā pielikuma 1. attēlā sniegtās norādes, vienlaikus rūpējoties par to, lai metāla daļas nevarētu saskarties ar drošības jostu.

3. STIPRINĀJUMI

3.1. Ja drošības josta aprīkota ar drošības jostas augstuma regulētājierīci, kas definēta šo noteikumu 2.14.6. punktā, šī ierīce ir nostiprināta vai nu pie stingra rāmja, vai pie transportlīdzekļa daļas, uz kuras to parasti uzmontē un kuru nekustīgi nostiprina uz testa ratiņiem.

3.2. Stiprinājumus izvietoj, kā parādīts 1. attēlā. Stiprinājumu izvietojumam atbilstīgās zīmes norāda vietu, kurā siksnas galus piestiprina ratiņiem vai, attiecīgi, slodzes pārveidotājam. Stiprinājumi normālā lietošanas režīmā atbilst A, B un K punktam, ja siksnas garums starp sprādzes augšējo malu un siksnas balsta stiprinājumu nepārsniedz 250 mm. Citādi izmanto A1 un B1. punktu. Pielaižu stiprinājuma punktu pozīcijā ir tāda, ka katrs stiprinājuma punkts ir ne tālāk par 50 mm no atbilstīgā A, B un K punkta, kas norādīts 1. attēlā, vai attiecīgajā gadījumā no A1, B1 un K punkta.

3.3. Struktūra, uz kuras izvietoti stiprinājumi, ir cieta. Ja augšējam stiprinājumam garenvirzienā pieliek 98 daN lielu slodzi, tad tas šajā virzienā izkustas ne vairāk kā par 0,2 mm. Ratiņi ir konstruēti tā, lai testa laikā stiprinājumus balstošajās detaļās nerastos paliekoša deformācija.

3.4. Ja vajadzīgs ceturtais stiprinājums, lai piestiprinātu spriegotāju, šis stiprinājums:

tiek novietots vertikālajā gareniskajā plaknē, kas iet caur K punktu,

ļauj spriegotāju sagāzt ražotāja paredzētajā leņķī,

novietots uz tādas riņķa līnijas loka, kuras rādiuss $KB1 = 790$ mm, ja attālums starp siksnas augšējo vadīklu un siksnas atveri spriegotājā ir vismaz 540 mm, vai visos citos gadījumos uz tādas riņķa līnijas loka, kuras centrs ir K un rādiuss ir 350 mm.

4. APTURĒŠANAS IERĪCE

4.1. Šī ierīce sastāv no divām vienādām absorbcijas ierīcēm, kas uzstādītas paralēli viena otrai, izņemot ierobežotājsistēmas, kad 800 kg nominālmāsa izmanto četras absorbcijas ierīces. Vajadzības gadījumā par katru nominālmāsu palielinājumu par 200 kg uzstāda papildu absorbcijas ierīci. Absorbcijas ierīci veido:

ārējais korpuss no tērauda caurules,

poliuretāna caurule enerģijas absorbēšanai,

pulēts tērauda izvirzījums olīvas formā, kas iespiežas absorbētājā un

stienis un trieciena plate.

4.2. Šīs absorbcijas ierīces daļu izmēri norādīti diagrammās 2., 3. un 4. attēlā.

4.3. Absorbējošā materiāla īpašības ir norādītas šā pielikuma tabulā. Tieši pirms katra testa caurules vismaz 12 stundas kondicionē 15° līdz 25 °C temperatūrā, tās neizmantojot. Apturēšanas ierīces temperatūrai drošības jostu vai ierobežotājsistēmu dinamiskās testēšanas laikā jābūt tādai pašai kā kalibrēšanas testā ar pielaidi + 2 °C. Prasības attiecībā uz apturēšanas ierīci ir izklāstītas šo noteikumu 8. pielikumā. Var izmantot arī citas ierīces, ar ko var iegūt līdzvērtīgus rezultātus.

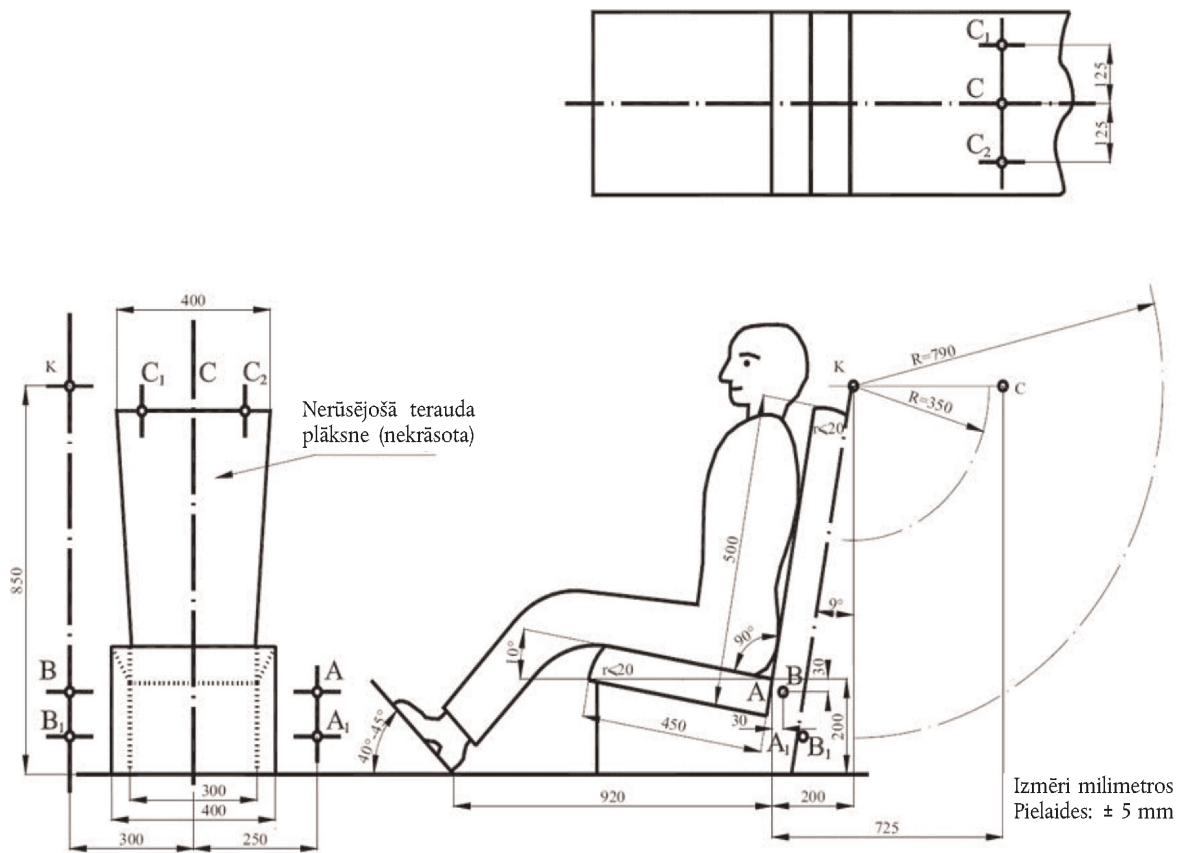
Absorbējošā materiāla raksturlielumi

(Ja nav norādīts citādi, nosaka ar ASTM metodi D 735)

Šora cietība A:	95 ± 2, ja temperatūra ir 20 ± 5 °C
Pārraušanas izturība:	$R_o > 343 \text{ daN/cm}^2$
Mīnimālais pagarinājums:	$A_o > 400 \%$
Modulis pie 100 % pagarinājuma:	$> 108 \text{ daN/cm}^2$
ja pagarinājums ir 300 %:	$> 235 \text{ daN/cm}^2$
Trauslums zemā temperatūrā (ASTM metode D 736):	5 stundas – 55 °C temperatūrā
Paliekošā deformācija pēc saspiešanas (B metode):	22 stundas 70 °C temperatūrā < 45 %
Blīvums 25 °C temperatūrā	1,05 līdz 1,10
Novecošana gaisa iedarbībā (ASTM metode D 573):	
70 stundas 100 °C temperatūrā — Šora cietība A:	maksimālā variācija ± 3
— Pārraušanas izturība:	samazinājums < 10 % no R_o
— Pagarinājums:	samazinājums < 10 % no A_o
— Masa:	samazinājums < 1 %
Iegremdēšana eļļā (ASTM metode, eļļa Nr. 1):	
70 stundas 100 °C temperatūrā — Šora cietība A:	maksimālā variācija ± 4
— Pārraušanas izturība:	samazinājums < 15 % no R_o
— Pagarinājums:	samazinājums < 10 % no A_o
— Tilpums:	palielinājums < 5 %
Iegremdēšana eļļā (ASTM metode, eļļa Nr. 3):	
70 stundas 100 °C temperatūrā — Pārraušanas izturība:	samazinājums < 15 % no R_o
— Pagarinājums:	samazinājums < 15 % no A_o
— Tilpums:	palielinājums < 20 %
Iegremdēšana destilētā ūdenī:	
1 nedēļa 70 °C temperatūrā: — Pārraušanas izturība:	samazinājums < 35 % no R_o
— Pagarinājums:	samazinājums < 20 % no A_o

1. attēls

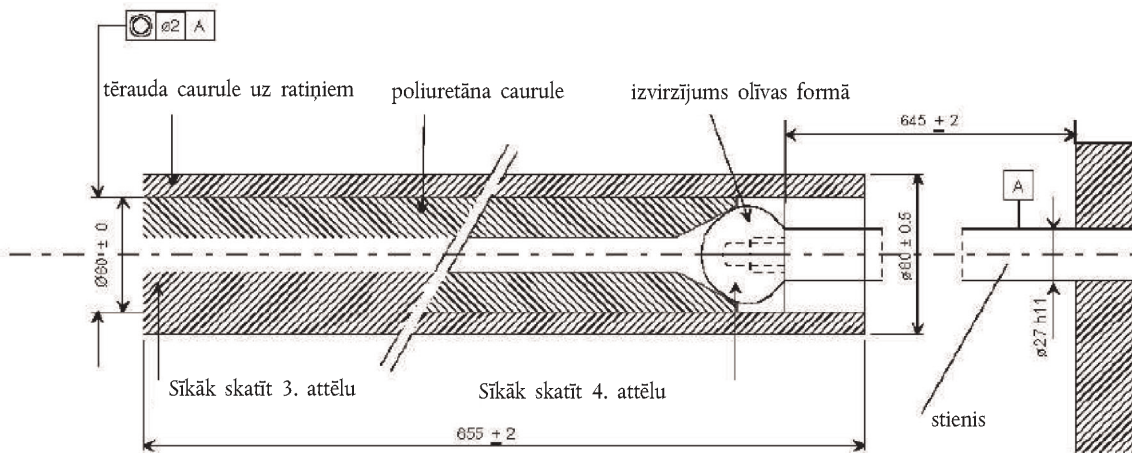
Ratiņi, sēdeklis, stiprinājumi

2. attēls

Apturēšanas ierīce

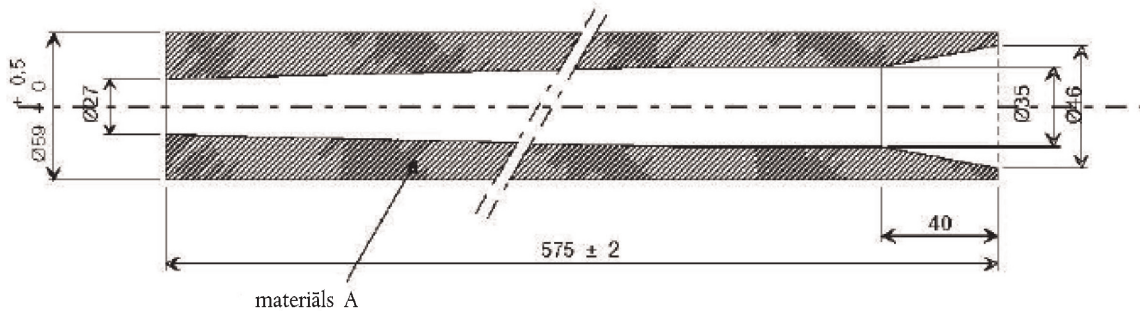
(samontēta)

3. attēls

Apturēšanas ierīce

(poliuretāna caurule)

Serdeņa virsmas apdare $\sqrt{3.2}$

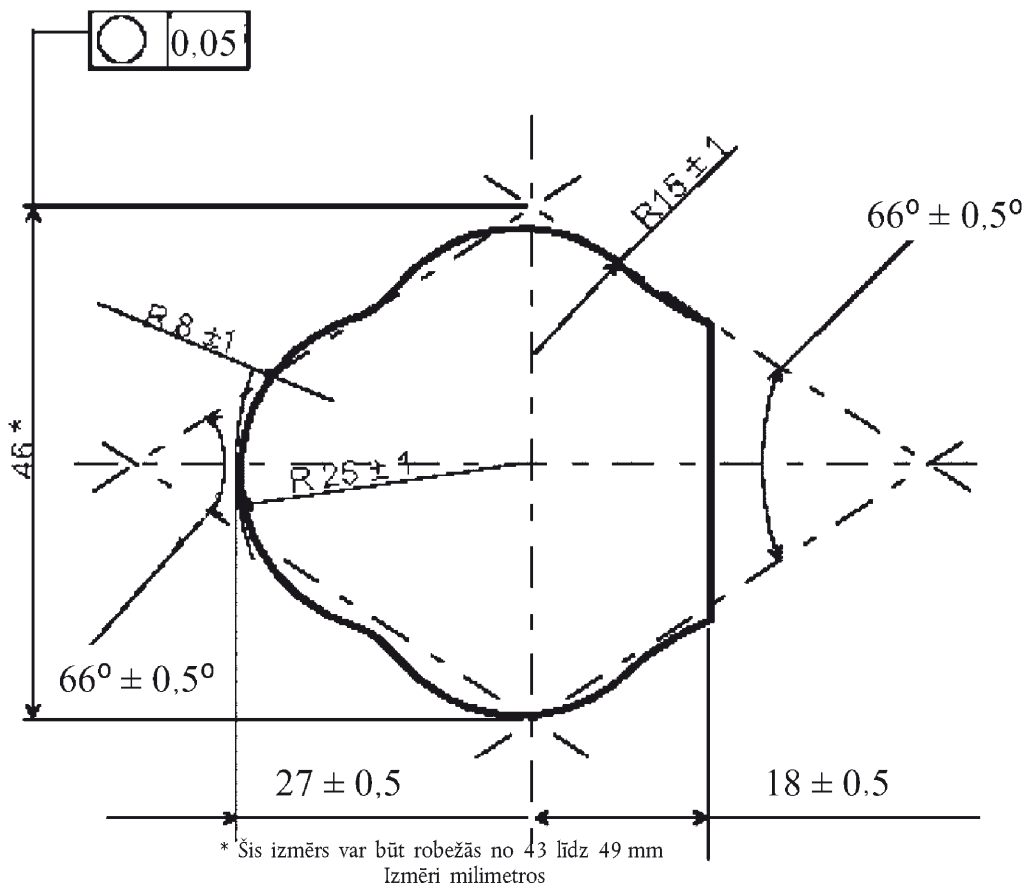
Mijiedarbības pielāide ± 0,2

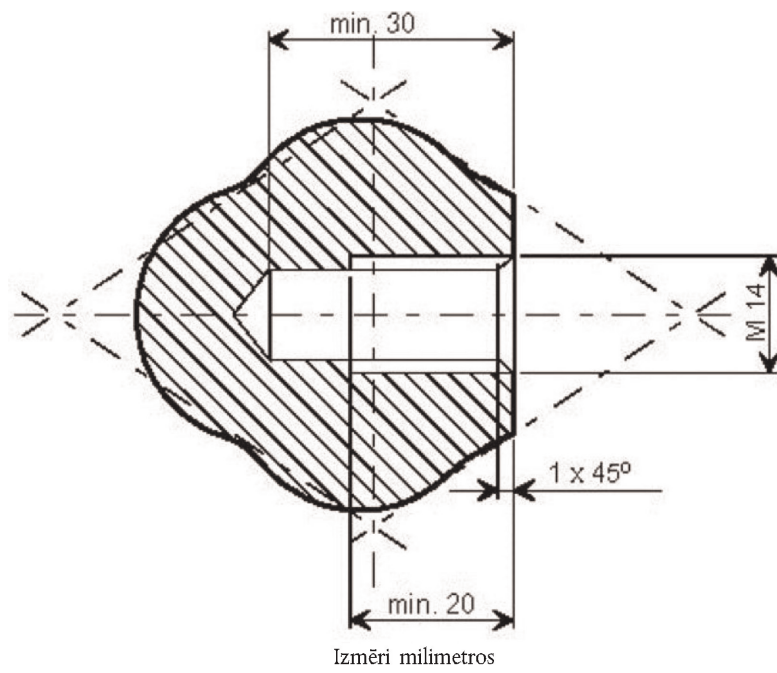
Izmēri milimetros

4. attēls

Apturēšanas ierīce

(izvirzījums olīvas formā)

Virsmas apdare $0,4\sqrt{\text{ }}$

Mijiedarbības pielāide $\pm 0,1$

7. PIELIKUMS

MANEKENA APRAKSTS

1. MANEKENA SPECIFIKĀCIJAS

1.1. Vispārīga informācija

Manekena galvenie parametri norādīti turpmāk minētajos attēlos un tabulās.

1. attēls Galvas, kakla un rumpja sānskats

2. attēls Galvas, kakla un rumpja pretskats

3. attēls Gūžas, augšstilbu un apakšstilba sānskats

4. attēls Gūžas, augšstilbu un apakšstilba pretskats

5. attēls Galvenie izmēri

6. attēls Manekens sēdus stāvoklī, redzama:

smagumcentra atrašanās vieta,

to punktu atrašanās vieta, starp kuriem mēra pārvietojumu un plecu augstums.

1. tabula Manekena sastāvdaļu atsaucēs numuri, nosaukumi, materiāli un galvenie izmēri

2. tabula Galvas, kakla, rumpja, augšstilba un apakšstilba masa

1.2. Manekena apraksts

1.2.1. Apakšstilbs (sk. 3. un 4. attēlu)

Apakšstilbam ir trīs sastāvdaļas:

balstpaliktņi (30),

apakšstilba caurule (29) un

ceļgala caurule (26).

Ceļgala caurulē ir divas atveres, kas ierobežo apakšstilba kustībspēju attiecībā pret augšstilbu.

No iztaisnota stāvokļa apakšstilbu var saliekt uz aizmuguri par apmēram 120°.

1.2.2. Augšstilbs (sk. 3. un 4. attēlu)

Augšstilbam ir trīs sastāvdaļas:

ceļgala caurule (22),

augšstilba stienis (21) un

gūžas caurule (20).

Ceļgala kustībspēju ierobežo divas gropes ceļgala caurulē (22), kas savietojas ar atverēm kājā.

1.2.3. Rumpis (sk. 1. un 2. attēlu)

Rumpim ir šādas sastāvdaļas:

gūžas caurule (2),

rullīšu ķēde (4),

ribas (6) un (7),

krūšu kauls (8) un

ķēdes stiprinājumi (3) un daļēji arī (7) un (8).

1.2.4. Kakls (sk. 1. un 2. attēlu)

Kakls sastāv no septiņiem poliuretāna diskiem (9). Kakla stingruma pakāpi var regulēt ar ķēdes spriegotājierīci.

1.2.5. Galva (sk. 1. un 2. attēlu)

Galva (15) ir doba; poliuretāns ir stiprināts ar tērauda plāksni (17). Ķēdes spriegotājierīce, kas ļauj regulēt kaklu, sastāv no poliamīda bloka (10), cauruļveida starplikas (11) un spriegotājelementa (12) un (13). Galva var grozīties ap atlanta-ass locītavu, kas sastāv no regulētājelementa (14) un (18), starplikas (16) un poliamīda bloka (10).

1.2.6. Ceļa locītava (sk. 4. attēlu)

Apakšstilbs un augšstilbi ir savienoti ar cauruli (27) un spriegotājierīci (28).

1.2.7. Gūžas locītava (sk. 4. attēlu)

Augšstilbi un rumpis ir savienoti ar cauruli (23), berzes diskiem (24) un spriegotājierīci (25).

1.2.8. Poliuretāns

tips: PU 123 CH savienojums

cietība: 50 līdz 60 pēc Šora A skalas

1.2.9. Virsvalks

Manekenu ietērpj īpašā virsvalkā (sk. 1. tabulu).

2. KORIGĒŠANAS IERĪCES

2.1. Vispārīga informācija

Lai manekenu kalibrētu konkrētu vērtību un tā kopējās masas noteikšanai, masas sadalījumu koriģē, izmantojot sešus korekcijas atsvarus, kuri katrs sver 1 kg un kurus var pievienot gūžas locītavai. Sešus citus poliuretāna atsvarus, no kuriem katrs sver 1 kg, var pievienot rumpja mugurpusē.

3. SPILVENS

Starp manekena krūškurvi un virsvalku novieto spilvenu. Šis spilvens ir izgatavots no polietilēna putām, kas atbilst šādai specifikācijai:

cietība: 7 līdz 10 pēc Šora A skalas

biezums: 25 mm + 5

Tas ir nomaināms.

4. LOCĪTAVU REGULĒŠANA

4.1. Vispārīga informācija

Lai iegūtu reproducējamus rezultātus, visās locītavās nosaka un kontrolē berzi.

4.2. Ceļa locītava

Savelk ceļa locītavu.

Novieto augšstilbu un apakšstilbu vertikāli.

Apakšstilbu pagriež par 30°.

Pamazām atslābina spriegotājierīci (28), līdz apakšstilbs sava svara ietekmē sāk krist.

Spriegotājierīci bloķē šajā stāvoklī.

4.3. Gūžas locītava

Savelk gūžas locītavu.

Novieto augšstilbus horizontāli un rumpi vertikāli.

Rumpi griež uz priekšu, līdz tas izveido 60° leņķi ar augšstilbiem.

Pamazām atslābina spriegotājierīci, līdz rumpis sava svara ietekmē sāk krist.

Spriegotājierīci bloķē šajā stāvoklī.

4.4. Atlanta-ass locītava

Noregulē atlanta-ass locītavu tā, lai tā tik tikko spētu noturēt līdzsvaru virzienā uz priekšu un atpakaļ.

4.5. Kakls

Kaklu var regulēt ar ķēdes spriegotājierīci (13). Kad kakls ir noregulēts, spriegotājierīces augšgalu pārvieto par 4 līdz 6 cm, pieliekot tam horizontālu 10 daN lielu slodzi.

1. tabula

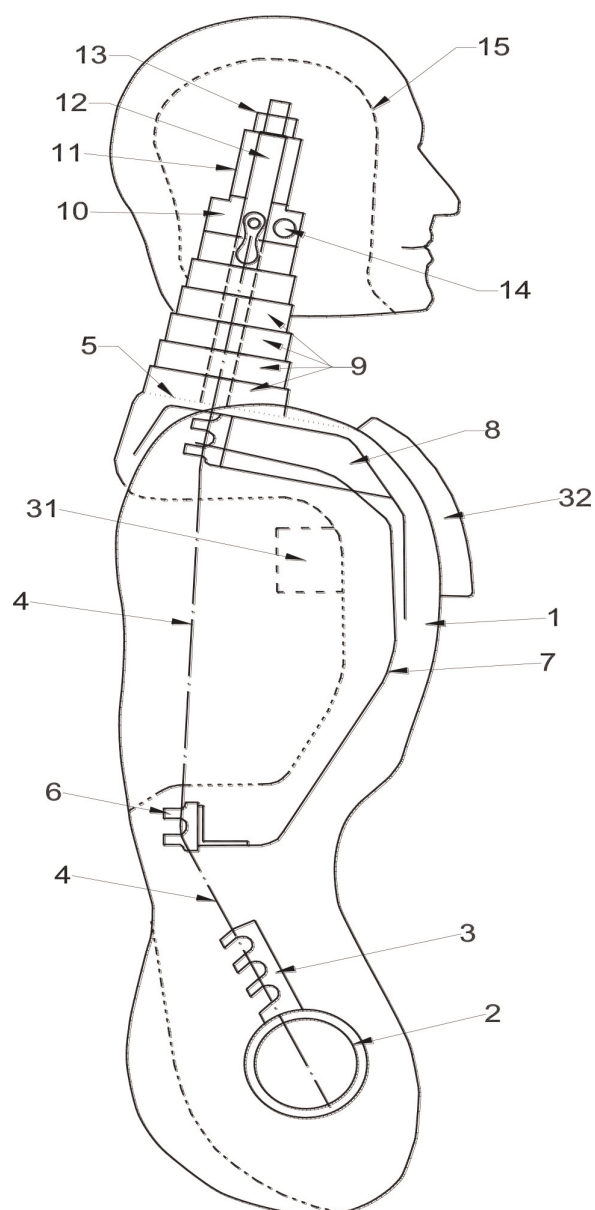
Atsauces numurs	Nosaukums	Materiāls	Izmēri
1	Ķermenis	Poliuretāns	–
2	Gūžas caurule	Tērauds	76 × 70 × 100 mm
3	Ķēdes stiprinājumi	Tērauds	25 × 10 × 70 mm
4	Rullīšu ķēde	Tērauds	3/4
5	Pleca plakne	Poliuretāns	–
6	Cilindriskais posms	Tērauds	30 × 30 × 3 × 250 mm
7	Ribas	Perforēta tērauda plāksne	400 × 85 × 1,5 mm
8	Krūšu kauls	Perforēta tērauda plāksne	250 × 90 × 1,5 mm
9	Diski (seši)	Poliuretāns	∅ 90 × 20 mm
			∅ 80 × 20 mm
			∅ 75 × 20 mm

Atsauces numurs	Nosaukums	Materiāls	Izmēri
			ø 70 × 20 mm
			ø 65 × 20 mm
			ø 60 × 20 mm
10	Bloks	Poliamīds	60 × 60 × 25 mm
11	Cauruļveida starplika	Tērauds	40 × 40 × 2 × 50 mm
12	Spriegošanas skrūve	Tērauds	M16 × 90 mm
13	Spriegošanas uzgrieznis	Tērauds	M16
14	Atlanta-ass locītavas spriegotājs	Tērauds	ø 12 × 130 mm (M12)
15	Galva	Poliuretāns	–
16	Cauruļveida starplika	Tērauds	ø 18 × 13 × 17 mm
17	Stiprinošā plāksne	Tērauds	30 × 3 × 500 mm
18	Spriegošanas uzgrieznis	Tērauds	M12 mm
19	Augšstilbi	Poliuretāns	–
20	Gūžas caurule	Tērauds	76 × 70 × 80 mm
21	Augšstilba stienis	Tērauds	30 × 30 × 440 mm
22	Ceļgala caurule	Tērauds	52 × 46 × 40 mm
23	Gūžas savienotājcaurule	Tērauds	70 × 64 × 250 mm
24	Berzes diski (četri)	Tērauds	160 × 75 × 1 mm
25	Spriegotājierīču komplekts	Tērauds	M12 × 320 mm + plāksnes un uzgriežņi
26	Ceļgala caurule	Tērauds	52 × 46 × 160 mm
27	Ceļgala savienotājcaurule	Tērauds	44 × 39 × 190 mm
28	Spriegošanas plāksne	Tērauds	ø 70 × 4 mm
29	Apakšstilba caurule	Tērauds	50 × 50 × 2 × 460 mm
30	Balstpaliktnis	Tērauds	100 × 170 × 3 mm
31	Rumpja korekcijas atsvari (seši)	Poliuretāns	Katra masa ir 1 kg
32	Spilvens	Polietilēna putas	350 × 250 × 25 mm
33	Virsvalks	Kokvilnas un poliamīda sloksnes	–
34	Gūžas locītavas korekcijas atsvari (seši)	Tērauds	Katra masa ir 1 kg

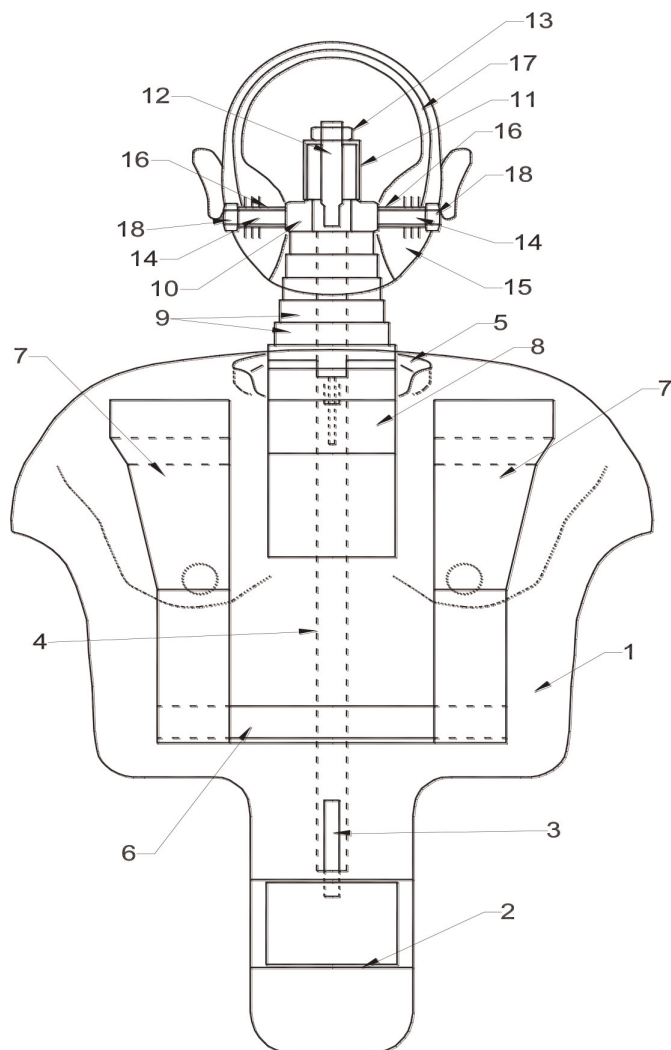
2. tabula

Manekena sastāvdaļas	Masa kilogramos
Galva un kakls	$4,6 \pm 0,3$
Rumpis un rokas	$40,3 \pm 1,0$
Augšstilbi	$16,2 \pm 0,5$
Apakšstilbs un pēda	$9,0 \pm 0,5$
Kopējā masa ar korekcijas atsvariem	$75,5 \pm 1,0$

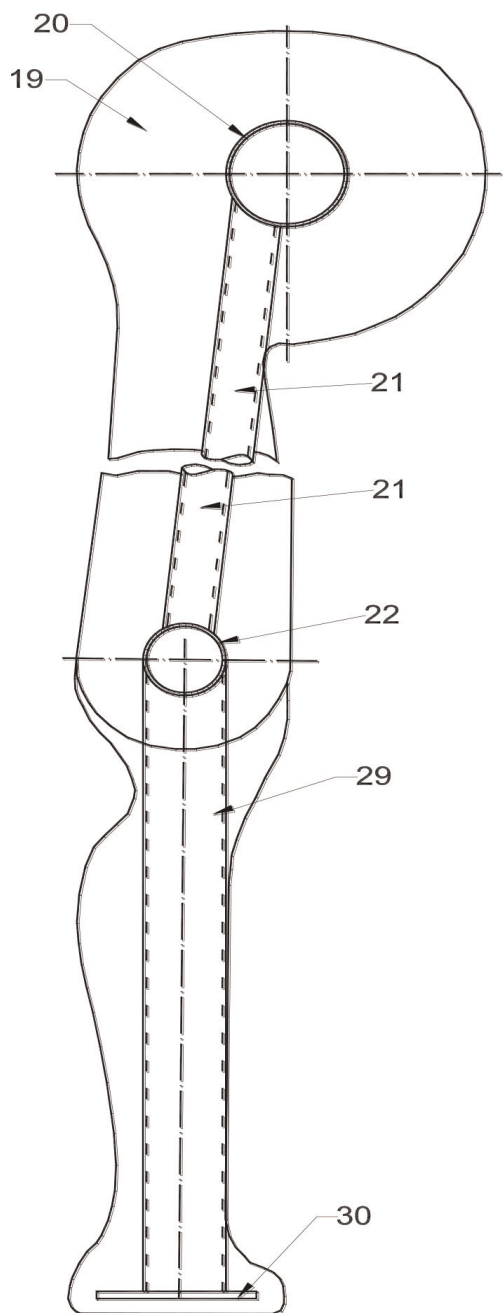
1. attēls

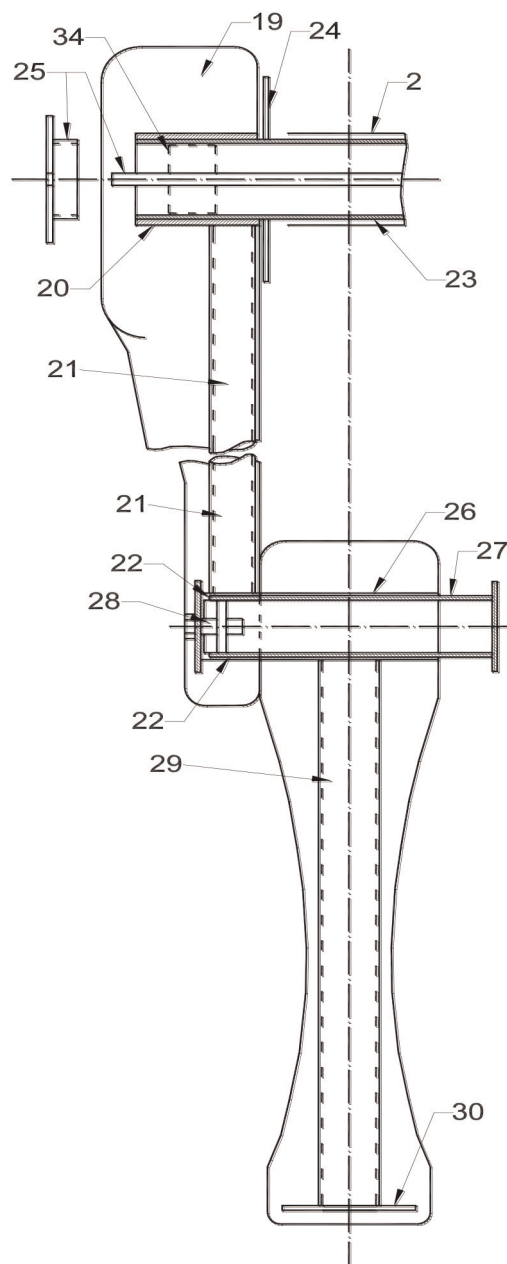
2. attēls

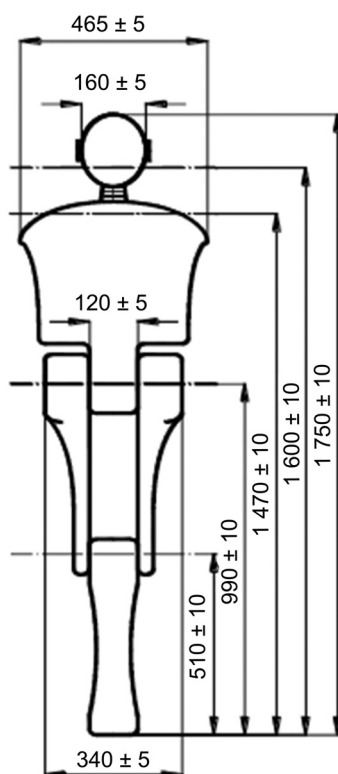
3. attēls

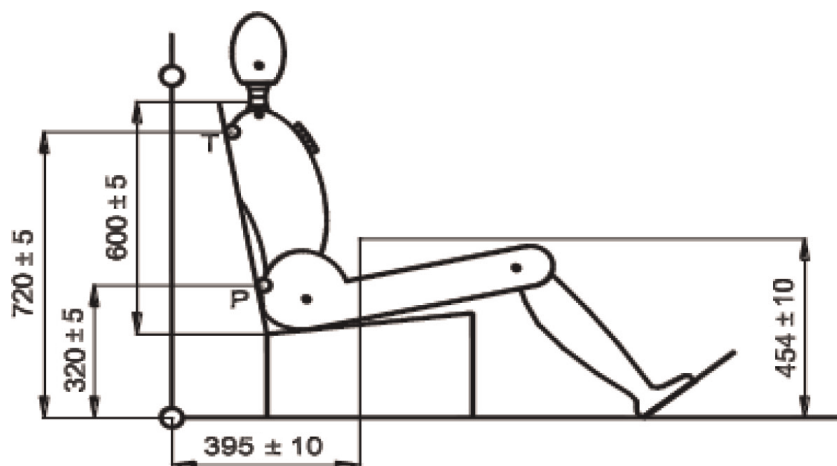
4. attēls

5. attēls

6. attēls

Visi izmēri milimetros

G = smagumcentrs

T = rumpja mērpunkts (atrodas manekena centra līnijas aizmugurē)

P = iegurņa mērpunkts (atrodas manekena centra līnijas aizmugurē)

Pārvietojuma mērijums P punktā neiever rotējošus komponentus ap gūžas asi un ap vertikālu asi.

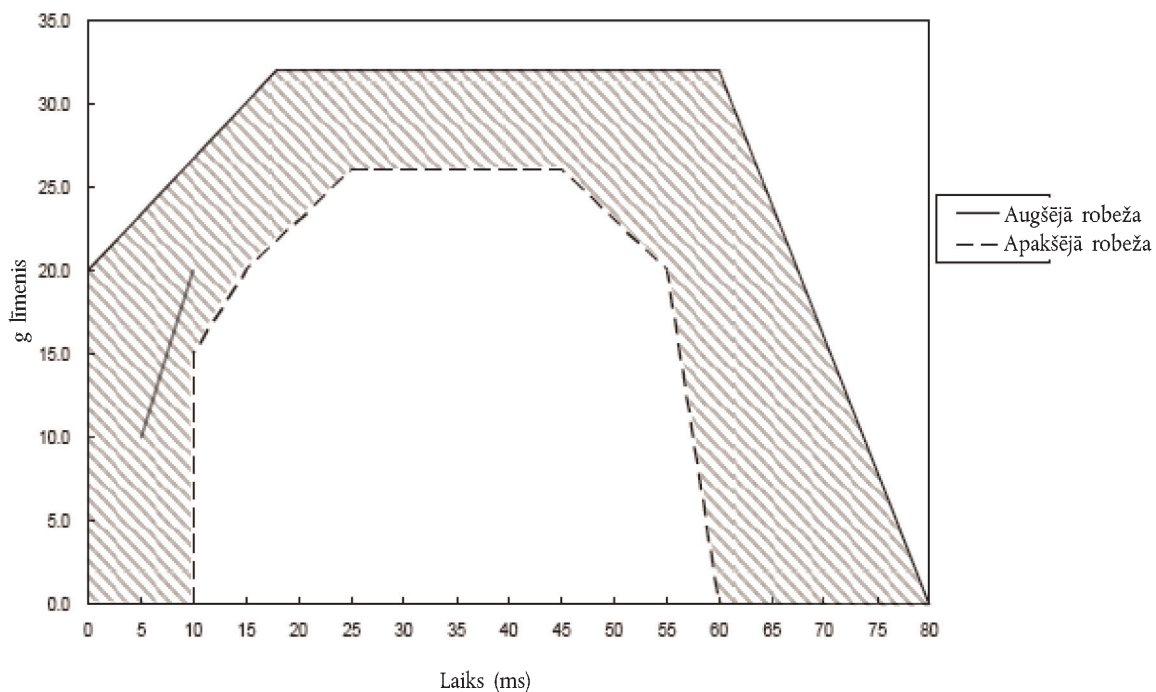
8. PIELIKUMS

RATIŅU PALĒNINĀJUMA VAI PAĀTRINĀJUMA LĪKNES KĀ LAIKA FUNKCIJAS APRAKSTS

Kalibrēšanas un mērīšanas procedūras vienmēr atbilst starptautiskajā standartā ISO 6487:2002 noteiktajām procedūrām; mērierīce atbilst datu kanāla specifikācijai ar kanāla frekvences klasi (CFC) 60.

Dažādo līkņu definēšana

Laiks (ms)	Paātrinājums (g) Koridora apakšējā robeža	Paātrinājums (g) Koridora augšējā robeža
0	—	20
10	0	—
10	15	—
15	20	—
18	—	32
25	26	—
45	26	—
55	20	—
60	0	32
80	—	0

Papildu segments (sk. 7.7.4.2. punktu) attiecas tikai uz paātrinājuma ratiņiem.

9. PIELIKUMS

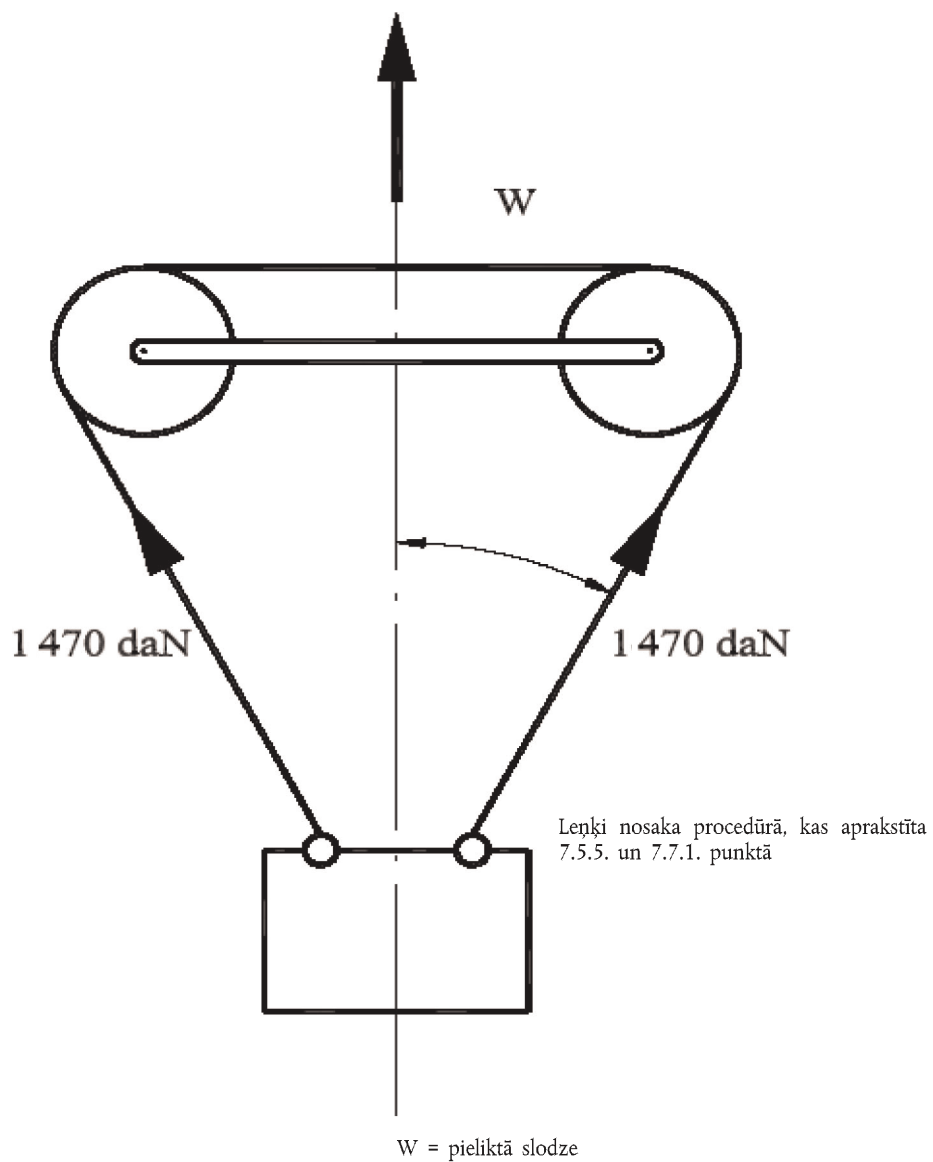
INSTRUKCIJAS

Visām drošības jostām pievieno instrukcijas, kurās sniedz šādus norādījumus tās valsts valodā vai valodās, kurās minētās drošības jostas laidis pārdošanā:

1. uzstādīšanas instrukcijas (nav vajadzīgas, ja transportlīdzekļa ražotājs uzstāda drošības jostas), kurās norāda, kāda veida transportlīdzekļiem konkrētais drošības jostas komplekts ir derīgs un kā tas pareizi uzstādāms, kā arī brīdina izsargāties no siksnu nolietojuma;
2. lietošanas instrukcijas (ja transportlīdzekļa ražotājs uzstāda drošības jostas, instrukcijas var iekļaut transportlīdzekļa lietotāja rokasgrāmatā), kurās ietvertas instrukcijas, kas vajadzīgas, lai lietotājs no konkrētās drošības jostas gūtu vislielāko iespējamo labumu. Minētajās instrukcijās ietver šādas norādes:
 - a) par to, cik svarīgi lietot drošības jostas komplektu visos braucienos;
 - b) par pareizu drošības jostas lietošanu, konkrēti:
 - i) vietu, kurā jāatrodas sprādzei;
 - ii) to ka drošības jostai ir cieši jāpieguļ lietotājam;
 - iii) siksnu pareizu novietojumu un vajadzību izvairīties no siksnu savērpšanās;
 - iv) to, ka drošības jostu vienlaikus drīkst izmantot tikai viena persona un ka drošības jostu nedrīkst aplikt bērnam, kurš sēž pasažierim klēpī;
 - c) sprādzes aizvēršanas un atvēršanas metodi;
 - d) drošības jostas noregulēšanas metodi;
 - e) drošības jostas komplektā iekļauta spriegotāja darbināšanas metodi un veidu, kā pārbaudīt, vai spriegotājs bloķējas;
 - f) ieteicamos veidus, kā tīrīt drošības jostu un attiecīgā gadījumā – kā to salikt pēc tīrīšanas;
 - g) vajadzību nomainīt drošības jostu pēc nopietna negadījuma vai tad, ja tai parādās nopietns nolietojums vai pēc griezumam, vai, ja drošības josta ir aprīkota ar vizuālu pārslodzes indikatoru, kad tas norāda drošības jostas nepietilpību turpmākai lietošanai, vai, ja drošības josta ir aprīkota ar priekšspriegotāju, kad minētā ierīce ir bijusi aktivizēta;
 - h) to, ka drošības jostu nedrīkst nekādi pārveidot vai mainīt, jo šādas izmaiņas to var padarīt neefektīvu; jo īpaši tad, ja drošības jostas konstrukcijas dēļ ir iespējams to izjaukt, sniedz norādījumus par to, kā josta pareizi saliekama;
 - i) to, ka drošības josta ir paredzēta transportlīdzeklī esošām personām ar pieauguša cilvēka ķermeņa uzbūvi;
 - j) jostas nostiprināšanu laikā, kad to nelieto.
3. Attiecībā uz drošības jostām, kas aprīkotas ar 4N veida spriegotājiem, uzstādīšanas instrukcijā un uz visiem iepakojumiem norādīts, ka šī drošības josta nav piemērota uzstādīšanai pasažieru pārvadāšanai paredzētos mehāniskajos transportlīdzekļos, kuros nav vairāk par deviņām vietām, ieskaitot vadītāja vietu.
4. Ražotājs/pieteikuma iesniedzējs nodrošina patērētājam uzstādīšanas prasības attiecībā uz visiem transportlīdzekļiem, kuros var izmantot kājstarpes siksnu komplektu. Četrpunktu drošības jostas ražotājs nosaka papildu pastiprināšanas elementu montāžas prasības kājstarpes siksnu stiprinājumiem un to uzstādīšanai visos transportlīdzekļos, kuros paredzēta uzstādīšana.

10. PIELIKUMS

KOPĒJĀS SPRĀDZES TESTS

11. PIELIKUMS

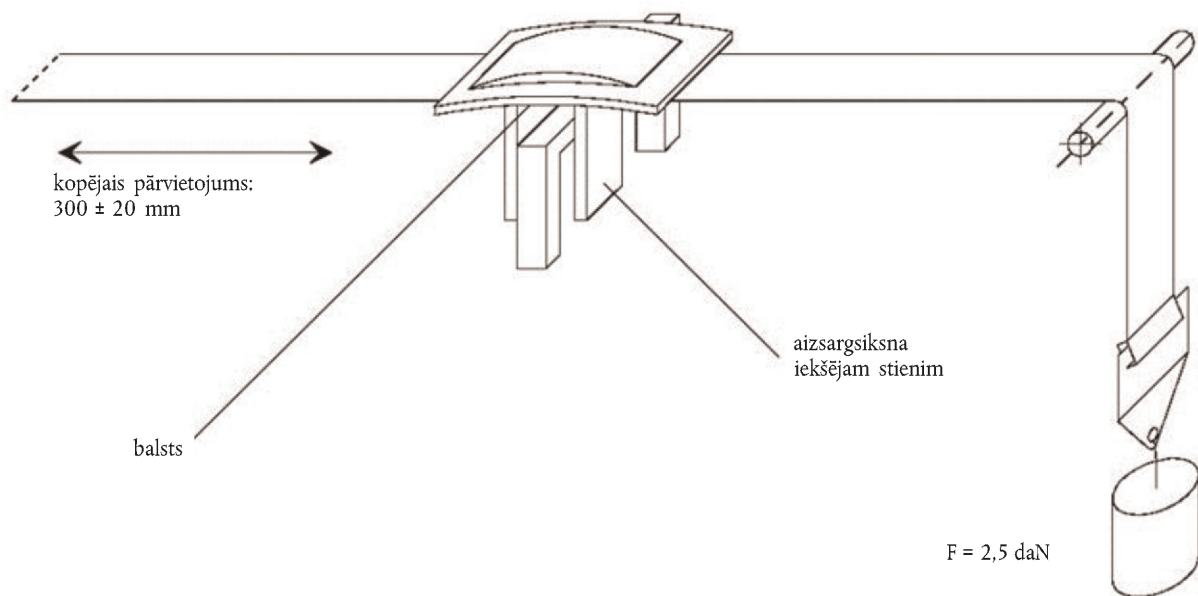
ABRAZĪVĀ NODILUMA UN MIKROSLĪDĒŠANAS TESTS

1. attēls

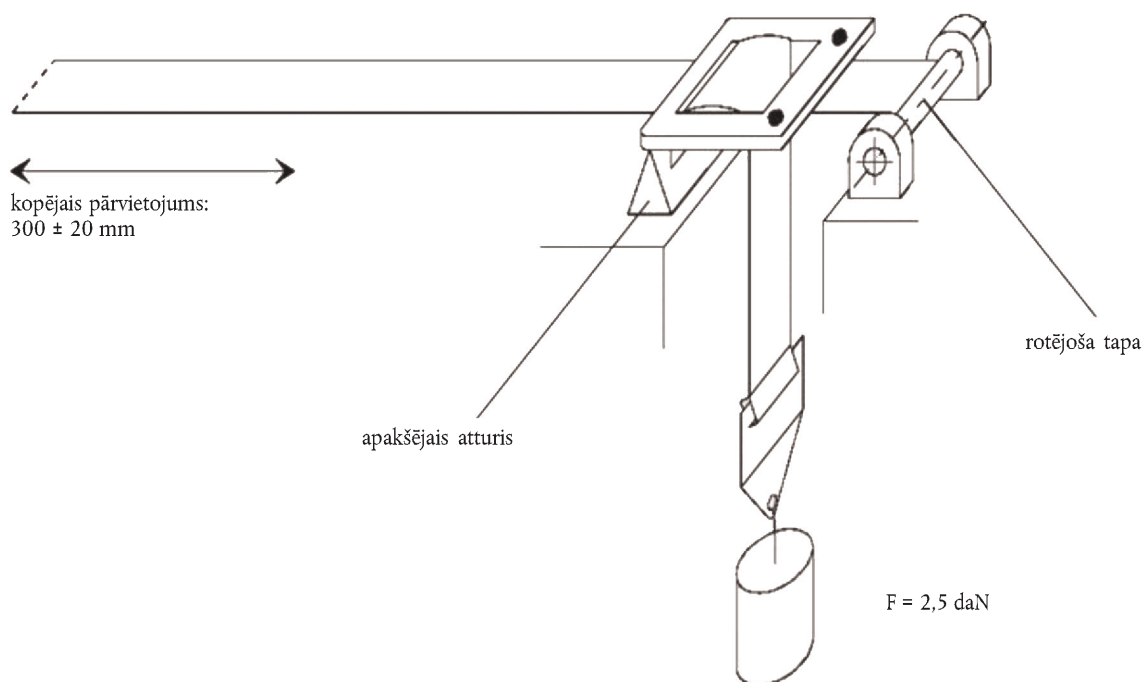
I veida procedūra

Testa iekārtu paraugi atbilstoši regulētājierīces tipam

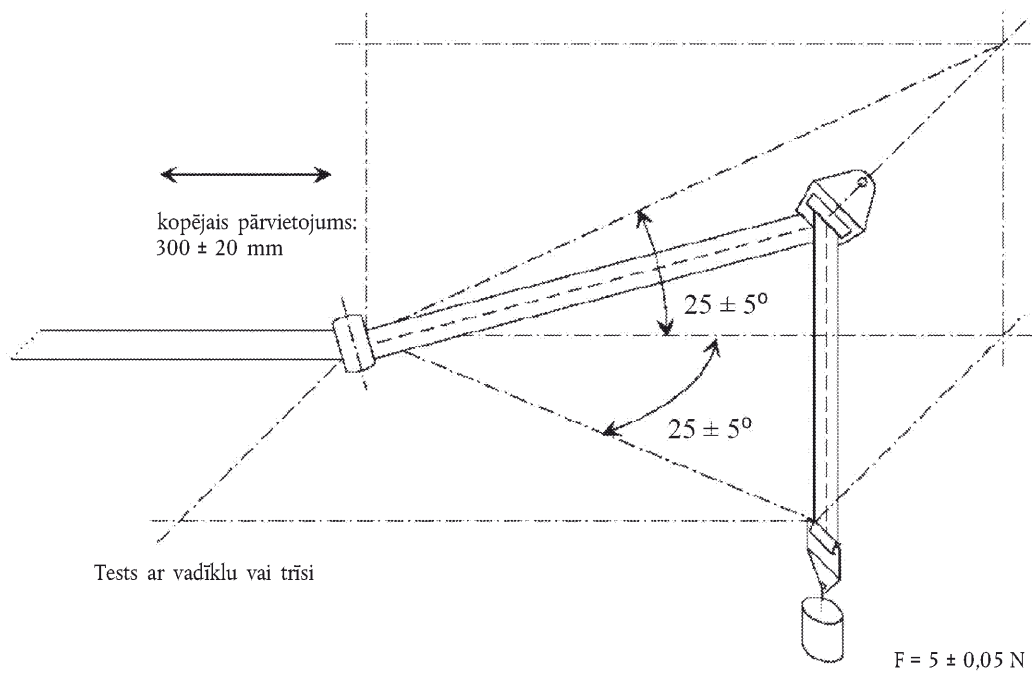
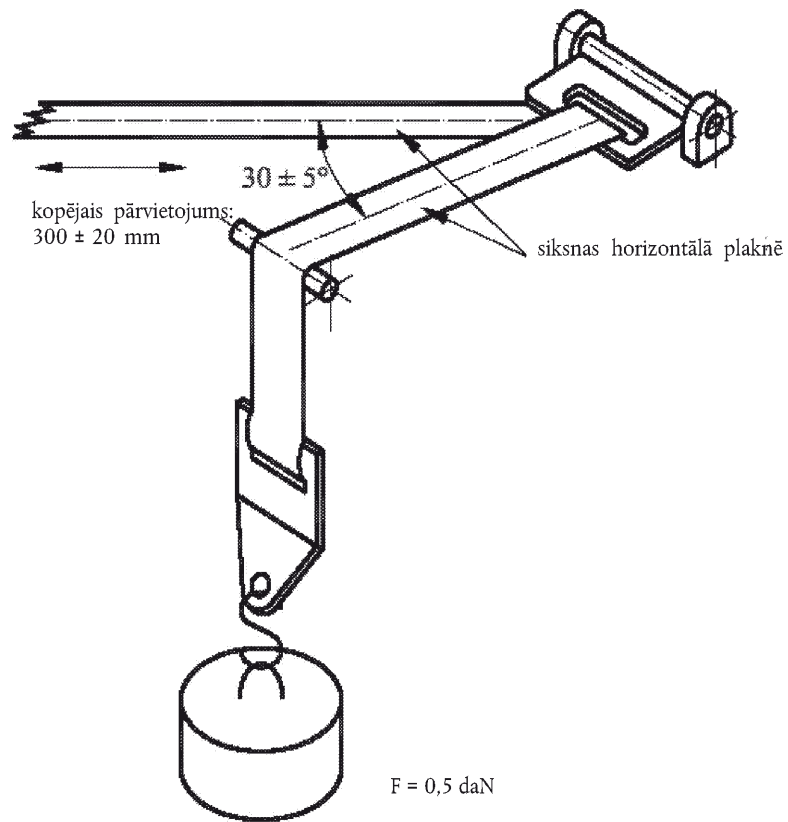
PARAUGS A

PARAUGS B

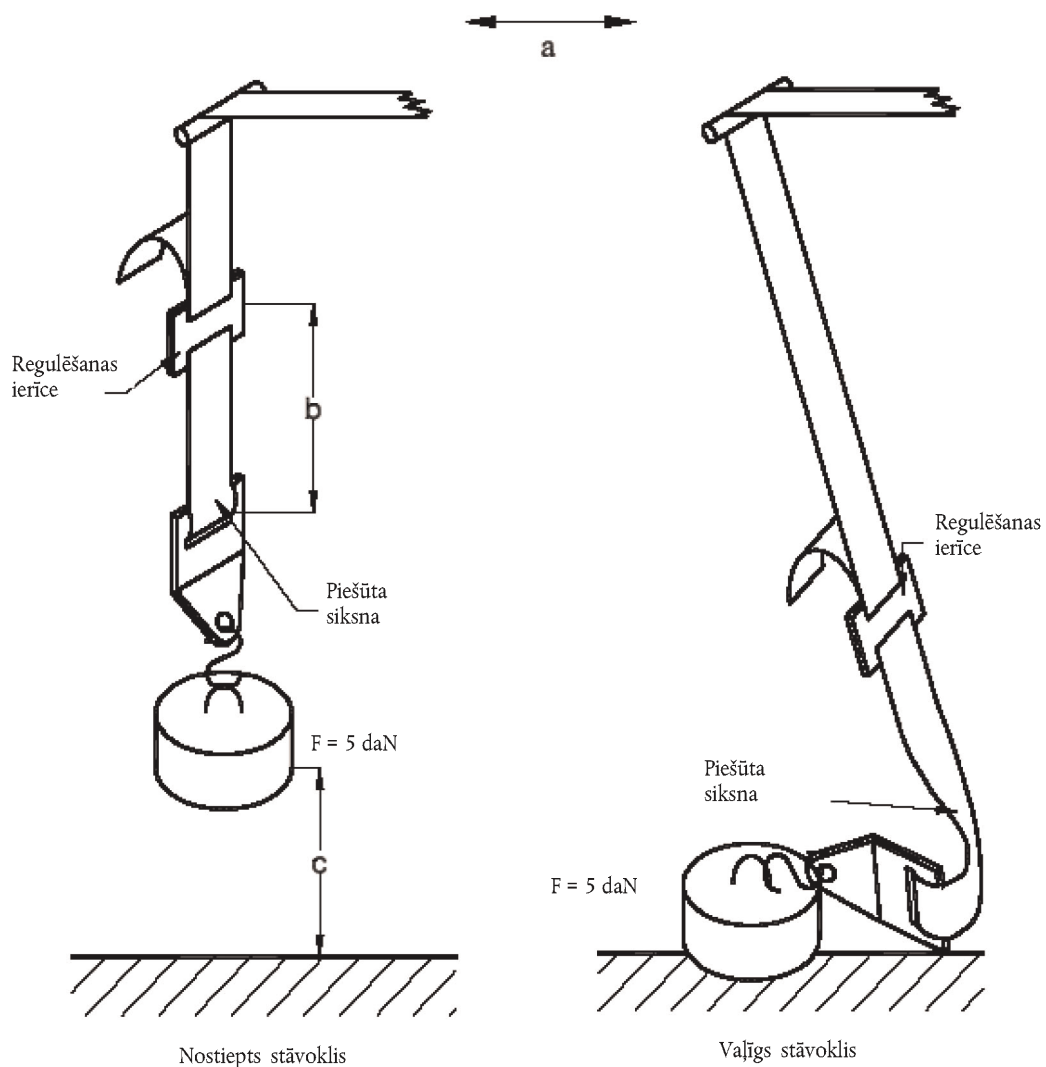
2. attēls
2. veida procedūra

Visi izmēri milimetros

3. attēls

3. veida procedūra un mikroslidēšanas tests

Kopējais pārvietojums: 300 ± 20 mm

5 daN lielo slodzi uz testēšanas ierīces virza vertikāli tā, lai izvairītos no sloga šūpošanās un siksnas savērpšanās. Stiprināšanas ierīci piestiprina 5 daN lielai slodzei tādā pašā veidā kā transportlīdzeklī.

12. PIELIKUMS

KOROZIJAS TESTS

1. TESTA IEKĀRTA

- 1.1. Testa iekārta sastāv no miglas kameras, sāls šķīduma tvertnes, atbilstīgi kondicionēta saspiesta gaisa padeves iekārtas, vienas vai vairākām smidzināšanas sprauslām, paraugu statīviem, kameras apsildes ierīces un nepieciešamajām vadības ierīcēm. Iekārtas izmērs un uzbūves īpatnības var atšķirties ar nosacījumu, ka tiek nodrošināti testam vajadzīgie apstākļi.
- 1.2. Ir svarīgi nodrošināt, lai šķīduma pilieni, kas uzkrājas pie kameras griestiem vai tās vāka, nekristu uz testa paraugiem.
- 1.3. Šķīduma pilieni, kas nokrīt no testa paraugiem, nenonāk atpakaļ tvertnē un netiek atkal izsmidzināti.
- 1.4. Iekārta nav konstruēta no materiāliem, kuri ietekmē miglas korodējošo iedarbību.

2. TESTA PARAUGU ATRAŠANĀS VIETA MIGLAS KAMERĀ

- 2.1. Paraugus, izņemot spriegotājus, atbalsta vai iekar 15° līdz 30° slīpumā pret vertikāli un, vēlams, paralēli galvenajam virzienam, kādā horizontālā miglas plūsma šķērso kameru, ņemot vērā, kura ir galvenā testējamā virsma.
- 2.2. Spriegotājus atbalsta vai iekar tā, lai siksnas uztīšanai paredzēto tītavu asis būtu perpendikulāras galvenajam virzienam, kādā horizontālā miglas plūsma šķērso kameru. Arī atvere, kas spriegotajā paredzēta siksnai, ir vērsta šajā galvenajā virzienā.
- 2.3. Paraugus novieto tā, lai migla varētu brīvi nosēsties uz visiem paraugiem.
- 2.4. Paraugus novieto tā, lai nepieļautu sāls šķīduma nopilešanu no viena parauga uz citu.

3. SĀLS ŠĶĪDUMS

- 3.1. Sāls šķīdumu sagatavo, 5 ± 1 nātrija hlorīda masas daļas izšķīdinot 95. daļās destilēta ūdens. Sāls ir nātrija hlorīds, kurā praktiski nav niķeļa un vara piemaisījumu un kurš sausā stāvoklī satur ne vairāk kā 0,1 % nātrija jodīda un ne vairāk kā 0,3 % kopējo piemaisījumu.
- 3.2. Šķīdums ir tāds, lai pēc izsmidzināšanas 35 °C temperatūrā savāktā šķīduma pH līmenis būtu no 6,5 līdz 7,2.

4. GAISA PADEVE

Saspiestais gaiss, ar kuru caur sprauslu vai sprauslām izsmidzina sāls šķīdumu, nesatur eļļu un netīrumus, un tā spiediens ir no 70 kN/m² līdz 170 kN/m².

5. APSTĀKĻI MIGLAS KAMERĀ

- 5.1. Miglas kameras iedarbības zonā uztur 35 ± 5 °C temperatūru. Lai savāktu šķīduma pilienus no testa paraugiem vai no citiem avotiem, iedarbības zonā novieto vismaz divus tīrus miglas pilienus savācējus. Savācējus novieto blakus testa paraugiem: vienu cik iespējams tuvu, bet otru – pēc iespējas tālāk no visām sprauslām. Migla ir tāda, lai uz katriem 80 cm² horizontālā savākšanas laukuma katrā savācējā nonāktu vidēji 1,0 līdz 2,0 ml šķīduma stundā, mērot vidējo vērtību vismaz 16 stundu ilgā laikposmā.
- 5.2. Sprauslu vai sprauslas vērš vai ieregulē tā, lai izsmidzinātais šķīdums testa paraugus neskartu tieši

14. PIELIKUMS

RAŽOŠANAS ATBILSTĪBAS KONTROLE

1. TESTI

Jāpierāda, ka drošības jostas atbilst prasībām, kas ir turpmāk minēto testu pamatā.
- 1.1. Bloķēšanas robežas un izturīguma verifikācija spriegotājiem ar avārijas bloķēšanu

Atbilstīgi šo noteikumu 7.6.2. punktam visnelabvēlīgākajā virzienā pēc vajadzības pēc tam, kad izdarīta izturības testēšana, kas noteikta 7.2., 7.6.1. un 7.6.3. punktā, kā prasība šo noteikumu 6.2.5.3.5. punktā.
- 1.2. Izturīguma verifikācija spriegotājiem ar automātisko bloķēšanu

Atbilstīgi šo noteikumu 7.6.1. punktam, kā arī 7.2. un 7.6.3. punktā paredzētajiem testiem, kā prasība šo noteikumu 6.2.5.2.3. punktā.
- 1.3. Siksnu stiprības tests pēc kondicionēšanas

Atbilstīgi šo noteikumu 7.4.2. punktā aprakstītajai procedūrai, ko veic pēc kondicionēšanas atbilstīgi šo noteikumu 7.4.1.1.–7.4.1.5. punkta prasībām.
- 1.3.1. Siksnu stiprības tests pēc abrazīvās apstrādes

Atbilstīgi šo noteikumu 7.4.2. punktā aprakstītajai procedūrai, ko veic pēc kondicionēšanas atbilstīgi šo noteikumu 7.4.1.6. punkta prasībām.
- 1.4. Mikroslīdēšanas tests

Atbilstīgi šo noteikumu 7.3. punktā noteiktajai procedūrai.
- 1.5. Cieto daļu tests

Atbilstīgi šo noteikumu 7.5. punktā noteiktajai procedūrai.
- 1.6. Drošības jostas vai ierobežotājsistēmas ekspluatācijas īpašību verifikācija dinamiskajā testā.
 - 1.6.1. Testi ar kondicionēšanu
 - 1.6.1.1. Drošības jostas vai ierobežotājsistēmas, kas aprīkotas ar spriegotāju ar avārijas bloķēšanu: atbilstīgi šo noteikumu 7.7. un 7.8. punktam, izmantojot drošības jostu, kurai iepriekš izdarīti 45 000 spriegotāja nolietojuma testa cikli, kas paredzēti šo noteikumu 7.6.1. punktā, un testi, kuri definēti šo noteikumu 6.2.2.4., 7.2. un 7.6.3. punktā.
 - 1.6.1.2. Drošības jostas vai ierobežotājsistēmas, kas aprīkotas ar spriegotāju ar automātisko bloķēšanu: atbilstīgi šo noteikumu 7.7. un 7.8. punktam, izmantojot drošības jostu, kurai iepriekš izdarīti 10 000 spriegotāja nolietojuma testa cikli, kas paredzēti 7.6.1. punktā, un arī testi, kuri paredzēti šo noteikumu 6.2.2.4., 7.2. un 7.6.3. punktā.
 - 1.6.1.3. Statiskas drošības jostas: atbilstīgi šo noteikumu 7.7. un 7.8. punktam, izmantojot drošības jostu, kurai iepriekš izdarīts šo noteikumu 6.2.2.4. un 7.2. punktā paredzētais tests.
 - 1.6.2. Tests bez kondicionēšanas

Atbilstīgi šo noteikumu 7.7. un 7.8. punktam.
2. TESTU BIEŽUMS UN REZULTĀTI
 - 2.1. Šā pielikuma 1.1. līdz 1.5. punktā paredzētās testēšanas biežums pamatojas uz statistisku kontroli un izlases veidā izraudzītiem paraugiem atbilstīgi vienai no parastajām kvalitātes nodrošināšanas procedūrām.

- 2.1.1. Turklāt spriegotājiem ar avārijas bloķēšanu visus komplektus pārbauda:
- 2.1.1.1. atbilstīgi šo noteikumu 7.6.2.1. un 7.6.2.2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem visnelabvēlīgākajā virzienā, kas norādīts 7.6.2.1.2. punktā. Testa rezultāti atbilst šīs regulas 6.2.5.3.1.1. un 6.2.5.3.3. punkta prasībām,
- 2.1.1.2. vai arī atbilstīgi šo noteikumu 7.6.2.3. punktā izklāstītajiem nosacījumiem visnelabvēlīgākajā virzienā. Tomēr savēršanas ātrums var pārsniegt paredzēto ātrumu tiktāl, cik tas neietekmē testa rezultātus. Testa rezultāti atbilst šo noteikumu 6.2.5.3.1.4. punkta prasībām.
- 2.2. Attiecībā uz dinamiskā testa atbilstības pārbaudi atbilstīgi šā pielikuma 1.6. punktam to veic, ievērojot turpmāk minēto minimālo biežumu.
- 2.2.1. Testi ar kondicionēšanu
- 2.2.1.1. Drošības jostām, kas aprīkotas ar spriegotāju ar avārijas bloķēšanu,
- ja vienā dienā saražotā produkcija pārsniedz 1 000 drošības jostu: vienai no 100 000 saražotajām drošības jostām ne retāk kā vienreiz divās nedēļās,
- ja vienā dienā saražotā produkcija nepārsniedz 1 000 drošības jostu: vienai no 10 000 saražotajām drošības jostām ne retāk kā vienreiz gadā katram bloķēšanas mehānisma veidam ⁽¹⁾,
- izdara šā pielikuma 1.6.1.1. punktā paredzēto testu.
- 2.2.1.2. Attiecībā uz drošības jostām, kas aprīkotas ar spriegotāju ar automātisko bloķēšanu, un statistiskajām drošības jostām:
- ja vienā dienā saražotā produkcija pārsniedz 1 000 drošības jostu: vienai no 100 000 saražotajām drošības jostām ne retāk kā vienreiz divās nedēļās,
- ja vienā dienā saražotā produkcija nepārsniedz 1 000 drošības jostu: vienai no 10 000 saražotajām drošības jostām ne retāk kā vienreiz gadā,
- izdara attiecīgi šā pielikuma 1.6.1.2. vai 1.6.1.3. punktā paredzēto testu.
- 2.2.2. Testi bez kondicionēšanas
- 2.2.2.1. Drošības jostām, kas aprīkotas ar spriegotāju ar avārijas bloķēšanu, iepriekš 1.6.2. punktā paredzēto testu izdara šādam paraugu skaitam:
- 2.2.2.1.1. ja produkcija ir vismaz 5 000 drošības jostas dienā, divām drošības jostām no katrām 25 000 saražotajām ne retāk kā vienu reizi dienā katram bloķēšanas mehānisma veidam;
- 2.2.2.1.2. ja produkcija ir mazāka nekā 5 000 drošības jostas dienā, vienai drošības jostai no katrām 5 000 saražotajām ne retāk vienreiz gadā no katram bloķēšanas mehānisma veidam.
- 2.2.2.2. Drošības jostām, kuras aprīkotas ar spriegotāju ar automātisko bloķēšanu, un statistiskajām drošības jostām iepriekš 1.6.2. punktā paredzēto testu izdara šādam paraugu skaitam:
- 2.2.2.2.1. ja produkcija ir vismaz 5 000 drošības jostas dienā, divām drošības jostām no katrām 25 000 saražotajām ne retāk kā vienu reizi dienā katram apstiprinātajam tipam;

(¹) Šajā pielikumā "bloķēšanas mehānisma veids" ir visi spriegotāji ar avārijas bloķēšanu, kuru mehānismi atšķiras tikai ar devēju slīpuma leņķi(-iem) attiecībā pret transportlīdzekļa atskaites ass sistēmu.

2.2.2.2.2. ja produkcija ir mazāka nekā 5 000 drošības jostas dienā, vienai drošības jostai no katrām 5 000 saražotajām ne retāk kā vienreiz gadā katram apstiprinātajam tipam.

2.2.3. Rezultāti

Testa rezultāti atbilst šo noteikumu 6.4.1.3.1. punktā noteiktajām prasībām.

Attiecībā uz šo noteikumu 6.4.1.3.2. punktu (vai attiecīgā gadījumā 6.4.1.4. punktu) manekena pārvietojumu uz priekšu var kontrolēt testā, ko izdara ar kondicionēšanu atbilstīgi šā pielikuma 1.6.1. punktam ar vienkāršotu pielāgotu metodi.

2.2.3.1. Attiecībā uz apstiprinājumu atbilstīgi šo noteikumu 6.4.1.3.3. punktam un šā pielikuma 1.6.1. punktam nosaka tikai to, ka neviena drošības jostas daļa neizjūk un neatdalās un ka krūškurvja atskaites punktā pie 300 mm pārvietojuma nav pārsniegts ātrums 24 km/h.

2.3. Ja testa paraugs neiztur kādu konkrētu testu, kas tam izdarāms, vismaz trim citiem paraugiem izdara papildu testu attiecībā uz atbilstību tām pašām prasībām. Attiecībā uz dinamiskajiem testiem, ja viens no šiem paraugiem to neiztur, apstiprinājuma turētājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis paziņo par to tipa apstiprināšanas iestādei, kura ir piešķīrusi tipa apstiprinājumu, norādot pasākumus, kas veikti, lai atjaunotu ražošanas atbilstību.

15. PIELIKUMS

H PUNKTA UN RUMPJA FAKTISKĀ LEŅĀA NOTEIKŠANAS PROCEDŪRA MEHĀNISKO TRANSPORTLĪDZEKĻU SĒDVIETĀM ⁽¹⁾

1. papildinājums - Telpiskās H punkta ierīces apraksts ⁽¹⁾
2. papildinājums - Telpiskā atskaites sistēma ⁽¹⁾
3. papildinājums - Atskaites dati par sēdvietām ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Procedūra ir aprakstīta Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3.) 1. pielikumā un tā 1., 2. un 3. papildinājumā (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.3): www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

16. PIELIKUMS

DROŠĪBAS JOSTAS UZSTĀDĪŠANA, NORĀDOT DROŠĪBAS JOSTAS UN SPRIEGOTĀJA TIPU

Obligātās prasības attiecībā uz drošības jostām un spriegotājiem						
Transportlīdzekļa kategorija	Uz priekšu vērstas sēdvietas				Uz aizmuguri vērstas sēdvietas	Uz sānu vērstas sēdvietas
	Sānu sēdvietas		Centra sēdvietas			
	Priekšējā	Citas	Priekšējā	Citas		
M ₁	Ar4m	Ar4m	Ar4m	Ar4m	B, Br3, Br4m	—
M ₂ < 3,5 t	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm	Br3, Br4m, Br4Nm	—
M ₂ > 3,5 t	Br3, Br4m, Br4Nm, vai Ar4m Ar4Nm •	Br3, Br4m, Br4Nm, vai Ar4m Ar4Nm •	Br3, Br4m, Br4Nm vai Ar4m Ar4Nm •	Br3, Br4m, Br4Nm vai Ar4m Ar4Nm •	Br3, Br4m, Br4Nm	—
M ₃	Sk. 8.1.7. punktu par noteikumiem, kad ir atļauta klēpja drošības josta	Sk. 8.1.7. punktu par noteikumiem, kad ir atļauta klēpja drošības josta	Sk. 8.1.7. punktu par noteikumiem, kad ir atļauta klēpja drošības josta	Sk. 8.1.7. punktu par noteikumiem, kad ir atļauta klēpja drošības josta		B, Br3, Br4m, Br4Nm
N ₁	Ar4m, Ar4Nm	Ar4m, Ar4Nm, Br4m, Br4Nm Ø	B, Br3, Br4m, Br4Nm vai A, Ar4m, Ar4Nm* ⁽¹⁾	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm	—
		8.1.2.1. punkts – klēpja drošības josta atļauta, ja sēdvietā ir starp ejām	8.1.6. punkts – klēpja drošības josta atļauta, ja priekšējais stikls nav atskaites zonā			—
N ₂	Br3, Br4m, Br4Nm vai Ar4m, Ar4Nm*	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm, vai A, Ar4m, Ar4Nm*	B, Br3, Br4m, Br4Nm	B, Br3, Br4m, Br4Nm	—
N ₃	8.1.6. punkts – klēpja drošības josta atļauta, ja priekšējais stikls nav atskaites zonā, un vadītāja sēdvietā		8.1.6. punkts – klēpja drošības josta atļauta, ja priekšējais stikls nav atskaites zonā			—

A: trīspunktu (klēpja un diagonāla) josta	B: divpunktu (klēpja) josta	r: spriegotājs	m: spriegotājs ar avārijas bloķēšanu un daudzkāšo jutību
3: spriegotājs ar automātisku bloķēšanu	4: spriegotājs ar avārijas bloķēšanu	N: paaugstināts reakcijas sliekšnis	(sk. Noteikumus Nr. 16, 2.14.3. un 2.14.5. punktu)
*: attiecas uz šo noteikumu 8.1.6. punktu ^(?)	Ø: attiecas uz šo noteikumu 8.1.2.1. punktu	•: attiecas uz šo noteikumu 8.1.7. punktu ^(?)	

⁽¹⁾ Kļūdas labojums 04. grozījumu sērijas 12. papildinājumā, piemēro ab initio.

⁽²⁾ Kļūdas labojums 4. redakcijā, piemēro ab initio.

Piezīme. Visos gadījumos A vai B veida drošības jostas vietā var uzstādīt jebkuras S veida drošības jostas, ja izmanto stiprinājumus, kas atbilst Noteikumiem Nr. 14.

Ja četrpunktu drošības josta ir apstiprināta kā S veida drošības josta atbilstīgi šiem noteikumiem, izmantojot klēpja drošības jostas siksnas, ražotājs/pieteikuma iesniedzējs var nodrošināt plecu drošības jostas siksnas un, iespējams, vienu vai vairākus spriegotājus, vienu vai divas papildu kājstarpes siksnas, ieskaitot to fiksatorus to stiprinājumiem. Šiem papildu stiprinājumiem nav jābūt atbilstīgiem Noteikumu Nr. 14 prasībām (Kļūdas labojums 04. grozījumu sērijas 14. papildinājumam, piemēro *ab initio*).

17. PIELIKUMS

Prasības attiecībā uz pieaugušu pasažieru drošības jostu un ierobežotājsistēmu uzstādīšanu mehānisko transportlīdzekļu sēdekļos, kas vērsti uz priekšu, un attiecībā uz ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu un i-size bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanu

1. SAVIETOJAMĪBA AR BĒRNA IEROBEŽOTĀJSISTĒMĀM

- 1.1. Transportlīdzekļa ražotājs transportlīdzekļa rokasgrāmatā ietver ieteikumus par katras pasažieru sēdvietas piemērotību līdz 12 gadus vecu (vai līdz 1,5 m garu) bērnu pārvadāšanai vai bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanai. Šo informāciju sniedz tās valsts valodā vai vismaz vienā no valsts valodām, kurā transportlīdzekli piedāvā pārdošanai.

Par katru uz priekšu vērstu pasažieru sēdvietu un katru ISOFIX stiprinājumu vietu transportlīdzeklī ražotājs vai nu:

- a) norāda, ka sēdvietā ir piemērota "universālās" kategorijas bērna ierobežotājsistēmām (sk. 1.2. punktu);
- b) norāda, vai ISOFIX stiprinājumu vieta ir piemērota universālām ISOFIX bērna ierobežotājsistēmām (sk. 1.2. punktu);
- c) sniedz "daļēji universālās", "ierobežotās" vai "transportlīdzeklim raksturīgās" kategorijas bērna ierobežotājsistēmu sarakstu, kuras ir piemērotas tā transportlīdzekļa sēdvietai, norādot masas grupu(-as), kam ierobežotājsistēmas paredzētas;
- d) sniedz "daļēji universālās", "ierobežotās" vai "transportlīdzeklim raksturīgās" kategorijas ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu sarakstu, kuras ir piemērotas attiecīgā transportlīdzekļa ISOFIX stiprinājumu vietām, norādot masas grupu(-as) un ISOFIX izmēru klasi, kam paredzētas ISOFIX bērna ierobežotājsistēmas;
- e) nodrošina iebūvētu bērna ierobežotājsistēmu, norādot masas grupu(-as), kam ierobežotājsistēma paredzēta, un attiecīgo(-ās) konfigurāciju(-as);
- f) nodrošina jebkuru a), b), c), d) un e) kombināciju;
- g) norāda masas grupu(-as) bērniem, ko nedrīkst pārvadāt attiecīgajā sēdvietā.

Transportlīdzekļa ražotājs rokasgrāmatā norāda katru sēdvietu, kura ir piemērota i-Size bērna ierobežotājsistēmai (sk. 1.3. punktu turpmāk).

Ja sēdvietā ir piemērota tikai lietošanai ar bērna ierobežotājsistēmām, kas vērstas uz priekšu, to norāda.

Tabula šai informācijai piemērotā formātā dota šā pielikuma 3. papildinājumā.

- 1.2. Universālas kategorijas bērna ierobežotājsistēma vai ISOFIX bērna ierobežotājsistēma ir tāda bērna ierobežotājsistēma, kas apstiprināta kā "universālās" kategorijas bērna ierobežotājsistēma saskaņā ar Noteikumu Nr. 44 03. grozījumu sērijas 5. papildinājumu. Sēdvietas, vai ISOFIX stiprinājumu vietas, ko transportlīdzekļa ražotājs ir norādījis kā piemērotas bērna ierobežotājsistēmu vai ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanai, atbilst šā pielikuma 1. vai 2. papildinājuma prasībām. Vajadzības gadījumā visus ierobežojumus attiecībā uz vienlaicīgu tādu stiprinājumu vietu izmantošanu, kas atrodas ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu tuvumā un/vai starp ISOFIX stiprinājumu vietām un pieaugušo sēdvietām, norāda šā pielikuma 3. papildinājuma 2. tabulā.
- 1.3. i-Size bērna ierobežotājsistēma ir bērna ierobežotājsistēma, kas apstiprināta Noteikumu Nr. 129 i-Size kategorijā. Sēdvietas, ko transportlīdzekļa ražotājs ir norādījis kā piemērotas i-Size bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanai, atbilst šā pielikuma 2. papildinājuma prasībām. Vajadzības gadījumā visus ierobežojumus attiecībā uz vienlaicīgu tādu stiprinājumu vietu izmantošanu, kas atrodas ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu vai i-Size bērna ierobežotājsistēmu tuvumā un/vai starp ISOFIX stiprinājumu vietām, i-Size stiprinājumu vietām un pieaugušo sēdvietām, norāda šā pielikuma 3. papildinājuma 2. tabulā.

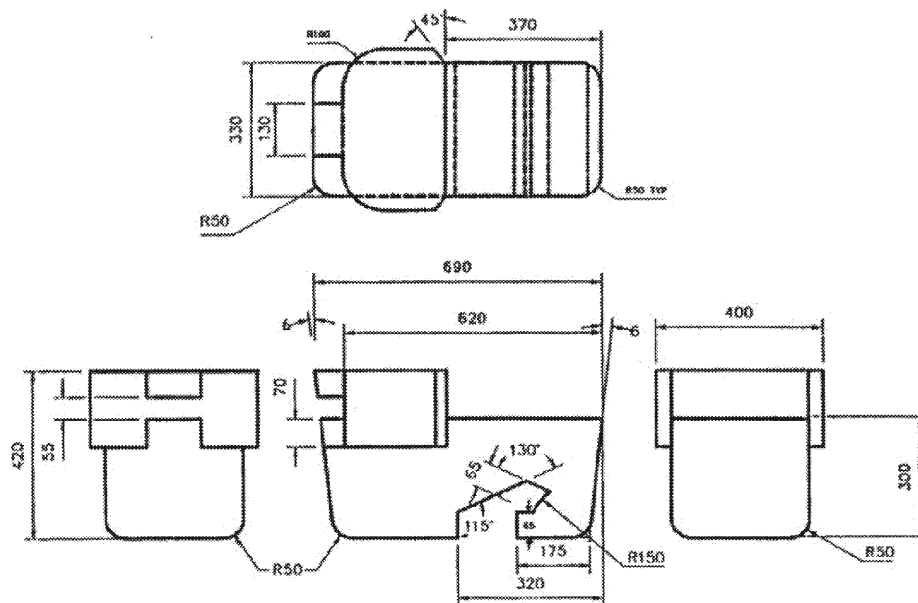
1. papildinājums

Noteikumi par “universālās” kategorijas bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanu kopā ar transportlīdzekļa drošības jostu aprīkojumu

1. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI
 - 1.1. Lai noteiktu, vai sēdvietā ir piemērota “universālās” kategorijas bērna ierobežotājsistēmas uzstādīšanai, izmanto šā papildinājuma testa procedūru un prasības.
 - 1.2. Testus var izdarīt transportlīdzeklī vai transportlīdzekļa daļas paraugā.
2. TESTA PROCEDŪRA
 - 2.1. Sēdekli noregulē pozīcijā, kas ir vistālāk uz aizmuguri un viszemāk.
 - 2.2. Sēdekļa atzveltnes leņķi noregulē ražotāja paredzētajā pozīcijā. Ja nav norādījumu, tad izmanto 25° leņķi no atzveltnes vertikālās pozīcijas vai pozīcijas, kas ir vistuvākā fiksētā pozīcija.
 - 2.3. Pleca stiprinājumu noregulē viszemākajā pozīcijā.
 - 2.4. Uz sēdekļa atzveltnes un spilvena novieto kokvilnas audumu.
 - 2.5. Uz transportlīdzekļa sēdekļa novieto kontrolierīci (kas attēlota šā papildinājuma 1. attēlā).
 - 2.6. Ja sēdvietā ir paredzēta, lai uz tās izvietotu universālo ierobežotājsistēmu, kas ir vērsta uz priekšu vai uz aizmuguri, tad testu turpina atbilstīgi 2.6.1., 2.7., 2.8., 2.9. un 2.10. punktam. Ja sēdvietā ir paredzēta tikai universālajai ierobežotājsistēmai, kas vērsta uz priekšu, tad testu turpina atbilstīgi 2.6.2., 2.7., 2.8., 2.9. un 2.10. punktam.
 - 2.6.1. Drošības jostas siksnu izkārtu ap kontrolierīci aptuveni pareizajā pozīcijā, kā parādīts 2. un 3. attēlā, un tad aizver sprādzi.
 - 2.6.2. Drošības jostas klēpja siksnu izkārtu aptuveni pareizajā pozīcijā ap kontrolierīces apakšējo daļu 150 mm rādiusā, kā parādīts 3. attēlā, un tad aizver sprādzi.
 - 2.7. Nodrošina, lai kontrolierīce būtu novietota tā, ka tās viduslīnija ir uz sēdvietas šķietamās viduslīnijas ± 25 mm un šī viduslīnija ir paralēla transportlīdzekļa viduslīnijai.
 - 2.8. Nodrošina, lai sikсна nebūtu vaļīga. To novērš, pieliekot pietiekamu spēku, bet nemēģina nospriegot siksnu.
 - 2.9. Pieliek uz aizmuguri vērstu $100 \text{ N} \pm 10 \text{ N}$ lielu spēku kontrolierīces priekšējās daļas vidū paralēli apakšējai virsmai, un izbeidz spēka pielikšanu.
 - 2.10. Pieliek uz leju vērstu $100 \text{ N} \pm 10 \text{ N}$ lielu spēku kontrolierīces augšējās virsmas vidū, un izbeidz spēka pielikšanu.
3. PRASĪBAS
 - 3.1. Kontrolierīces pamatne saskaras gan ar sēdekļa spilvena virsmas priekšējo, gan ar aizmugurējo daļu. Ja šādas saskares nav vietā, kur testa kontrolierīcē ir atvērums piekļūšanai drošības jostai, tad šo atvērumu var aizklāt vienā plaknē ar testa kontrolierīces apakšējo virsmu.
 - 3.2. Drošības jostas klēpja posms saskaras ar kontrolierīci abās pusēs klēpja drošības jostas izkārtojuma aizmugurējā daļā (sk. 3. attēlu).
 - 3.3. Ja iepriekšminētās prasības nav izpildītas, veicot 2.1., 2.2. un 2.3. punktā minētās korekcijas, tad sēdekli, atzveltni un drošības jostas stiprinājumus var noregulēt alternatīvā pozīcijā, kuru ražotājs norādījis normālai lietošanai un kurā atkārtoti iepriekšminēto uzstādīšanas procedūru un atkārtoti verificē atbilstību prasībām. Šo alternatīvo pozīciju norāda šā pielikuma 3. papildinājuma 1. tabulā.

1. attēls

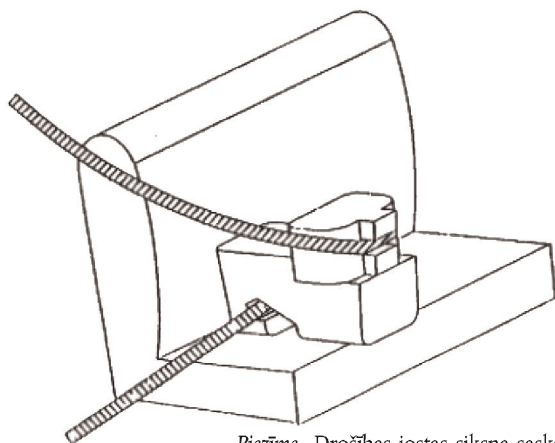
Kontrolierīces specifikācijas

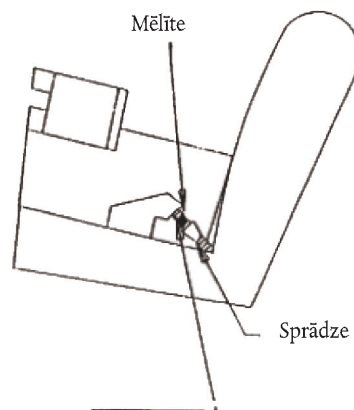
2. attēls

3. attēls

Kontrolierīces uzstādīšana uz transportlīdzekļa sēdekļa (skatīt 2.6.1. punktu) Savietojamības pārbaude (skatīt 2.6.1. un 3.2. punktu)

Piezīme. Drošības jostas siksnas saskars ar izliekto malu abās kontrolierīces pusēs

Attēlota tikai klēpja drošības josta

2. papildinājums

Noteikumi par tādu universālas un daļēji universālas kategorijas *ISOFIX* bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanu, kas vērstas uz priekšu vai uz aizmuguri, *ISOFIX* vai *i-Size* stiprinājumu vietās

1. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

- 1.1. Testu procedūru un prasības, kas ietvertas šajā papildinājumā, izmanto, lai noteiktu, vai *ISOFIX* stiprinājumu vietas ir piemērotas universālas un daļēji universālas kategorijas *ISOFIX* bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanai, kā arī lai noteiktu, vai *i-Size* sēdvietas ir piemērotas *i-Size* bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanai.
- 1.2. Testus var izdarīt transportlīdzeklī vai transportlīdzekļa daļas paraugā.

i-Size sēdvietu gadījumā atbilstību *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas prasībām var pārbaudīt, veicot fizisku testēšanu vai datorsimulāciju vai izmantojot reprezentatīvus rasējumus.

2. TESTA PROCEDŪRA

Attiecībā uz transportlīdzeklī esošajām *ISOFIX* stiprinājuma vietām, kuras transportlīdzekļa ražotājs norādījis 3. papildinājuma 2. tabulā, kā arī attiecībā uz *i-Size* sēdvietām (ja tādas ir), kuras transportlīdzekļa ražotājs norādījis 3. papildinājuma 3. tabulā, testā pārbauda, vai attiecīgajā vietā var izvietot atbilstīgo bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīci(-es) (CRF) un vai *i-Size* sēdvietas gadījumā var izvietot balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu.

- 2.1. Pārbaudot CRF uz sēdekļa ar *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu vai bez tā, šo sēdekli var noregulēt gareniski līdz galējam aizmugurējam stāvoklim un līdz tā zemākajam stāvoklim.
- 2.2. Sēdekļa atzveltnes leņķi noregulē ražotāja paredzētajā pozīcijā, un galvas balstu noregulē galējā aizmugurējā stāvoklī un zemākajā pozīcijā. Ja nav doti īpaši norādījumi par atzveltnes leņķi, izmanto atzveltnes stāvokli, kas atbilst 25° rumpja leņķim no vertikālās līnijas, vai tuvāko fiksējamo atzveltnes pozīciju.

Pārbaudot CRF uz aizmugurējā sēdekļa ar *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu vai bez tā, transportlīdzekļa sēdekli, kas atrodas testējamā sēdekļa priekšā, var noregulēt gareniski uz priekšu, bet ne tālāk par tā vidējo pozīciju starp galējo priekšējo un galējo aizmugurējo pozīciju. Var regulēt arī atzveltnes leņķi, bet to nedrīkst fiksēt tādā leņķī, kas ir mazāks nekā leņķis, kurš atbilst 15° rumpja leņķim.

- 2.3. Uz sēdekļa atzveltnes un spilvena novieto kokvilnas audumu.
- 2.4. CRF ar *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu vai bez tā novieto *ISOFIX* vai *i-Size* stiprinājuma vietā.
- 2.5. *ISOFIX* stiprinājumu sistēmas virzienā *ISOFIX* stiprinājumu vidū paralēli apakšējai virsmai pieliek 100 N ± 10 N lielu spēku, un izbeidz spēka pielikšanu.
- 2.6. CRF ar *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu vai bez tā piestiprina pie *ISOFIX* stiprinājumu sistēmas.
- 2.7. Pieliek uz leju vērstu 100 N ± 10 N lielu spēku kontrolierīces augšējās virsmas vidū, un izbeidz spēka pielikšanu.

3. PRASĪBAS

Turpmāk izklāstīti testēšanas nosacījumi attiecas uz CRF ar *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu vai bez tā tikai tad, ja šo CRF uzstāda *ISOFIX* un/vai *i-Size* stiprinājumu vietā. Netiek prasīts, lai šajos apstākļos CRF ar *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu vai bez tā būtu iespējams izņemt no *ISOFIX* un/vai *i-Size* stiprinājumu vietas un ievietot atpakaļ.

- 3.1. CRF ar *i-Size* balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamo tilpumu vai bez tā jāvar uzstādīt, neveicot izmaiņas transportlīdzekļa iekšējā apdarē. CRF pamatnes slīpuma leņķis ir $15^\circ \pm 10^\circ$ virs horizontālās plaknes, kas iet caur *ISOFIX* stiprinājumu sistēmu.
- 3.2. *ISOFIX* augšējās siksnas stiprinājums, ja tāds ir, paliek pieejams.
- 3.3. Ja iepriekšminētās prasības nav izpildītas, veicot 2. punktā minētās korekcijas, tad sēdekli, atzveltni un galvas balstu var noregulēt alternatīvā pozīcijā, kuru ražotājs paredzējis normālai lietošanai un kurā atkārtoti iepriekš minēto uzstādīšanas procedūru un atkārtoti verificē atbilstību prasībām. Šīs alternatīvās pozīcijas norāda šā pielikuma 3. papildinājuma 2. un/vai 3. tabulā. Pasažieru sēdekļus, kas atrodas priekšā *i-Size* sēdvietām, var arī pārvietot tādā pozīcijā, kas ir uz priekšu no parastās izmantošanas pozīcijas. Šādos gadījumos transportlīdzekļa ražotājs transportlīdzekļa rokasgrāmatā sniedz informāciju par to, ka attiecīgo pasažieru sēdekli nedrīkst izmantot, ja tas pārvietots šādā pozīcijā.
- 3.4. Ja kādu no minētajām prasībām nav iespējams izpildīt tādēļ, ka transportlīdzeklī atrodas kādas noņemamas iekšējās apdares daļas, tās var noņemt, un pēc tam atkārtoti verificē atbilstību 3. punkta prasībām. Šādā gadījumā atbilstošo informāciju iekļauj šā pielikuma 3. papildinājuma 2. un/vai 3. tabulā.
4. *ISOFIX* BĒRNA IEROBEŽOTĀJSISTĒMU IZMĒRU KLASES UN KONTROLIERĪCES
- A – ISO/F3: pilna augstuma uz priekšu vērsta mazbērnu CRS
- B – ISO/F2: samazināta augstuma uz priekšu vērsta mazbērnu CRS
- B1 – ISO/F2X: samazināta augstuma uz priekšu vērsta mazbērnu CRS
- C – ISO/R3: pilna izmēra uz aizmuguri vērsta mazbērnu CRS
- D – ISO/R2: samazināta izmēra uz aizmuguri vērsta mazbērnu CRS
- E – ISO/R1: uz aizmuguri vērsta zīdaiņu CRS
- F – ISO/L1: uz kreiso sānu vērsta CRS (kulbiņa)
- G – ISO/L2: uz labo sānu vērsta CRS (kulbiņa)

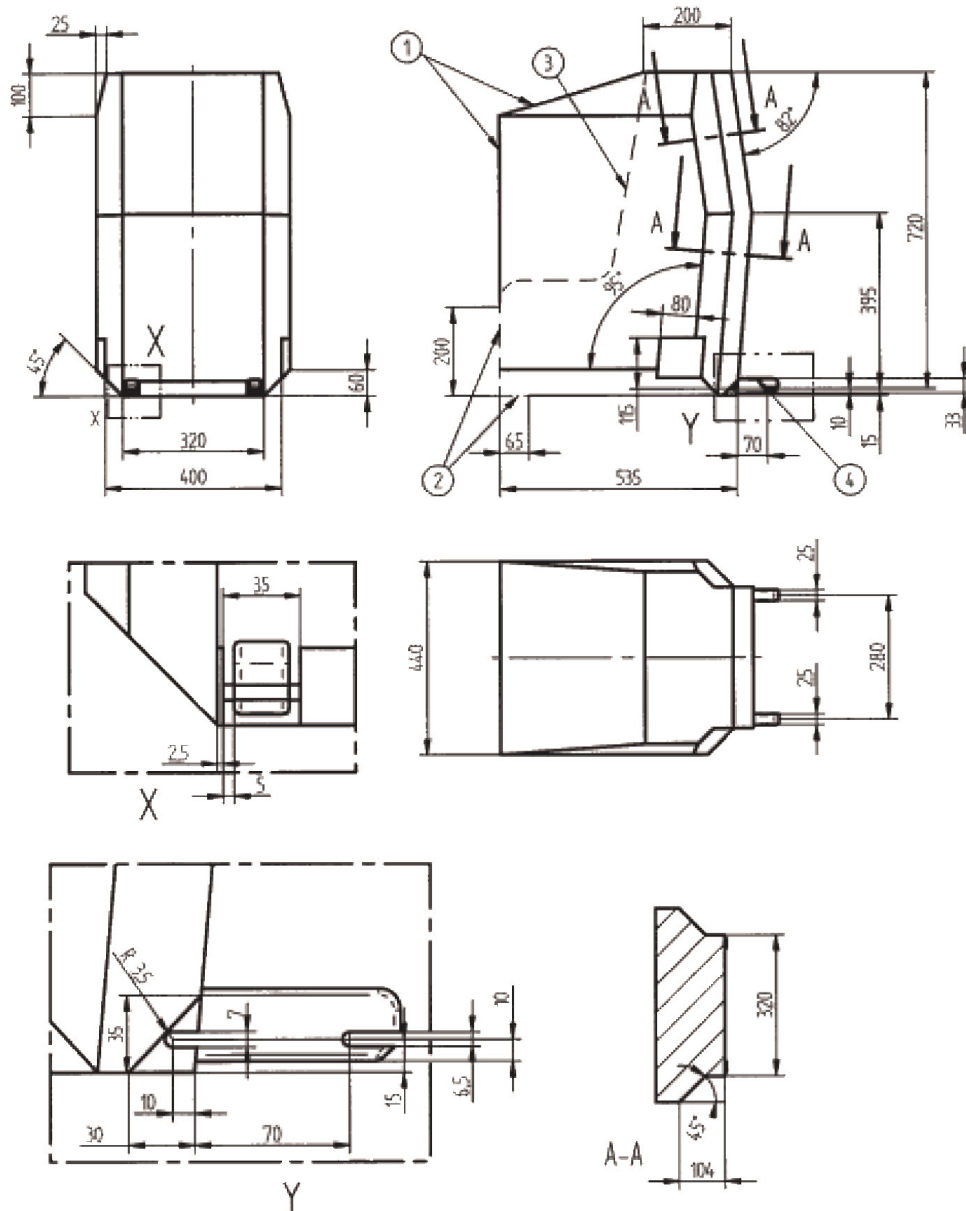
Turpmāk attēloto kontrolierīču masa ir no 5 līdz 15 kg, un tās ir pietiekami izturīgas un stingras, lai atbilstu lietošanas prasībām.

Masas grupa	<i>ISOFIX</i> izmēra klase	Kontrolierīce (CRF)
0 – līdz 10 kg	F	ISO/L1
	G	ISO/L2
	E	ISO/R1
0+ – līdz 13 kg	C	ISO/R3
	D	ISO/R2
	E	ISO/R1
I – 9 līdz 18 kg	A	ISO/F3
	B	ISO/F2
	B1	ISO/F2X
	C	ISO/R3
	D	ISO/R2

4.1. Pilna augstuma uz priekšu vērsta mazbērna ierobežotājsistēmas ārējās robežas

1. attēls

ISO/F3 ārējo robežu izmēri pilna augstuma uz priekšu vērstai mazbērna CRS (augstums – 720 mm) ISOFIX IZMĒRA KLASE A

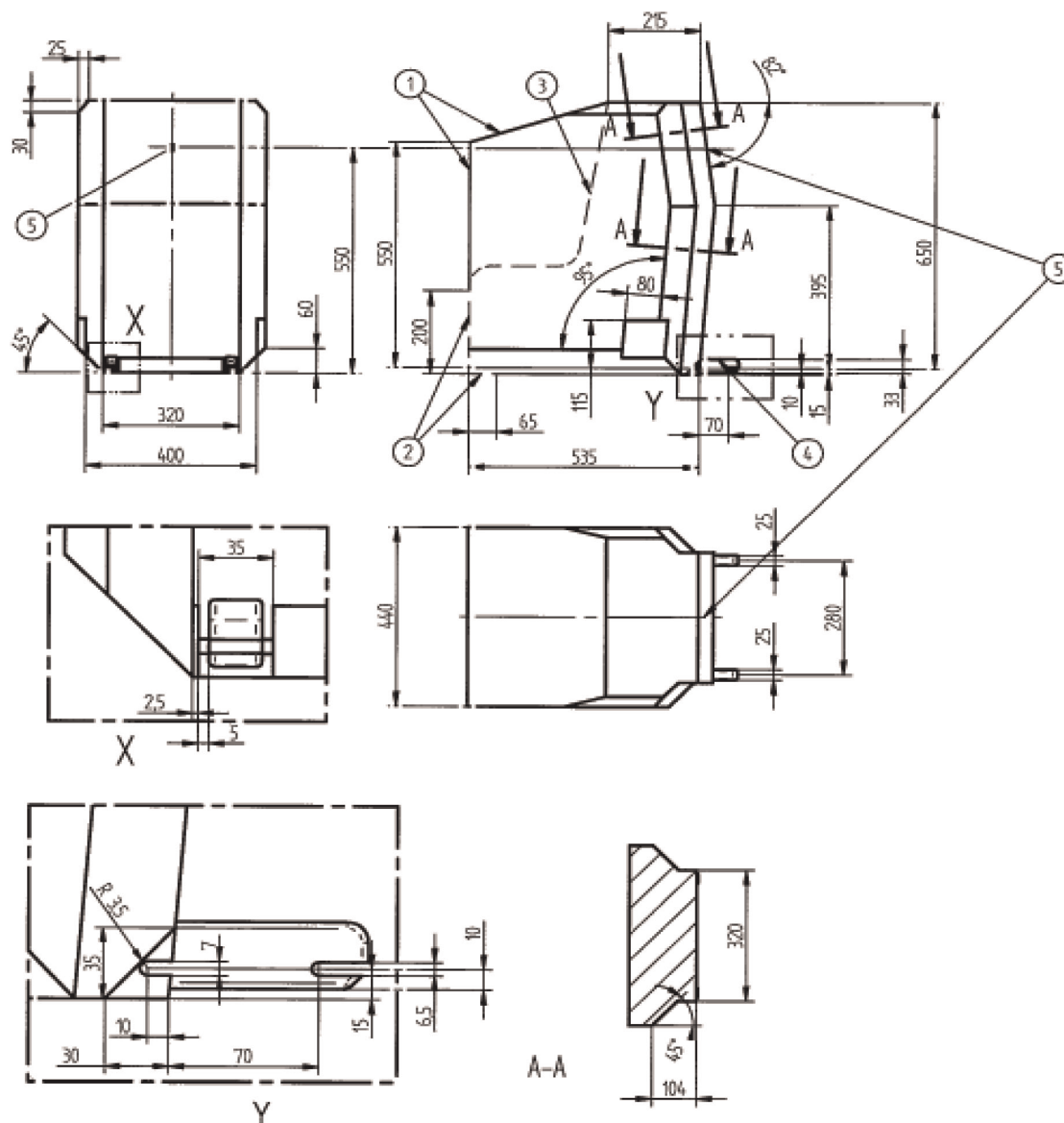

Apzīmējumi

1. Ierobežojumi virzienā uz priekšu un uz augšu.
2. Raustītā līnija norāda zonu, kurā var izvirzīties konkrēta transportlīdzekļa CRS balsta pamatne vai līdzīga ierīce.
3. neattiecas
4. Papildu specifikācijas par savienojuma laukumu ir izklāstīta Noteikumos Nr. 44.

4.2. Samazināta augstuma uz priekšu vērsta mazbērna ierobežotājsistēmas ārējās robežas

2. attēls

ISO/F2 ārējo robežu izmēri samazināta augstuma uz priekšu vērstai mazbērna CRS (augstums – 650 mm)
ISO/F2 IZMĒRA KLASE B

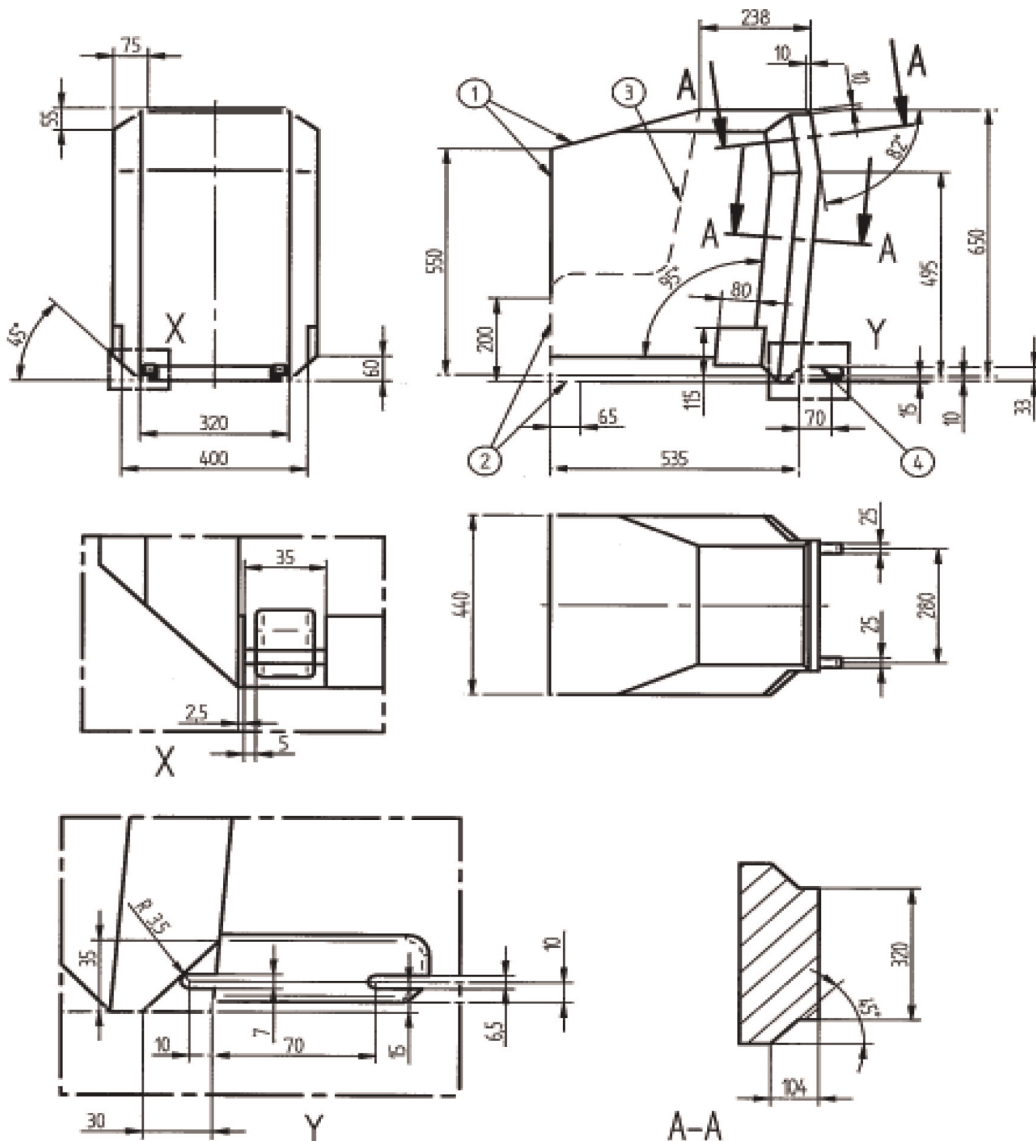
Apzīmējumi

1. Ierobežojumi virzienā uz priekšu un uz augšu.
2. Raustītā līnija norāda zonu, kurā var izvirzīties konkrēta transportlīdzekļa CRS balsta pamatne vai līdzīga ierīce.
3. neattiecas
4. Papildu specifikācijas par savienojuma laukumu ir izklāstīta Noteikumos Nr. 44.
5. Nostiprināšanas punkts augšējai siksnai.

4.3. Samazināta augstuma uz priekšu vērsta mazbērna ierobežotājsistēmas ārējās robežas (otrs variants, atzveltnes formas)

3. attēls

ISO/F2X ārējo robežu izmēri samazināta augstuma uz priekšu vērstai mazbērna ierobežotājsistēmai (otrs variants, atzveltnes formas), (augstums 650 mm), ISOFIX IZMĒRA KLASĒ B1

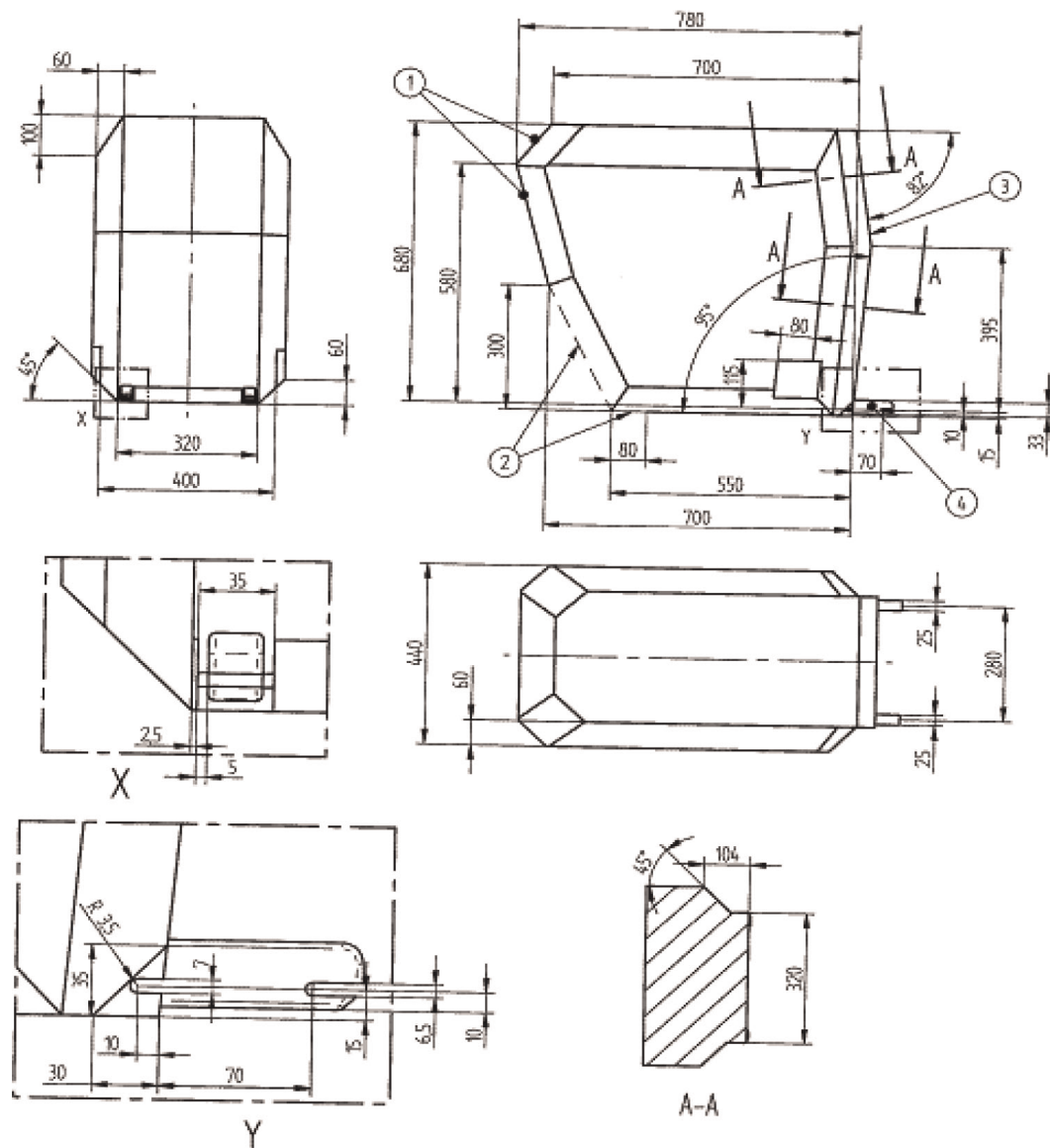
Apzīmējumi

1. Ierobežojumi virzienā uz priekšu un uz augšu.
2. Raustītā līnija norāda zonu, kurā var izvirzīties konkrēta transportlīdzekļa CRS balsta pamatne vai līdzīga ierīce.
3. neattiecas
4. Papildu specifikācijas par savienojuma laukumu ir izklāstīta Noteikumos Nr. 44.

4.4. Pilna izmēra uz aizmuguri vērstas mazbērna ierobežotājsistēmas ārējās robežas

4. attēls

ISO/R3 ārējo robežu izmēri pilna izmēra uz aizmuguri vērstai mazbērna CRS, ISOFIX IZMĒRA KLASE C

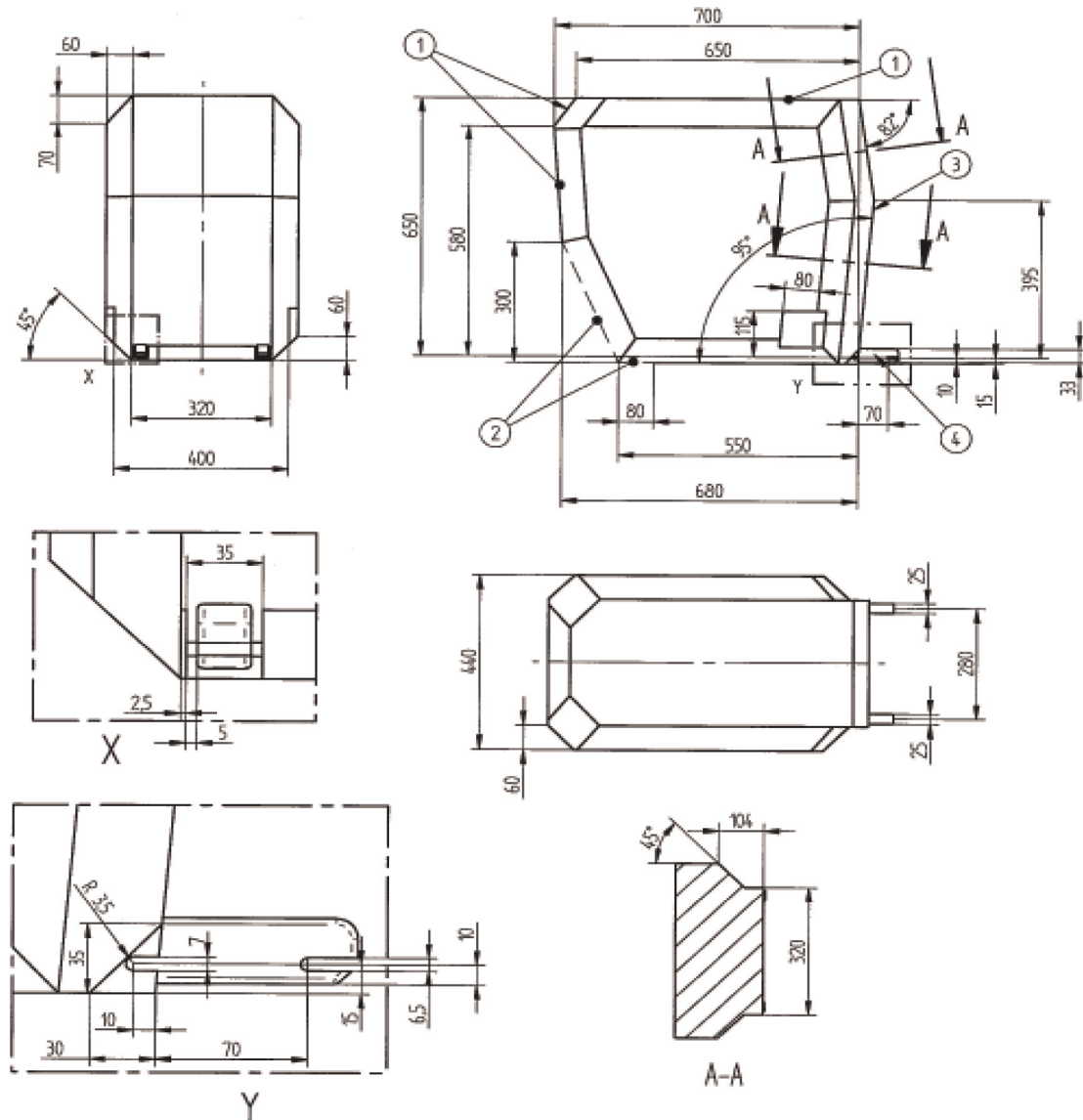
Apzīmējumi

1. Ierobežojumi virzienā uz aizmuguri un uz augšu.
2. Raustītā līnija norāda zonu, kurā var izvirzīties konkrēta transportlīdzekļa CRS balsta pamatne vai līdzīga ierīce.
3. Ierobežojumus virzienā uz aizmuguri (attēlā uz labo pusi) norāda uz priekšu vērstās ārējās robežas 2. attēlā.
4. Papildu specifikācijas par savienojuma laukumu ir izklāstīta Noteikumos Nr. 44.

4.5. Samazināta izmēra uz aizmuguri vērsta mazbērna ierobežotājsistēmas ārējās robežas

5. attēls

ISO/R2 ārējo robežu izmēri samazināta izmēra uz aizmuguri vērstai mazbērna CRS, ISOFIX IZMĒRA KLASE D

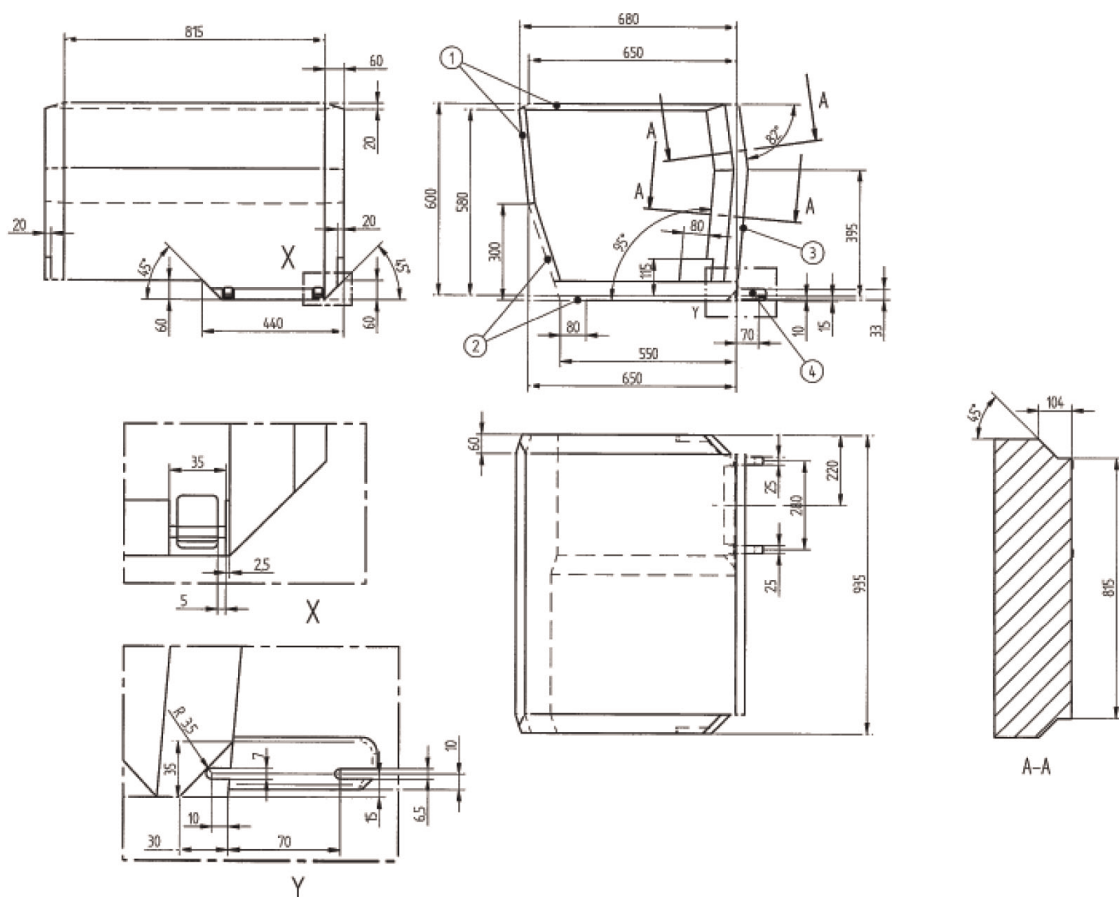
Apzīmējumi

1. Ierobežojumi virzienā uz aizmuguri un uz augšu.
2. Raustītā līnija norāda zonu, kurā var izvirzīties konkrēta transportlīdzekļa CRS balsta pamatne vai līdzīga ierīce.
3. Ierobežojumus virzienā uz aizmuguri (attēlā uz labo pusi) norāda uz priekšu vērstās ārējās robežas 2. attēlā.
4. Papildu specifikācijas par savienojuma laukumu ir izklāstīta Noteikumos Nr. 44.

4.7. Uz sāniem vērstas bērnu ierobežotājsistēmas ārējās robežas

7. attēls

Ārējo robežu izmēri uz sānu vērstai CRS, ISO/L1, ISOFIX IZMĒRA KLASE F vai simetriski apgrieztai CRS, ISO/L2, ISOFIX KLASE G

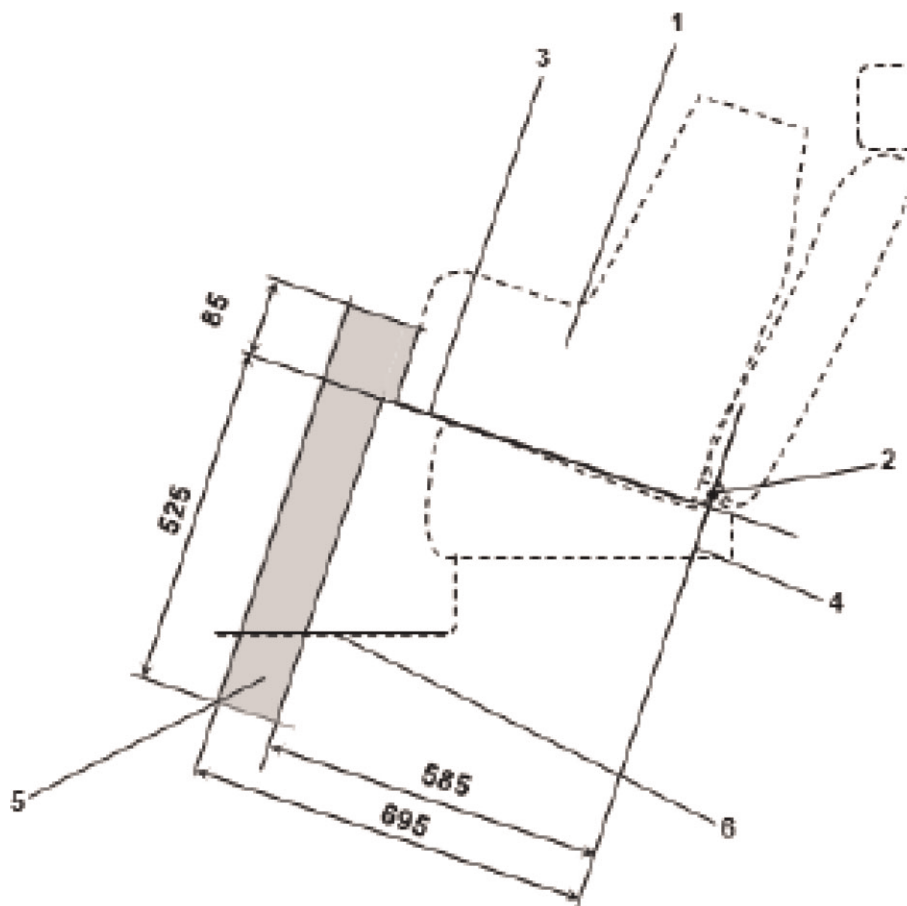

Apzīmējumi

1. Ierobežojumi virzienā uz aizmuguri un uz augšu.
2. Raustītā līnija norāda zonu, kurā var izvirzīties konkrēta transportlīdzekļa CRS balsta pamatne vai līdzīga ierīce.
3. Ierobežojumus virzienā uz aizmuguri (attēlā uz labo pusi) norāda uz priekšu vērstās ārējās robežas 2. attēlā.
4. Papildu specifikācijas par savienojuma laukumu ir izklāstīta ISO 13216-1 2. un 3. attēlā.

8. attēls

i-Size balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamā tilpuma sānskats i-Size sēdvietas savietojamības novērtēšanai ar i-Size bērna ierobežotājsistēmas balsta pamatni

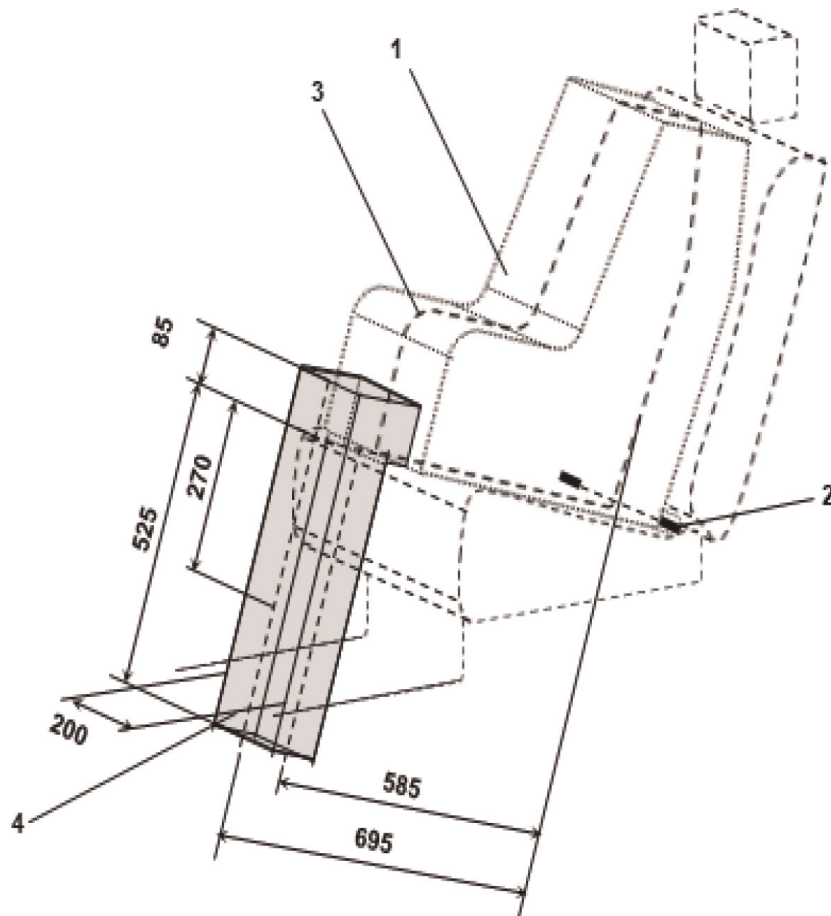
Apzīmējumi

1. Bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīce (CRF)
2. ISOFIX apakšējo stiprinājumu stienis.
3. Plakne, ko veido CRF apakšējā virsma, kad tā uzstādīta paredzētajā sēdvietā.
4. Plakne, kas iet caur apakšējo stiprinājumu stieni un ir perpendikulāra CRF gareniskajai vidusplaknei un perpendikulāra plaknei, ko veido CRF apakšējā virsma, kad tā uzstādīta paredzētajā sēdvietā.
5. i-Size balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamais tilpums, kas atbilst i-Size bērna ierobežotājsistēmas balsta pamatnei.
6. Transportlīdzekļa grīda.

Piezīme. Zīmējums nav mērogā.

9. attēls

i-Size balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamā tilpuma izometriskā projekcija i-Size sēdvietas savietojamības novērtēšanai ar i-Size bērna ierobežotājsistēmas balsta pamatni

Apzīmējumi

1. Bērna ierobežotājsistēmas kontrolierīce (CRF)
2. ISOFIX apakšējo stiprinājumu stienis.
3. CRF gareniskā vidusplakne.
4. i-Size balsta pamatnes uzstādīšanas vērtējamais tilpums.

Piezīme. Zīmējums nav mērogā.

3. papildinājums

1. tabula

Transportlīdzekļa rokasgrāmatas informācijas tabula par bērnu ierobežotājsistēmu piemērotību dažādām sēdvietām

Masas grupa		Sēdvietā (vai cita vieta)				
		Priekšējā pasažieru	Aizmugurējā sānu	Aizmugurējā centra	Vidējā sānu	Vidējā centra
0 grupa	līdz 10 kg					
0+ grupa	līdz 13 kg					
I grupa	9 līdz 18 kg					
II grupa	15 līdz 25 kg					
III grupa	22 līdz 36 kg					

Atšifrējums burtiem, kas ievietojami 3. papildinājuma 1. tabulā:

U = piemērota "universālās" kategorijas ierobežotājsistēmām, kas apstiprinātas lietošanai šajā masas grupā.

UF = piemērota uz priekšu vērstām "universālās" kategorijas ierobežotājsistēmām, kas apstiprinātas lietošanai šajā masas grupā.

L = piemērota konkrētām bērna ierobežotājsistēmām, kas iekļautas pievienotajā sarakstā. Šīs ierobežotājsistēmas var būt kategorijā "paredzēta konkrētam transportlīdzeklī", "ierobežota" vai "daļēji universāla".

B = iebūvēta ierobežotājsistēma, kas apstiprināta šajā masas grupā.

X = sēdvietā nav piemērota bērniem šajā masas grupā.

2. tabula

Transportlīdzekļa rokasgrāmatas informācijas tabula par ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanas piemērotību dažādām ISOFIX stiprinājumu vietām

Masas grupa	Izmēra klase	Kontrolierīce	Transportlīdzekļa ISOFIX stiprinājumu vietas					
			Priekšējā pasažieru	Aizmugurējā sānu	Aizmugurējā centra	Vidējā sānu	Vidējā centra	Citas
Kulbiņa	F	ISO/L1						
	G	ISO/L2						
		(¹)						
0 – līdz 10 kg	E	ISO/R1						
		(¹)						
0+ – līdz 13 kg	E	ISO/R1						
	D	ISO/R2						
	C	ISO/R3						
		(¹)						
I – 9 līdz 18 kg	D	ISO/R2						
	C	ISO/R3						

Masas grupa	Izmēra klase	Kontrolierīce	Transportlīdzekļa ISOFIX stiprinājumu vietas					
			Priekšējā pasažieru	Aizmugurējā sānu	Aizmugurējā centra	Vidējā sānu	Vidējā centra	Citas
	B	ISO/F2						
	B1	ISO/F2X						
	A	ISO/F3						
		(¹)						
II – 15 līdz 25 kg		(¹)						
III – 22 līdz 36 kg		(¹)						

(¹) = Bērna ierobežotājsistēmām, uz kurām nav norādīts ISO/XX izmēra klases identifikators (A līdz G) attiecīgajai masas grupai, automašīnas ražotājs norāda konkrētajam transportlīdzeklim paredzēto ISOFIX bērna ierobežotājsistēmu(-as), kas ieteicama(-as) katrai stiprinājumu vietai.

Atšifrējums burtiem, kas ievietojami 3. papildinājuma 2. tabulā:

IUF = piemērots universālas kategorijas uz priekšu vērstām ISOFIX bērna ierobežotājsistēmām, kas apstiprinātas lietošanai attiecīgajā masas grupā.

IL = piemērots konkrētām ISOFIX bērna ierobežotājsistēmām (CRS), kas iekļautas pievienotajā sarakstā. Šīs ISOFIX CRS var būt kategorijā “paredzēta konkrētam transportlīdzeklim”, “ierobežota” vai “daļēji universāla”.

X = ISOFIX stiprinājumu vieta nav piemērota ISOFIX bērna ierobežotājsistēmām šajā masas grupā un/vai izmēra klasē.

3. tabula

Transportlīdzekļa rokasgrāmatas informācijas tabula par i-Size bērna ierobežotājsistēmu uzstādīšanas piemērotību dažādām sēdvietām

	Sēdvietā							
	Priekšējā, sānu pasažieru	Priekšējā, centra pasažieru	Aizmugurējā kreisā sāna	Aizmugurējā labā sāna	Aizmugurējā centra	Vidējā kreisā sāna	Vidējā labā sāna	Vidējā centra
i-Size bērna ierobežotājsistēmas								

Piezīme. Novieto parastajā braukšanas virzienā; ailes ar sēdvietām, kuru transportlīdzeklim nav, var dzēst.

Atšifrējums burtiem, kas ievietojami 3. papildinājuma 3. tabulā:

i-U = Piemērota “universālas” kategorijas i-Size bērna ierobežotājsistēmām, kas vērstas uz priekšu vai aizmuguri.

i-UF = Piemērota “universālas” kategorijas i-Size bērna ierobežotājsistēmām, kas vērstas tikai uz priekšu.

X = Sēdvietā nav piemērota “universālas” kategorijas i-Size bērna ierobežotājsistēmām.

*4. papildinājums***Desmitgadīga bērna manekena uzstādīšana**

- a) sēdekli noregulē pozīcijā, kas ir vistālāk uz aizmuguri;
 - b) sēdekļa augstumu noregulē atbilstoši ražotāja norādījumiem. Ja šādu norādījumu nav, sēdekli noregulē zemākajā pozīcijā;
 - c) sēdekļa atzveltnes leņķi noregulē ražotāja paredzētajā pozīcijā. Ja šādu norādījumu nav, tad izmanto 25° leņķi no atzveltnes vertikālās pozīcijas vai pozīciju, kas ir šādam leņķim vistuvākā fiksētā pozīcija;
 - d) pleca stiprinājumu noregulē viszemākajā pozīcijā.
 - e) manekenu novieto sēdvietā, pārlicinoties, ka iegurnis saskaras ar sēdekļa atzveltni;
 - f) pārlicinās, ka vidusplakne, kas iet caur manekena centra līniju, ir uz sēdvietas centra līnijas.
-

18. PIELIKUMS

DROŠĪBAS JOSTAS LIETOŠANAS ATGĀDINĀJUMA SISTĒMU TESTI

1. Pirmā līmeņa brīdinājumu testē, ievērojot šādus nosacījumus:
 - a) drošības josta nav aizsprādzēta;
 - b) dzinējs ir izslēgts vai darbojas tukšgaitā, un transportlīdzeklis nepārvietojas ne virzienā uz priekšu, ne atpakaļgaitā;
 - c) transmisija ir neitrālā stāvoklī;
 - d) aizdedzes slēdzis ir ieslēgts.
 2. Otrā līmeņa brīdinājumu testē, ievērojot šādus nosacījumus:
 - a) drošības josta nav aizsprādzēta;
 - b) ar testa transportlīdzekli brauc, ievērojot vienu no šā pielikuma 2.1.–2.3. punktā minētajiem nosacījumiem vai jebkuru šo nosacījumu kombināciju pēc ražotāja izvēles.
 - 2.1. Testa transportlīdzekli no nekustīga stāvokļa paātrina līdz 25 – 0/+ 10 km/h un turpina braukt ar tādu pašu ātrumu.
 - 2.2. Ar testa transportlīdzekli no nekustīga stāvokļa brauc virzienā uz priekšu vismaz 500 m.
 - 2.3. Transportlīdzekli testē, kad tas vismaz 60 sekundes ir atradies normālā darbības režīmā.
 3. Sistēmām, kuru pirmā līmeņa brīdinājuma signāls pēc noteikta laika izslēdzas, otrā līmeņa brīdinājumu testē saskaņā ar šā pielikuma 2. punktu pēc tam, kad pirmā līmeņa brīdinājums ir deaktivizēts. Sistēmām, kuru pirmā līmeņa brīdinājuma signāls pēc noteikta laika neizslēdzas, otrā līmeņa brīdinājumu testē saskaņā ar šā pielikuma 2. punktu, kamēr pirmā līmeņa brīdinājums ir aktivizēts.
-

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV